

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Basilica SS. Vdalrici Et Afræ Avgvstæ Vindelicorvm

Hertfelder, Bernhard

Augvstæ Vindelicorvm, 1627

Basilicæ SS. Vdalrici Et Afræ Avgvstæ Vindelicorvm Historiæ. Pars
Secvnda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38643

BASILICÆ
SS. V DALRICI
ET AFRÆ AVGV.
STÆ VINDELICORVM
Historiæ.
P A R S S E C V N D A.

In quâ Sacra Templi supellex spectanda exponitur.

Atent ergo iam adyta,
Lector, ad penetralia te ducam plu-
ra spectaturum quam lecturum. Sed
ne in primo statim limine offendas,
monendus es ex Diuino Oraculo vt
calceamenta de pedibus soluas &
pio adfectu accedas. Locus enim &
quidquid in eo est sacrum est, ideo adorandum, anti-
quum, ideo venerandum. Cara certè & grata sunt ve-
terum monumenta quantumuis abiecta & vilia, dum-
modo egregia virtute aut eruditione sint commendati.
Eam ob causam Isabella Pannoniæ Regina Ouidij Ca-
lamum argenteum vt rem sacram adseruauit, Epicuri
Stoici fictilem Lucernam trecentis denarijs quidam
emit; Alius Protei Cynici baculum, quem in ignem
infilens reliquerat, Talento suum fecit. Quanta er-
go diligentia, quantæue Religione par est nos Christi
Seruatoris nostri & hominum sanctitate illustrium mo-
numenta, quæ diuinas habent efficiencias conquirere,
venerari & custodire? Præclare D. Augustinus (a) dicit
sunt contemnenda, inquit, seu abijcienda corpora defunctorum

(a) lib. de Cur.
pro merit. ag. 4.
c. 3.

maxime
si vsus e
quid hui
extitit a
multo fa
mur. D
Reliqu
necicia
ant. mo
bylam
genus be
occasione
voluit
licet inte
cultatem
nent ad
tutum
Virtut
rum he
necicia
cificiali
adornem
benedict
ctio nes
uenies
tui & in
cantis p
storu
scitand
homel
mans,
uenient
Quin &
gni que
atq; ad
En ergo
exempla
let Hist

ILICÆ
ALRICI
Æ AVGV.
DELICORVM
istoriæ.
SECVNDÆ.

Supellex spectanda exponitur.

ent ergo iam adyta,
or, ad penetralia te ducam ple-
ctaturum quam lecturum. Sed
primo statim limine offensus
endus es ex Divino Oraculo
amenta de pedibus solus de
fectu accedas. Locus enim de
est, ideo adorandum, anti-
a. Cara certe & grata sunt ve-
tutibus abiecta & vilia. diu-
eruditione sint commendata.
Pannoniæ Regina Quisq; Ca-
n sacram adseruavit, Episcopi
m trecentis denarijs quædam
ici baculum, quem in regem
nto suum fecit. Quædam
Religione par est nos Christi-
num sanctitate illustrium mo-
abent efficientias conquirere.
eclare D. Augustinus (a) Nos
sen abijcenda corpora defuncto-
nan.

maximeque iustorum atq; fidelium, quibus tanquam organis & va-
sis vsus est Spiritus Sanctus. Si enim paterna vestis & annulus ac si-
quid huiusmodi tanto carius est posteris, quanto erga parentes maior
extitit affectus, nullo modo ipsa spernenda sunt corpora, que utique
multò familiaris atque coniunctius quàm quelibet indumenta gesta-
mus. Diuus etiam Chrysostomus (b) Thesaurum sacrarū
Reliquiarum Ecclesię concessum inter præcipua DEI be-
neficia numerat, cuius aliquot verba, cum ad rem faci-
ant, meritò huc inferenda censui, nam Oratione in Ba-
bylam Martyrem, *DEVS*, inquit, *quæ est in humanum*
genus benignitate, inter alias quas infinitas nobis salutis nostræ
occafiones dedit, & hanc quoque nobis viam à se munitam esse
voluit, idoneum ad virtutem capeffendam stimulum, relictis sci-
licet interim apud nos Sanctorum Reliquijs. Nam post sermonis fa-
cultatem ipsa certè Sanctorum sepulchra proximum locum obti-
nent ad animas hominum in ipsos Sanctos intuentium ad vir-
tutum earundem emulationem excitandas. Ecce stimulum
Virtutum quo excitatus Maiorum atque Sancto-
rum hominum facta faciliùs imitère. Sed & alia be-
neficia ab iisdem Reliquijs diuino munere in nos profi-
cifici alibi (c) monet, & Idcirco ait, sape eos inuisamus, tumulos
adornemus, magnaque fide reliquias eorum contingamus vt inde
benedictionem assequamur. Sed quam obsecro benedi-
ctionem? Cyrillum (d) ad Hierosolymitanum & in-
uenies quam pulchrè exemplo Helisei Prophetæ mor-
tui & in sepulchro iacentis mortuū tamen ad vitā reuo-
cantis probet, absente etiā animā inesse corporibus San-
ctorū Virtutem ac potentiā curandi ægros, mortuos sus-
citandi & alia mira patrādi. Quod & D. Gregori (e) Papa
homeliā de SS. Processo & Martiniano egregiè confir-
mans, Ad horū, inquit, corpora agri veniūt & sanantur, demoniaci
veniunt & curantur, periuri veniunt & à damonio vexantur.
Quin & cum sacrarum Translatione Reliquiarum (f) Re-
gni quoq; gloriam & Maiestatem à Francis ad Saxones
atq; adeo Germanos translatā fuisse scribit Spōdanus (g)
En ergo præclarā à sacris Reliquijs benedictionē l Annon
exēpla donet etiā hæc Vrbs & hoc Tēplū? Legat qui vo-
let Historias SS. Valrici & Afrę, Symperti & aliorū hic
sepul-

(b) Chryf. Oratione in Babyl.

(c) Tom. 3. Oper. Orat. in SS. Inuent. & Max.

(d) Catech. 18. Illuminat.

(e) lib. 40. Homel. in mel. 13.

(f) SS. Dionysij & Pii.

(g) Anno C. 136. & 120.

sepulcorum, reperiet vetera quam plurima, nec deerunt recentia quæ largam hinc iam olim atque etiam nunc effluxisse benedictionem testentur.

Sed iam intrauimus locum, singula propius illustrare licet. Ac ne, quem hic seruamus ordinem fortè causeris, etiam hoc te scire oportet, nos prætermisso dignitatis ordine ipsius loci dispositionem ac monumentorum inter se conuenientiam præcipuè considerare uoluimus. Igitur

Hic inferendus Iconismus Arae Sacristie.

In fronte Sacristie Ara est duodecim Sacris Corporibus Martyrum octo, & Confessorum Pontificum quatuor conspicua, quæ per varios casus non semel perditæ & rursus detectæ, hinc diuersimodè translata, demùm Anno MDC. XVIII. augendo eorum Honori in hunc locum in magnâ Populi frequentia reposita fuere.

I. Sub ipsius Ara mensa, quam uocant, Offa S. Digne Martyris loculo ligneo ac mobili, ad monstrandum, ardecenter ornata cubant. Deest radius unus, quem fama est D. Vdalricum dum uiueret ad Eremum Helueticam dono tulisse. Fuit ea ex famulatio S. Afræ & eadem cum D. Hilariâ ob fidem Christianam pænâ affecta. Affirmant aliqui Romanam fuisse, & inde cum D. Afræ ex Cypro migrante Augustam uenisse; Atqui hoc eandem meretur fidem quam reliqua de D. Afræ emigratione historia, de quâ in primâ parte iam satis dictum.

II. Vertex Arae non inueniunt arcuatus est & sua habet loculamenta in quibus septem Martyrum ex Sodalitio S. Afræ ossa demptis Capitibus conspiciuntur.

Duo latera quatuor Episcopi Confessores Augustini sanctitate celebres occupant.

III. Primus *Vitertus* ex Monacho S. Benedicti & Abbate Eluangenſi Episcopus Augustanus. Præfuit huic Ecclesiæ annis X. VI. quibus pro Rep. Christianâ in his oris propagandâ multa præclare gessit, varia Tempora extruxit, auxit & ditauit, erecta ab alijs consecrauit. Maiorem uitæ partem in Boicâ loco qui Eptaticus, vulgo Eppach dicitur, traduxit; in quo etiam cum magnâ Sanctitatis

DAL ET AFRE

quam plurima, nec decesserunt
iam olim atque etiam monumenta
testentur.

ocum, singula propius iustitiam
amur ordinem fortè causantur
et, nos prætermisso dignitate
tionem ac monumentorum
oræcipuè considerare voluere.

conisfrum Ara Sacris.

est duodecim Sacris Corporibus
Confessorum Pontificum quibus
varios casus non semel perdidit
verfimo de translata demum An-
endo eorum Honori in hunc
frequentia reposita fuere.

sa, quam vocant. Olla S. Dige-
c mobili, ad monstrandum ut

Deest radius vnus, quem hanc
iueret ad Eremum Helueticum
amulitio S. Afræ & eadem cum
ristianam penam afficta. Affe-
uiffe, & inde cum D. Afræ ex Cy-
ni venisse; Atqui hoc eandem
liqua de D. Afræ emigracone
parte iam satis dictum.

inuenuisse arcuatus esse hanc
us septem Martyrum ex Soda-
Capitibus conspiciantur.
Episcopi Confessores Augu-
cupant.

ex Monacho S. Benedicti
scopus Augustinus. Præter
l. quibus pro Rep. Christiana
ta præclare gefit, varia Temp-
erecta ab alijs consecratur. Ma-
oida loco qui Epaticus, vulgo
in quo etiam cum magna San-
ctitate

F R E
noc de
e etiam
opus luf
orte caul
bo digni
nument
erare voi
e.
ers Corp
tricum au
fem per
ata den
onori in
ita fure
e. Ofa S. D
stratum
us. quom
m helen
& eadem
afficta
D. Affic
i ho
e em
ictum.
us ch
ram es
piciam
ores Aug
S. Bened
nus. Pa
Christi
yana T
fecra
aticus, r
m magab
dura

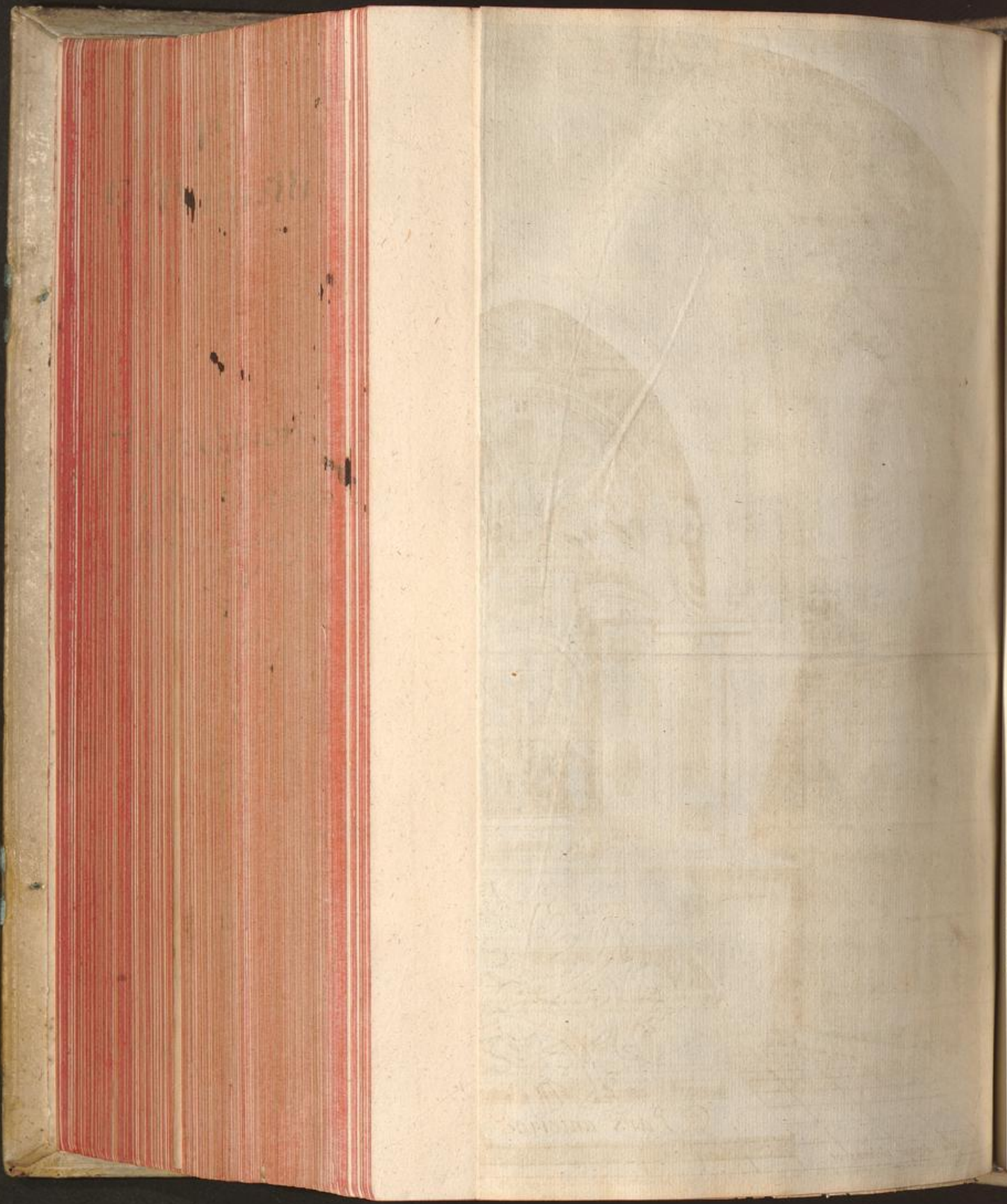

Corpus S. i Digna M.

Part anterior Sacristia.

Matthias. Kasper delinquit.

W. K. K. K.

Citat
 cuit.
 trans
 tus X
 certi
 I
 VVal
 S Gal
 noctu
 orto S
 incipe
 Ea re
 xit & c
 gustan
 lis ant
 Cælite
 coluit
 dabilie
 XVII.
 V.
 scopus
 tat, fan
 ris Reli
 lim ob
 CCCL
 BE
 GA
 TE
 TVS
 Epi
 VI
 Monac
 stanus. I
 sanctim
 celluit. A
 fimus &
 suum A
 Camera
 ni J.

etatis existimatione diem clausit ac diu sepultus iacuit. Demum augenda eius venerationi Augustam translatus & in Templo D. Afrę tumulatus fuit. Dies obitus XVI. Cal. Maij notatus reperitur, de anno minus certi sumus.

IV. Alter *Tozzo* VVicterpi successor ex Parocho VValdhouensi Episcopus. Is Presbyter adhuc sepulchrū S Galli Religionis causā inuisurus. Cereo fertur vsus qui noctu semper ardēs nunquā deficeret, nec minueretur, orto Sole mox lumen amitteret, occidēte rursus ardere inciperet ac lucere sine vllā, vt dictum est, diminutione. Eā re permotus *S. Magnus* comitem se ei itineris adiunxit & cum reduce *Tozzone* ad VVicterpum Episcopū Augustanū peruenit. Inde captā veniā ad Alpiū Fauces pulsis antea varijs serpentū mōstris sedē fixit. VVicterpo ad Cælites euocato Magnus effecit vt *Tozzo*, quem plurimū coluit, Episcopus Augustæ efficeretur. Pręfuit igitur laudabiliter annis XII. Magno quinq; annis superfuit, ac XVII. Cal. Febr. circa annū DCLXXVI viuere desijt.

V. Tertius *Nidgarus* ex Abbate Ottenburano Episcopus Augustantis, cuius vitę historia etsi hodie non extat, sanctitatis tamen memoria adhuc manet, & Corporis Reliquiæ hoc loco in honore habentur, quæ cum olim ob Templi ruinam perditæ fuissent, circa annū MCCCLXXXIX rursus inuētæ fuere cū hac Inscriptione.

BEATISSIMÆ MEMORIÆ REQUIESCIT. HIC NIDGARIVS. EPISCOPVS. OMNES. LEGENTES. ORATE. VI. PIVS. DEVS. ILLI MISEREATVR. OBIIT. BEATVS. DECIMA. SEPTIMA. CALENDARVM. MAIL.

Episcopatum suscepit Anno DCCCLXIV.

VI. Quartus *Adalbero* ex Comitibus Dilingensibus Monachus & Abbas Eluagensis, pōst Episcopus Augustanus. Inijt anno DCCCLXXXVII. Præter insignē vitæ sanctimoniam civilis quoq; prudentię laude insigniter excelluit. Vnde *Arnulpho* & *Ludouico* Filio Imp. fuit acceptissimus & à secretis consilijs. S. Vdalricum consanguineū suum Adolescentem in familiam recepit tradito ei Camerarij officio. Qui postea Romam profectus à Marino

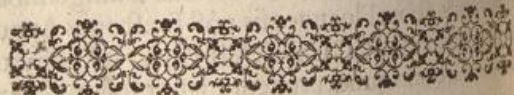
Marino

Marino Viro Sancto, deinde summo Pontifice, per diuinam reuelationem edocto audiuit Adalbertum Episcopum Augustanum diem suum obiisse, Eidem D. V. dalrico post Episcopo ac Successori suo sacrificanti Adalbero ex Dei permissione cum Fortunato quodam alio sancto Episcopo non semel adstitit, & sacris simul operati sunt. Obijt demum Anno CMIX.

N O T A.

⁴ Comment. de
Canoniz. Sæd.
in fine.

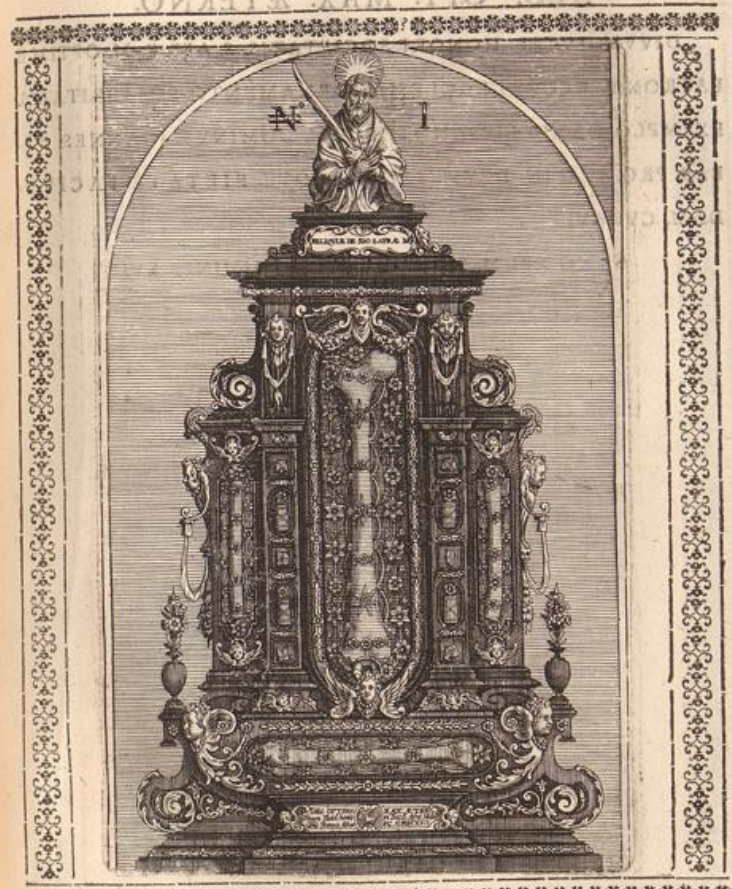
Quatuor istos Episcopos, etsi inter Diuos Solenni ritu non legantur relati, sanctitatis tamen opinionem ob virtutum merita, additis miraculis, apud posteros semper habuisse. *Quæ enim (Canonizationes) strâ tempestate sunt, ait Angelus Rocca * rare sunt ob varias interdum deperditas, nec non ob multiplices probationum aliarum rerum difficultates, atq; ob exactam diligentiam & cautelam, quæ Ecclesia in approbando vti solet. Quæ plane omnia sine magno temporum interuallo, superatisq; distantium locorum impedimentis, ac sine immensis laboribus atque impensis fieri non possunt. Hinc natis tam vta sanctitate quam miraculorum splendore insignibus, non nondum Canonizatis dari consueti, concedi solent vel in aliqua Prouinciâ vel in aliquibus tantum locis. Idem de nostris hinc Patronis omnino dictum volumus, quorum duo priores solennem Canonizandi ritum paulo antecesserunt, reliqui jam introductum proxime secuti sunt.*

DAL. ET AFRAE
 de summo Pontifice, per
 Sto audiuit Adalberonem
 em suum obiisse, Eidem D.
 uccessori suo sacrificanti Ad
 cum Fortunato quodam ab
 el adstitit, & sacris simul ope
 Anno CMIX.

D T A.
 opus, est inter Divos Solem
 elati, sanctitatis tamen opinio
 a, additis miraculis, apud po
 Qua enim (Canonizationes) re
 gelus Rocca* rare sunt in
 on ob multos probatos diviti
 a etiam diligentiam & castitatem
 et. Quae plane omnia sine magno
 distantium locorum impedimentis
 impensis fieri non possent. Hinc
 miraculorum splendore cognoscunt
 ri consueti, concedi solent vel in
 tantum locis. Idem de nostris in
 n volumus, quorum duo post
 zandirum paulo antecede
 n introductum proximè
 renti sunt.

DEO OPT. MAX. AET. NO.

IN hac tricubitali Tabulâ ex Ebena pulchrè elaboratâ & ar-
 gento non inuenustè ornata, quam Ioannes Abbas modernus
 Diuis Martyribus S. Afræ Socijs voluit sacram, continentur
*Quatuor Ossa sat magna & integra; quatuor item partes minores cum
 sex dentibus molaribus ex Sodalitate S. Afræ.*
 Infernè hæc verba inscripta leguntur;

lib

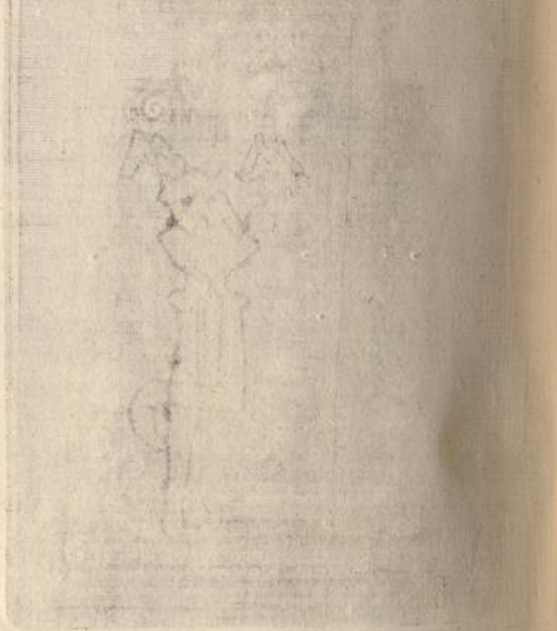
I

DEO.

DEO. OPT. MAX. ÆTERNO.

DIVVM. TVTEL. HONORI SOCIETATIS. S. AFRE. M. OPTIME
PATRONÆ. DECORIECCLESIAE. ORNAMENTO. POSTERITATI
EXEMPLO. HANC. LIPSANTHECAM. DOMINVS. IOANNES. AB.
BAS. PRO. SVA. IN. DEVM. SANCTOSQVE. PIETATE. FACIEN-
DAM. CVRAVIT.

ANNO XPI M. DC. XVII. SVI. REGIMINIS. XVII.

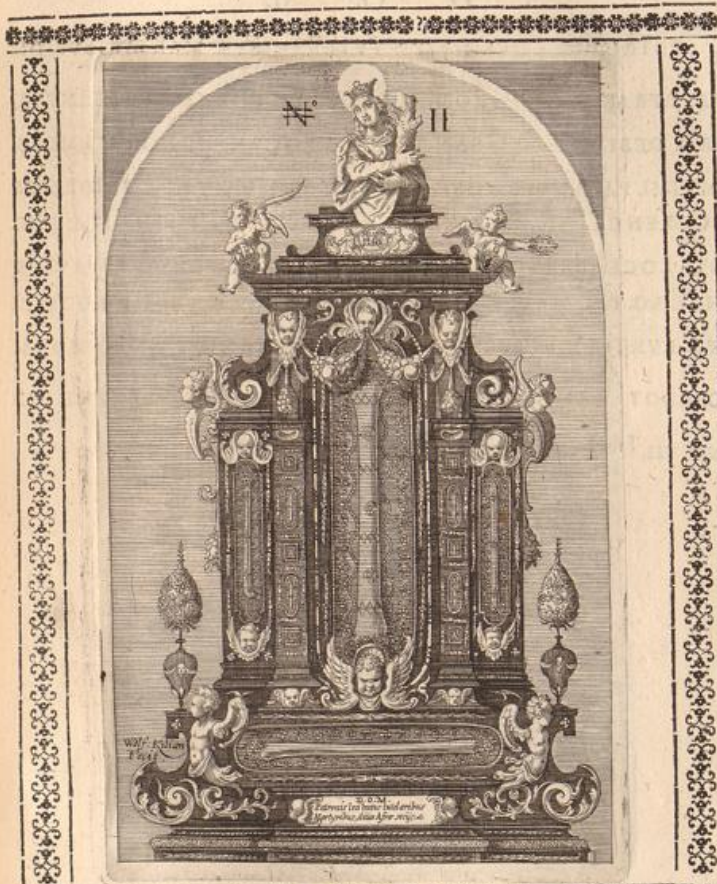
Faint, illegible text or bleed-through from the reverse side of the page, appearing as ghostly impressions of letters and words.

DEO I Isthac

I Scha fam

Inscri

L. ET AFRE
X. ATERNO.
PIETATIS. S. AFRE. M. OPTI
ORNAMENTO. POSTERITATI
AM. DOMINVS. IOANNE. AS
TOSQVE. PIETATE. FACIIS
SVI. REGIMINIS. XVII

Isthæc Tabula prioris æmula dono à Nobili Schrenckiorum
familiâ huc missa in se habet.

*Quatuor Ossa grandia, partes minores quatuor, & sex dentes ex eadem
D. Afræ Sodalitate*

Inscriptio talis est:

I 2

D.O.M.

D. O. M.

PATRONIS. LOCI. HVIVS. TVTELARIBVS. MARTYRIBVS. DV-
 VAE AFRÆ. SOCIIS. QVORVM. OSSA. HIC. CORAM. SPECTANTVR.
 PRO. DEBITO. ERGA. SANCTOS. ET. LOCVM. HONORE. AMORE.
 OPTIMI. PARENTIS. NOBILIS. ET. STRENI. VIRI. FRIDERICI.
 SCHRENCKI. DE. NOZINGEN. ANTE. NOVENNIVM. VITA. FVM-
 CTI. LOCO. BERTOLDVS. CAROLVS. FRIDERICVS. ET. PAVLVS.
 FILII. AC. PIA. MATER. NOBILIS. MATRONA. MARIE. MAGDAL-
 NA. KVRTIA. DE. TVRRI. FILIO. ET. GERMANO. F. ANTONIO SA-
 CERDOTI. PRIMITIAS. CELEBRANTE. LL. M. OBTVLERVNT. AN-
 NO. FILII. VIRGINIS. M. DC. XXVII.

D. O. M.

D. Narcissa

D.
 Dem
 puler
 Alpiu
 circo
 genco
 tinct

ET AFRE

M.

RELARIBVS. MARTYRIBVS D
A. HIC. CORAM. SPECTANTIB
T. LOCVM. HONORE. AMOR
STRENI. VIRI. FRIDERIC
NTE. NOVENNIVM. VITA. FIS
VS. FRIDERICVS. ET. PATIV
MATRONA. MARIE. MAGDALE
T. GERMANO. F. ANTONIO. AL
NTE. LL. M. OBTVLERVNT. AS

D *Narcissus* Episcopus & Martyr Gerundenfis, primus Augu-
stanorum Apostolus, quod, cum S. Afram conuerteret,
Dæmonem horribili specie apparentem Oratione & Ieiunio pe-
pulerit, & prius arguta disputatione conuictum, immanem ad
Alpium Fauces habitantem Draconem interficere coëgerit, id-
circo cum malo Genio semper solet depingi. Eius Imago ex ar-
gento pectore tenus efformata atq; hic expressa sequentes con-
tinet Reliquias.

I 3

De

D. Narcissus

De Vestibus S. Narcissi Episcopi & Mart. Gerundensis.

29. Octob.

Duas integras maxillas cum omnibus ferè dentibus, duas item dimidias maxillas ex Societate S. Afræ Mart.

12. Aug.

Insignem particulam de Ossibus S. Sebastiani Mart.

20. Jan.

Speclabilem partem de Ossibus Decem millium Martyrum.

22. Iulij

De Ossibus I V. Coronatum Martyrum.

8. Nou.

De Ossibus Sanctorum	} Martyrum.	Christophori	}
		Oswaldi Regis	
		Valentini	
		Martiniani	
		Primi & Feliciani	
		Cantij & Cantiani	
		Exuperij	
		Lucinij	

25. Iulij

5. Aug.

2. Iulij

9. Iunij

31. Martij

7. Aug.

De Calceo S. Adalberti & Episcopi & Martyris

23. April.

De Vestibus S. Bonifacij Episcopi & Martyris.

5. Iun.

IV. CARO.

stende
gã Aus
includ
his est
fibus.

e. Gerundensis. 29. Octob
dentibus, duas item domitias mar

iani Mart.
lium Martyrum.

Martyrum.

opi & Martyri
& Martyri.

CAROLVS Quartus Romanorum Imp. adfectum suum
Cerga *D. Dionysium* primum Urbis Augustanae Episcopum o-
stendere volens, hanc ipsius imaginē argenteam inauratam Pra-
ga Augustam dono misit Anno MCCCLIV. cui *Caput Dni* huius
inclusum fuit atq; etiam hodie est, inculptis ad oram Imaginis
his et frudibus ad morem illius seculi, plenis tamen pietate ver-
fibus.

Anno

IV. CARO

* Metrum sic lege.

Annus Millesim
Centeno ter nu-

merito.
Cum quin-
quagesimo nume-
ro quiescit si-
mul anno.

Ann M C ter nuato

Cum L nuo IIII. simul' anno
Karulus est Quartus regnans hoc nomine dictus
Quidedit ornatum Sanctis petit hunc fore gratum
Huicest inclusus Terræ Dionisius huius
Præsul deuotus, vita quam nomine notus.

Reliquarum huius Diui Translationis añuerfaria
* Die 26. Feb. memoria colitur IV. Calend. Martij. * Extat hodie Bul-
la Alexandri Papæ IV. qui pro eodem die huic Ecclesie
XL. annorum Indulgentias concessit Anno sui Pontifi-

* Anno C. 1178 catus IV. *

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

V. HILA.

H
rum.
rum
Eius
num
pem,

DAL. ET AFRAE
ter nuato

III. simul anno
regnans hoc nomine dictus
sanctis petit hunc fore gratum
rae Dionysii huius
quam nomine notus.
Diui Translationis anniversaria
end. Martij. * Extat hodie Bol
ni pro eodem die huic Ecclesie
tias concessit Anno sui Pontif

HILARIA, cuius hæc argentea imago est, Cypria genere,
Mater fuit D. Afræ & Soror D. Dionysij Episcopi Marty-
rum. Cum alijs Martyrij socijs XII. Augusti, quo die festiua eo-
rum memoria colitur, supplicio affecta & hoc loco sepulta fuit.
Eius Caput sub Eginone Abbate repertum antiqua produnt mo-
numenta. Ossium præcipua pars ad D. Virginis ædem princi-
pem, iam olim translata magno ibi cum honore adseruatur, ha-
beturq;

K

V. HILA

beturque eius memoria quotannis sollennior, quod Clerus Augu- gustanus olim ob Religionem Vrbe pulsus post decennale Exili- um eius Natali die restitutus fuerit Anno MDXLVIII. Caput argenteum Pes ligneus sustentat, cuius Cistella hasin se habet Reliquias.

De Capite S. Hilaria

De Capite S. Eutropie

Pinnosa e Sociate S. Vrsule

21. Octob.

Richildis cuius Corpus asseruatur in Monasterio Religiosarum Virginum in Summontorio vulgo Hohenvvart.

23. Aug.

De Ossibus Sanctarum

Christina V & M.

24. Iulij

Bibiana V. & M.

2. Decemb.

Helene Imperatricis

18. August.

Marthe Hospite Christi

29. Iulij

Elisabetha Vidua

19. Nou.

De Dente S. Marie Magdalene

22. Iulij

Duo fragmenta Ossium e Societ. S. Vrsule

21. Octob.

VI. Die

L. ET AFRÆ
 s. folleñnior, quod Clerus de
 de pulsus post decennale Exil
 Anno MDXLVIII. Caput
 , cuius Cistella has infelitate

Vrsula
 21. Octob.
 corpus asseruatur in Monasterio
 in Virginum in Summontorio
 in vvar.
 23. Aug.
 24. Julij
 2. Decemb.
 18. August.
 29. Julij
 19. Nou.
 22. Julij
 21. Octob.

elena
 ciet. S. Vrsula

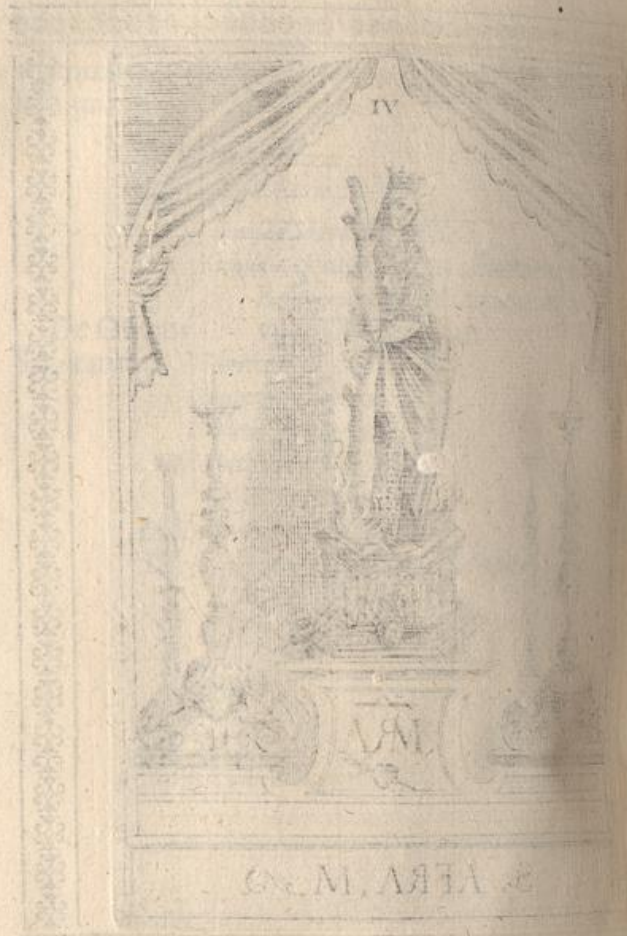
Diuæ AFRÆ Martyris, cuius corpus integrum Aræ inclu-
 sum jam supra infinuauimus. Imago argentea in se cōtinet.

*Partem notabilem de Arbore siue stipite cui Diua
 Martyr alligata per Ignem Martyrij palmam promeruit.*

VI. Diu

K 2

Diua

tyrio, cum coeque integritate. Atque in
 tyrio, cum coeque integritate. Atque in
 tyrio, cum coeque integritate. Atque in

tyrio

D
 tyrio
 fiden
 tu dig
 indic
 rangu

Digna DIGNA Martyr ex Puellis S. Afræ præcipua eidem in peccato primùm, deinde in Conuersione, demùm in Martyrio socia fuit. Eius Corpus Vdalscalco quondam Abbate præfidente inuentum est V. Id. Iulij in arcâ lignea, vbi hoc memoratu dignum accidisse legitur. Cum nullum apparet scripturæ indicium cuiusnam illud Corpus esset, Conuersus quidam Gerungus nomine, homo rectus ac pius reliqua diligentius per-
K 3 scrutans

scrutatis repperit tandem plumbeam laminam cui insculpta erant hæc Verba

CORPVS SANCTÆ DIGNÆ MARTYRIS.

Quam cum lætus ad Abbatē detulisset, ille eam religiose deosculatus molaribus suis reuerenter applicuit, à dolore dentium quo diu laborauerat mox liberatus fuit.

In hac argenteâ Diuæ Imagine sequentes habentur Reliquiæ

Dua dimidiæ Costæ } de eadem D. Martyre.
Articulus digiti }

De Ossibus & sepulchro S. Barbara V. & M.

De Ossibus
Sanctarum

- Agnætis V. & M.*
- Ottilia V.*
- Gertrudis V.*
- Catharine V.*
- Emerentiane V. M.*

De digito S. Ursule V. & M.

De Crinibus S. Clara V.

- 4. Decemb.
- 21. Januar.
- 13. Decemb.
- 17. Mart.
- 25. Nouemb.
- 23. Januar.
- 21. Octob.
- 12. August.

DIGNA M.

Diva

K

L. ET AFRAE
eam laminam cui insculpta

DIGNÆ MARTYRIS
detulisset, ille eam religiose de
ter applicuit, à dolore dentium
us fuit.

ne sequentes habentur Reliquiæ
D. Martyre.

- 4. Decemb.
- 21. Januar.
- 13. Decemb.
- 17. Mart.
- 25. Novemb.
- 23. Januar.
- 21. Octob.
- 12. August.

Diva EVNOMIA altera ex Puellis S. Afræ Martyris hîc lo-
ci sepulta est, cuius argenteo simulacro hæ reliquiæ inclusæ
habentur

- Pars notabilis de Maxilla*
- Alia de Cranio*
- Item Dons*
- Item alia particula de Ossibus*

S. Eunomiæ

Duo

Duo dentes de S. Eutropiâ

De S. Margareta V. & M.

De Ossibus S. Christine V. & M.

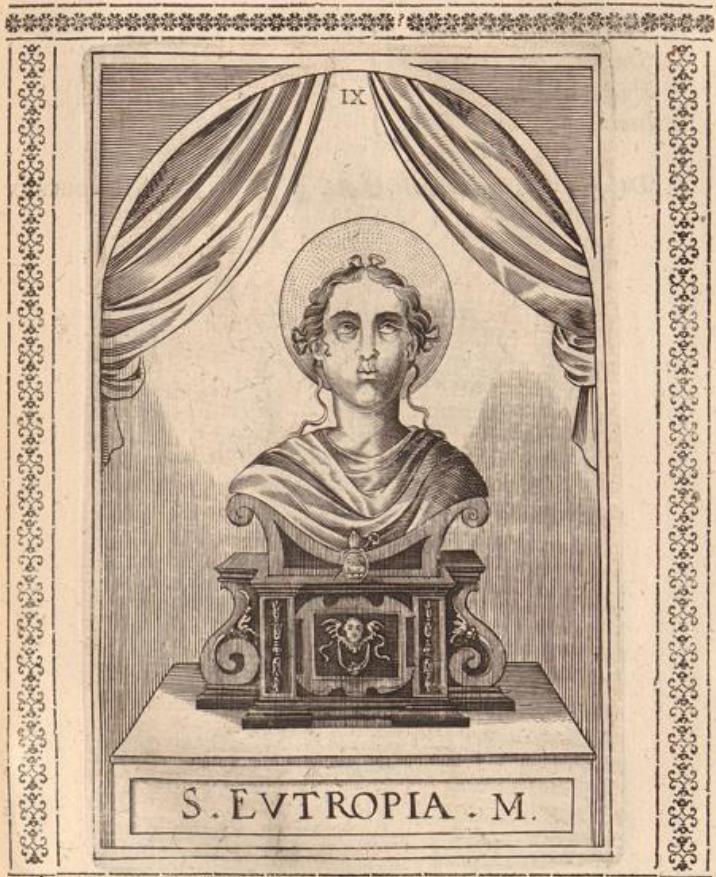
12. Julij

24. Julij

D
cum r
po cū
Sarco
nalter
confr

Dua

Diva EUTROPIA ex tertia ex puellis S. Afræ idem cum
Hilaria, Digna, Eunomia Martyrium pertulit. Eius sacra Ossa
 cum reliquis Diuarū Dignæ & Eunomiæ sub Embricone Episco-
 po cum Ecclesia S. Vdalrici restauraretur Prid. Id. Aug. plumbeo
 Sarcophago inclusa reperta fuere. quorum pars maior ad Mo-
 nasterium S. Stephani Protomartyris à Diuo quondam *Vdalrico*
 constructum translata, reliqua in Sacello quodam huius Eccle-
 sia

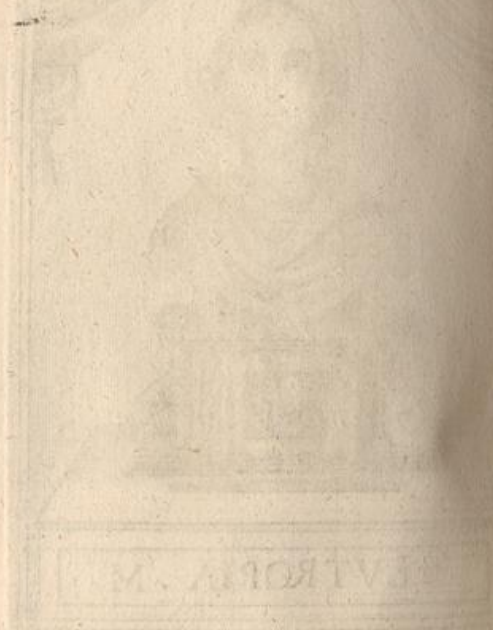
L

fiæ recondita fuere. In hac eius argentea imagine hæc sunt.

<i>Pars spectabilis de Cranio</i>	}	S. Eutropiæ.
<i>Duo fragmenta de Maxillâ</i>		
<i>Quatuor dentes molares</i>		
<i>Item alij sex dentes</i>		

De sepulchro S. Caeciliæ V. & M.

25. Novemb.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

X. Caput

Ca
fo sup

AL. ET AFR. E
argentea imagine hæc sunt.

S. Eutropia.

M. 25. Novemb.

PARS SECUNDA.
X.

82

Caput hoc eleganter ornatum Diuæ Agapæ est Martyris ex numero eorum qui eodem cum Hilariâ die quamuis diuerso supplicij genere passi sunt.

X. Caput

L. 2

XI. Crâ-

IN
HOC
LIVRO

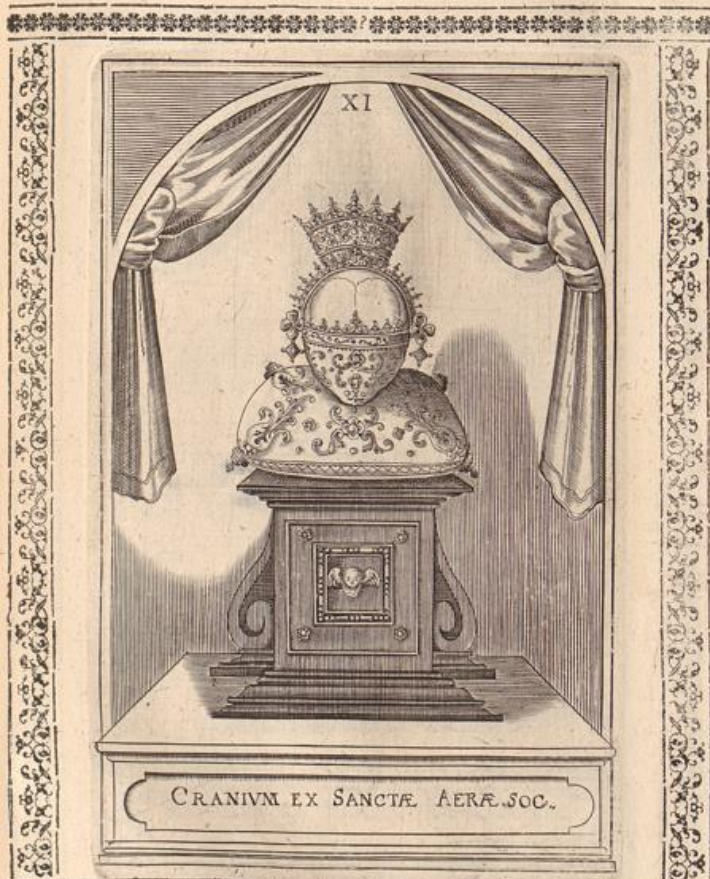

CAEVS SANCIVS
HIC
SITVS
EST
VBI
REPOSITA
EST
CORPVS
SANCIVS
SANTAE
CATHARINAE
MARTIRIS
VIRGINIS
ET
MARTYRIS
CIVITATIS
PADERBORNENSIS
IN
CIVITATE
PADERBORNENSIS
IN
CIVITATE
PADERBORNENSIS

L. 3
P. 12

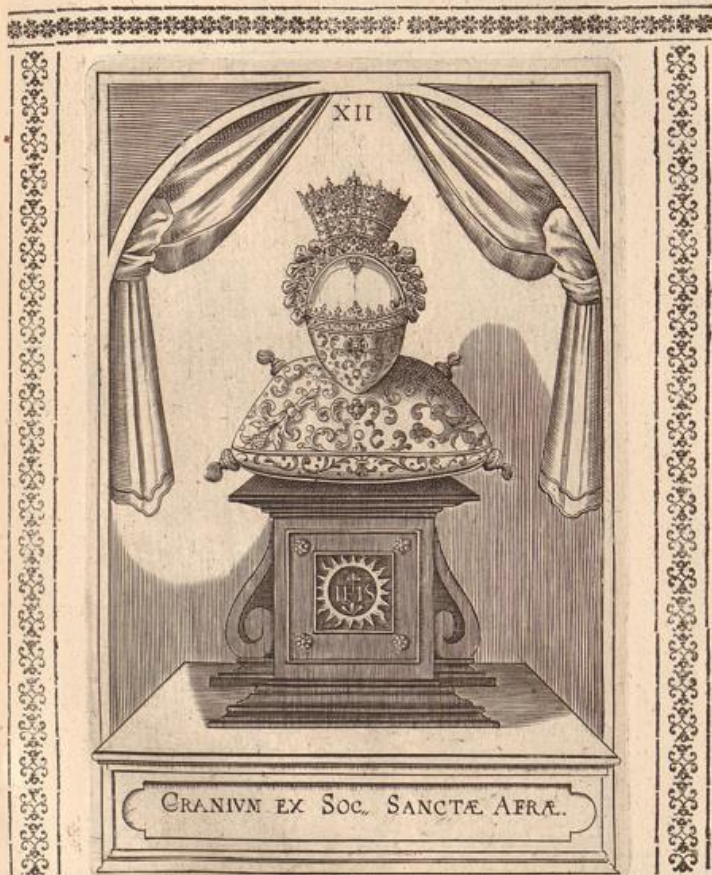
C
temp
rio ter
fossa a
in vna

CRanium cuiusdam Martyris è Societate S. Afræ, cuius Nomen hodie ignoratur. Nam cum plurimi Martyres eodem tempore necati fuissent, hoc loco velut in communi Cæmiterio terræ mandati fuere; Quorum Ossa posterioribus seculis effossa ac reperta distingui non potuerunt, ideo Maiores nostri ea in vnam Diuæ Afræ Martyris præcipuæ Societatem retulere.

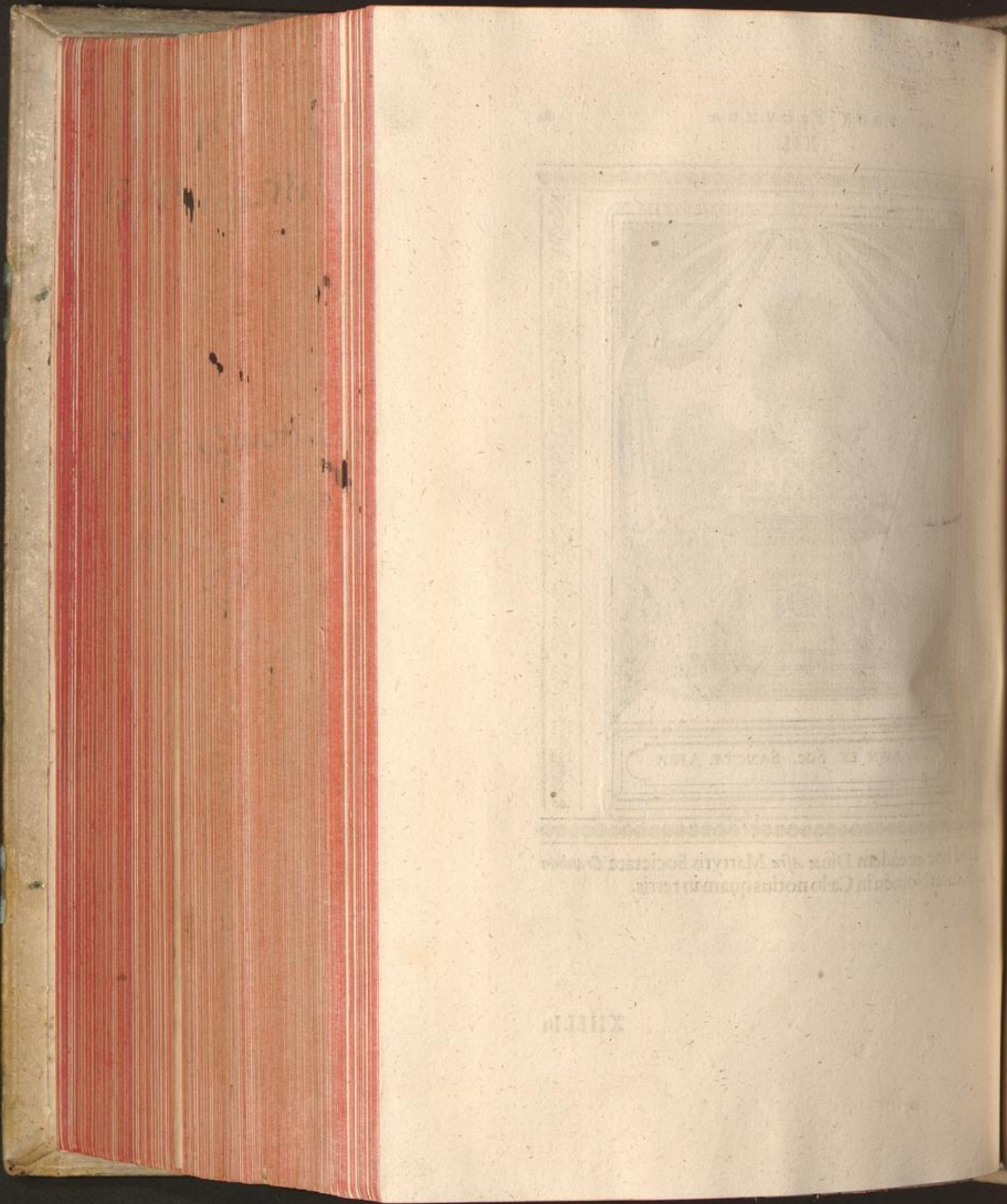
L 3

XII. Ali.

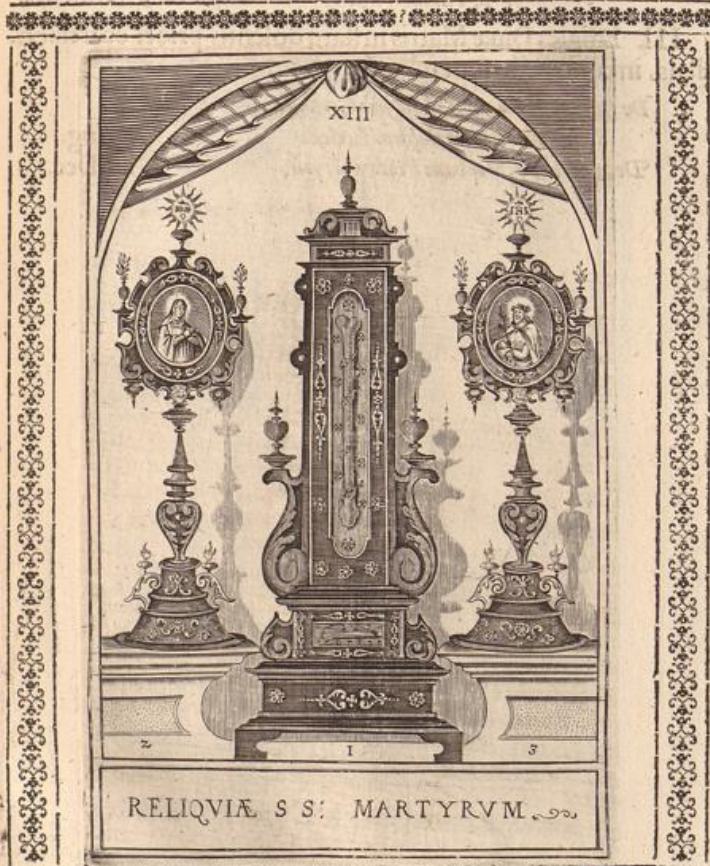
Aliud hoc ex eadem Diuæ Afræ Martyris Societate *Cranium*
est, cuius Nomen in Cælo notius quam in terris.

XIII. Ia.

I
II. E
cræ A
Reliq

XIII

I. **I**N hac lignea argenteis reticulis ornata Pyramide duo continentur diuerſæ magnitudinis Oſſa

E Societate S. Afræ Martyris.

II. Effigies Chriſti Seruatoris noſtri in ſtatu patientis inſtar Sacræ Agni Dei imaginis efformata & ornata, in cuius pede ſunt Reliquiæ

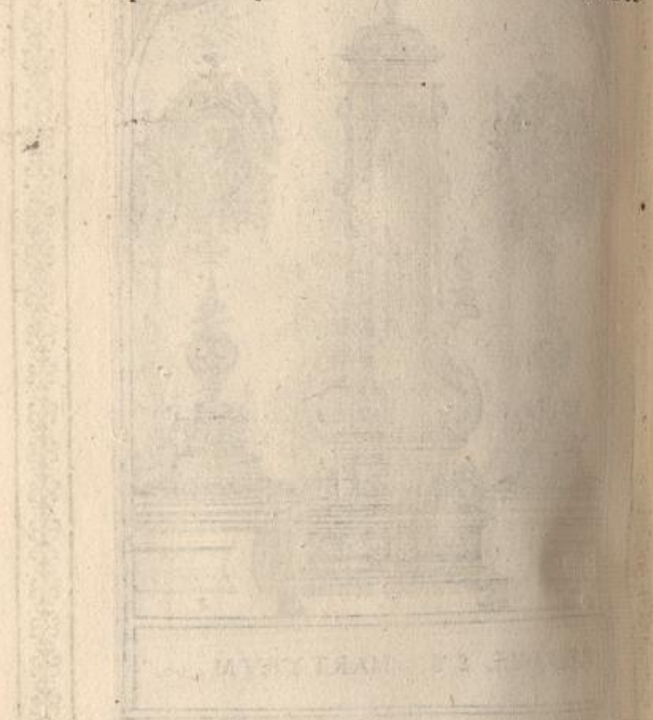
M

DcOf.

De Offibus	{	S. Gereonis Mart.	10. Octob.
		S. Theodori Mart.	9. Nouemb.

III. Effigies Diuæ Matris in statu dolentis priori correspon- dens, in cuius pede sunt reliquiæ

De Offibus S. Romani Martyris Gerundensis & Socij	
S. Felicis Doctoris eiusdem Ecclesie	1. Aug.
De lapidibus S. Stephani Protomartyris.	26. Dec.

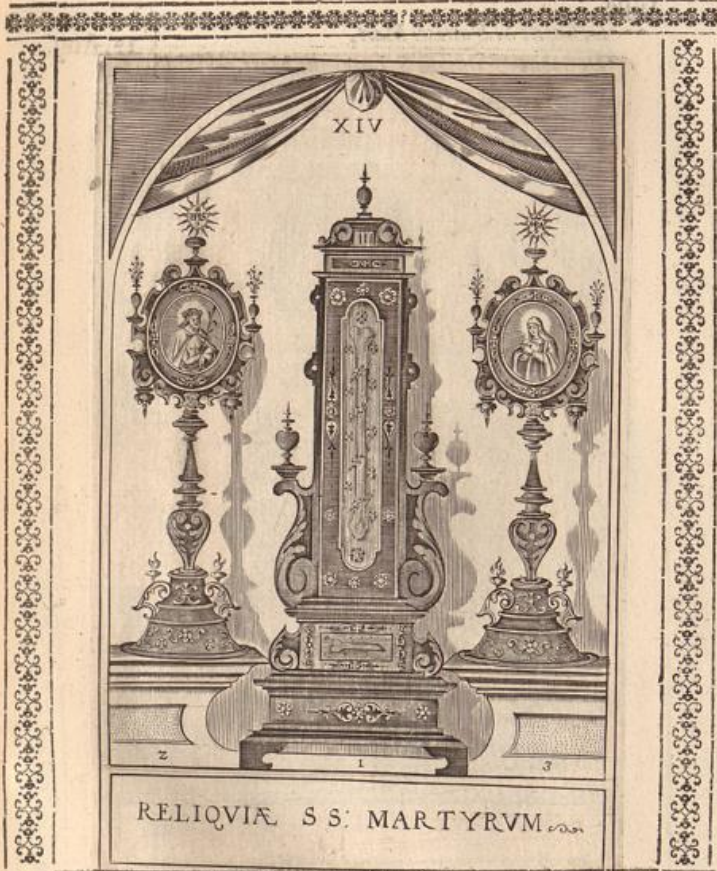
... in cuius pede sunt reliquiæ ...
 ... S. Felicis Doctoris eiusdem Ecclesie ...
 ... De lapidibus S. Stephani Protomartyris. ...

XIV. IX

10. Octob.
9. Nouemb.
tatu dolentis priori correspondens

Gerundensis & Socij
Ecclesie
1. Aug.
26. Dec.
Martyris.

XIV. Effigies Duce Virginis in cuius conuictu

I. Altera Pyramis priori per omnia conformis in se habet
Atidem duo Ossa

E Societate S. Afræ Martyris

II. Effigies Christi superiori non absimilis in cuius pede inclu-
sæ sunt particule

De Ossibus S. Clementis Pape & Mart.

23. Nouemb.

De Ossibus S. Callisti Pape & Mart.

14. Octob.

M 2

III. Eff.

XIV. L.

Integrum Caput S. *Wictorpi* Confessoris & Episcopi Augusta-
ni cum Mitrà Pontificali multis vnionibus auro & gemmis ar-
tificiosè distincta quam pro suo erga Diuos huius Templi Patro-
nos affectu Generosa & illustris Matrona Domina *Veronica Fucca-*
rina Baronissa in *Kirschberg & VVeissenhorn*, Domina in *VVelden* fieri
curauit. Reliqua huius Diui Ossa in Arâ Sacrarij collocata con-
spiciuntur, vt supra meminimus.

M 3

XVI. Di-

Diuus SIMPERTVS Episcopus Augustanus, quem hæc Imago argentea pectore tenuis faberrimè elaborata refert, multis miraculis in hodiernum vsque diem claruit. Vnum inter cetera hoc loco narrandum. Rapuerat puerulum lupus, cumq; voraturus in Syluas se abdiderat; Mater filium desiderans nec inueniens Simpertum inelamat Patronum & mox sentit; Nam ecce post horas aliquot Lupus Infantem illæsum refert, & illicò velut

velut malè sibi conscius pristinas repetit latebras. Posteri rem miram notarunt, & Diui Præfulis Imagini Lupum puerum ore ferentem addiderunt. Sub Imagine Theca est varijs Reliquijs referta, sunt autem hæ;

Os de S. Simperto

De Capite eiusdem

Due Coste de S. Nidgario

Quinq; fragmenta de Ossibus S. Adalberonis

De Ossibus
Sanctorum

Gregorij Pape

Marci Pape

Martini

Nicolai

Remigij

VVilibaldi

Corbiniani

VVolfgangi

Pirminij

Albini

Joan. Chrysofomi

Maximini

Anastasij

Confessorū

Pontificum

*

7. Octob.

11. Nouemb.

6. Decemb.

1. Octob.

7. Julij.

8. Septemb.

31. Octob.

3. Nouemb.

*

27. Ianuar.

29. Maij.

*

30. Septemb.

4. Julij.

28. Aug.

De dextro pede S. Hieronymi

De Dalmaticâ S. Vdalrici

De Casulâ S. Augustini.

DAL. ET AFRE
is repetit latebras. Posteri ren
is Imagini Lupum puerum or
agine Theca est variis Reliqui

S. Adalberonis
*
7. Octob.
11. Nouemb.
6. Decemb.
1. Octob.
Confessorū 7. Julij.
Pontificum 8. Septemb.
31. Octob.
3. Nouemb.
*
27. Ianuar.
29. Maij.
*
30. Septemb.
4. Julij.
11. Aug.

INtegrum Caput Diui *Simperti*, quod eius honori augendo Illu-
stris ac Generosa Domina *Maria Fuccarina* ex Illustri Comi-
tum de *Schwarzenberg* profapia progenita hac pretiosa Mitra ex-
ornari fecit.

XVIIe

N

XIIX. Ca.

... quod cum honori augenda ...
... Magna ...
... ac Sep ...
... tate c ...

Caput S. *Nidgarij* Episcopi & Confessoris Augustani cum Mi-
tra non minus eleganti quam pretiosa, quam Nobilis ac
Magnificus Dominus Ioannes Christophorus Ilfung Patritius
ac Septemiur Augustanus ex auitâ erga Patronos huius Loci pie-
tate eidem imponi curauit.

...phorum & Coelestis Augustini cum M...
...dam quam pectus, quam Nobis ac
... Johannes Christophorus Illing Janus
... Augustinus ex una cetera Janone in...
... Augustini curavit

XIX

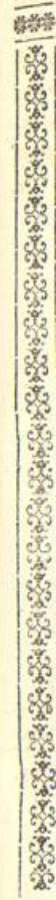
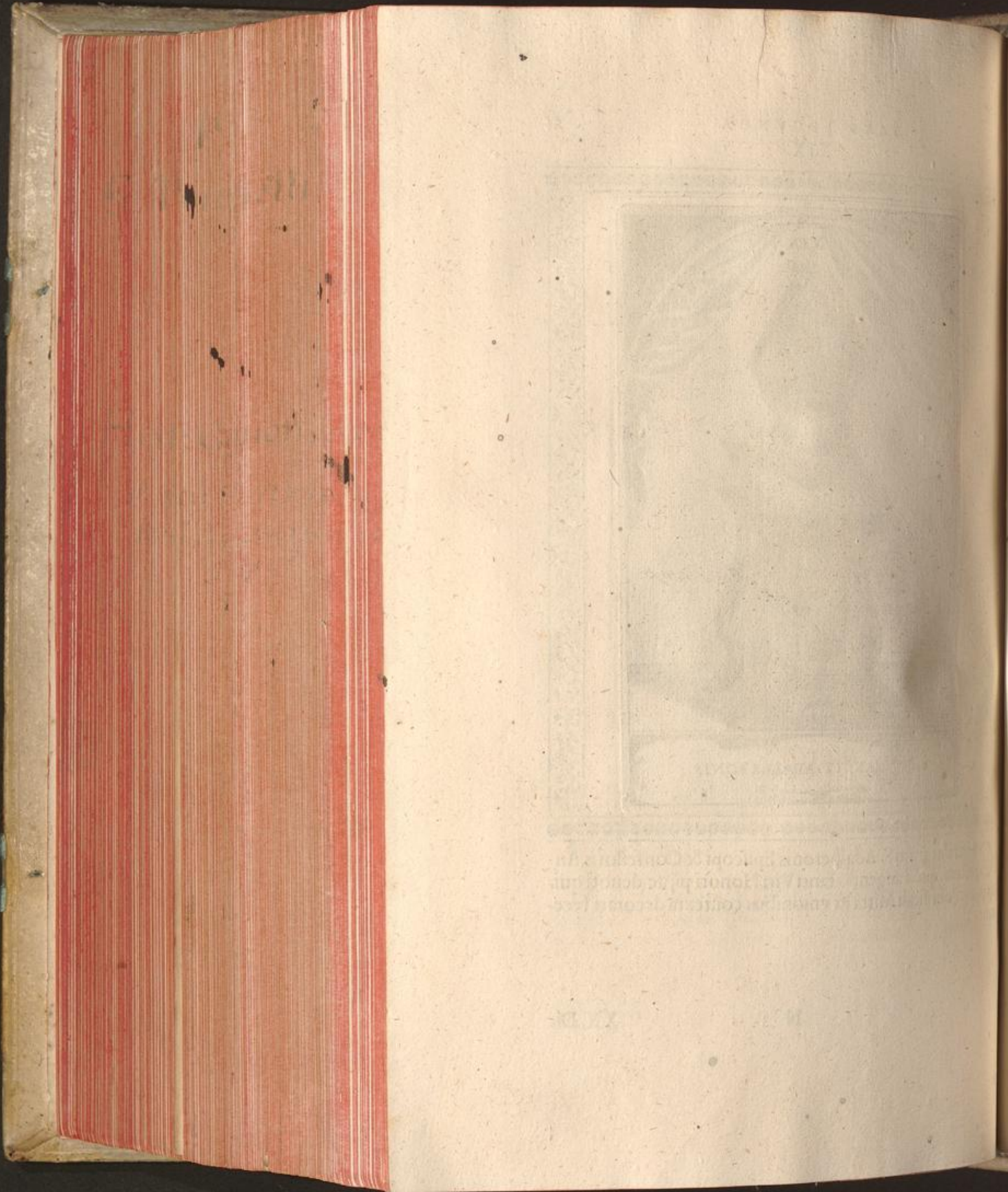
N

C
dam
runt.

Caput integrum S. Adalberonis Episcopi & Confessoris Augustani, quod augendo tanti Viri Honori pij ac deuoti quidam hac Pontificali Mitrà ex vnionibus contexta decorari fecerunt.

D
perae
tionis
natur
corru
dum.

Diuum VDALRICVM Episcopum exhibet hæc Imago cuius speciem hoc loco explicare ex vitæ historiâ visum operæ pretium: *Quodam tempore cum Sanctus Pontifex cum felicitis recordationis Antistite Constantiensi beato Conrado die Iouis apud sanctam Afram canaturus consedisset, ambo de cælestibus rebus continuum habentes sermonem, corruptibilis immemores cibi, spiritu refecti, usque in sequentem sextam feriam diuina habuere colloquia, non appositas attendentes carnes. Vnde contigit* Baio.

Baioaria Ducum baiulum quendam sanctum accedere virum, cui, absolute pro quo venerat negotio, abeunti carnis frustum dedit, non advertens sextæ obseruatiam ferie. Qui nuntius Dominum adiens proprium, volens, malitia firmatus, sanctos diffamare Episcopos quasi sextâ à carnis esu feriâ non abstinentes, in testimonium illico carnis partem à Sancto viro acceptam protulit, & exitu dictu mirabile, species carnis in piscis speciem est conuersa, temerarij arguenti beuili detractioem, & sanctorum ostendens innocentiam. Quâ de causa gloriose effigies Pontificis piscis in perpetuam huius miraculi memoriam compingit. Basis hujus Imaginis has continet reliquias

	Capite	} S. Vdalrici
	Crinibus	
	Manipulo	
De	Stolâ	
	Dalmaticâ	
	Casulâ	
	Sudario	
	Tunica nocturnâ	}

Notabilem partem de Capite S. Severi Episc. *

De Capite S. Ansharij Episcopi Bremensis 3. Febr.

Articulum digiti de S. Conrado Episcopo 26. Nou.

De ossibus S. Arsacij Confessoris 16. Aug.

Duas Costas de S. Thosone Episcopo Augustano

De Camisia, Cucullâ & Cilicio Petri Calestini 19. Maij.

De Stolâ S. Annonis Archiepiscopi Colonensis 4. Decemb.

De vestibus S. Caroli Borromei 4. Nouemb.

De Casulâ B. Alberti Magni nuperimè à Gregorio XV. Pont. Max.

Diuis accenti.

	Fortunari	} Episcoporum	*
De ossibus	Martialis		30. Junij.
Sanctorum	Quiriaci		23. Aug.
			14. Aug.
De Capite S. Eusebij.			11. Nouemb.
De Sepulchro S. Martini			30. Septemb.
De Sedili & Sepulchro S. Hieronymi			

DAL. ET AFRÆ
 inctum accedere virum, cui, absque
 stum dedit, non adertens: fere obfero
 diens proprium, volens, malisq; firmo
 sexta à carnium esu ferià non abstini
 à Sancto viro acceptam prebuit, ex
 eciem est conuersa, temerarij arguen
 dens innocentiam. Quà de causa gregi
 huius miraculi memoriam conpropij
 met reliquias

S. Vdalrici

Episc.
 mensis
 3. Febr.
 6. Not.
 16. Aug.
 19. Maij.
 4. Decem.
 4. Nouemb.

imè à Gregorio XV. Pont. Max.

Episcoporum
 30. Junij.
 23. Aug.
 14. Aug.
 11. Nouemb.
 30. Septemb.
 XXI. Cal.

CVM Anno Christi CMLV. Vngarorum innumerabilis
 multitudo Germaniam infestaret, & Baioarià totà vastatà
 Augustam graui obsidione premeret, Diuus *Vdalricus* Episcopus
 Vrbi pro muro fuit. Is de salute suorum Ciuium anxius optimi
 Pastoris officio functus orando, hortando, consulendo omni-
 bus prospexit, Viros in pralium, Mulieres ad preces & supplica-
 tiones excitauit. Ipse spem ac fiduciam in Deo ponens infom-
 nes

nes aliquot in oratione duxit noctes; mane sub primâ luce factis operatus omnem etiam populum cœlesti pane reficit. Crebris velitationibus cum hoste interfuit non militaribus armis verum sacerdotali stola tectus, securus & illæsus inter medios telorum iactus. Quadam ergo die parvam ab Angelo de Cœlo portatam accepit Crucem victoriæ certò obtinendæ argumentum. Venit interea & appropinquat Imperator Magnus ille Otho cum valido exercitu, & prælium in die S. Laurentij commissurus factò prius voto sacrâ communionem à Diuo Vdalrico instruitur. Itur mor in hostem, & sequitur victoria quâ Barbari non solum repressi, sed penitus extincti fuere, non tam Othonis armis quam Vdalrici precibus & Sanctitate.

Crucem hanc D. Vdalrico de Cœlo missam Maiores nostri in magnâ semper veneratione habuerunt, eaque in hodiernum usq; diem religiosè in hoc loco adseruatur, & immeritò aliqui de illâ dubitant, quod à multo tempore nemini visa fuerit, ac enim eam & videri posse & visam esse. Certè ex antiquo Codice MS. habemus Anno MCCCCLXXXIV. Legatos ab Episcopo Gnesnensi Polono Romam missos Augustæ sacras visasse Reliquias & hanc Crucem singulari pietate veneratos esse, affirmantes eius famam in plerisq; Poloniæ Ecclesijs notam ac celebrem esse. Clauditur aliâ Cruce ex auro puro ac gemmis pretiosissimis ornata cum tali inscriptione.

SACROSANCTAM. HANC. VICTORIÆ. CRUCEM. AB. AN-
GELO. COELITVS. DIVO. VDALRICO. PORTATAM. D. 10.
ANNES. DE. GILTTLINGEN. MONASTERI. S. VDALRICI. ET.
AFRÆ. ABBAS. HIC. OCCLVDI. ET. EXORNARI. CVRAVIT.
DICAVITQ. ANNO. MCCCXCIII.

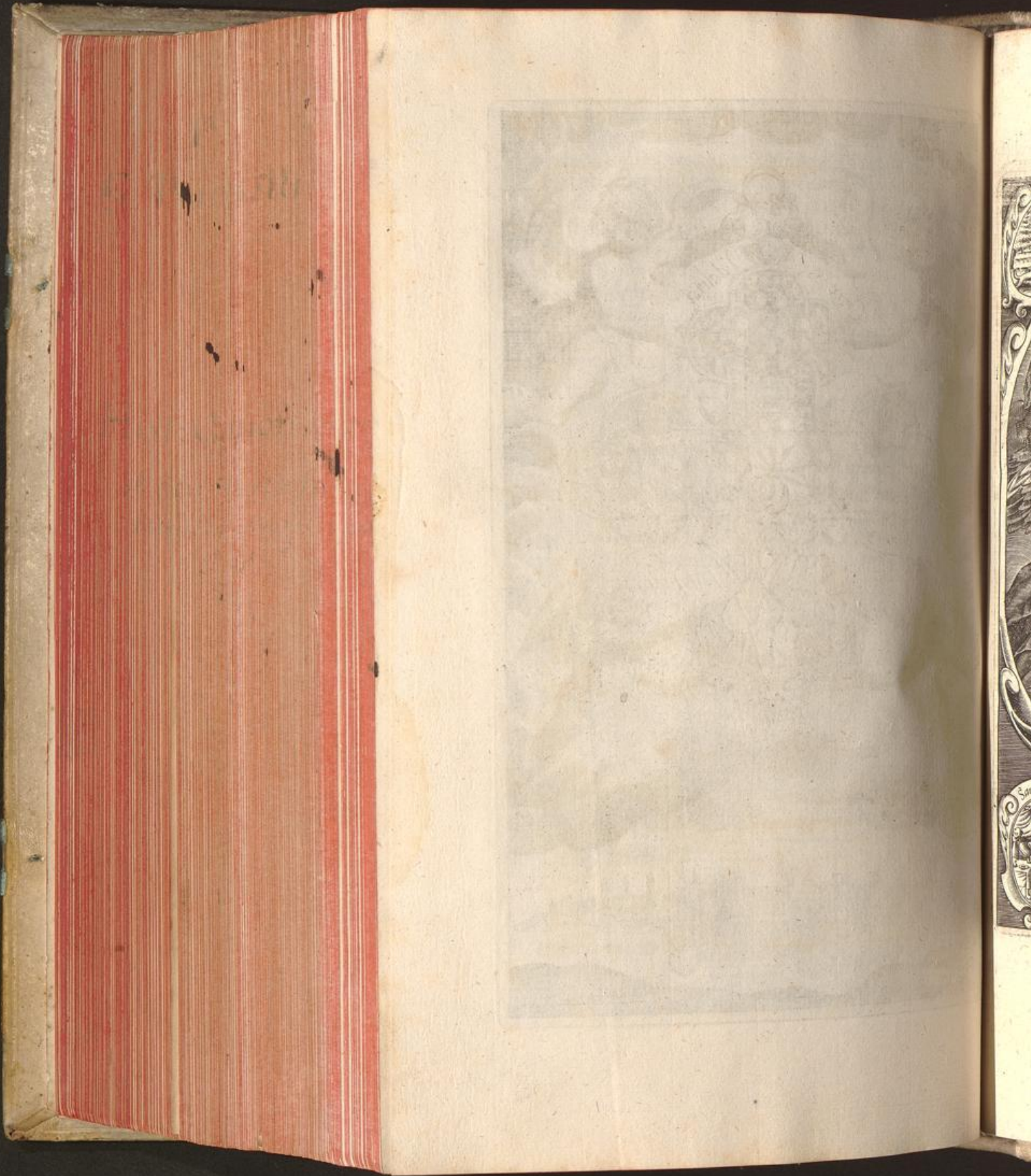
DAL ET AFRA
 octes; mane sub prima luce fam
 m ccelesti pane reficit. Crebro
 uit non militaribus armis veter
 & illa sus inter medios telorum
 m ab Angelo de Caelo portatam
 obtinendae argumentum. Ven
 r Magnus ille Otho cum valde
 aurentij commissurus factio p
 o Vdalrico instruitur. Iur mo
 qua Barbari non solum repetit
 am Othonis armis quam Vdali

de Caelo missam Maiores nobis
 habuerunt, ea que in hodiernum
 adferuatur, & immenso aliquo
 tempore nemini visa fuerit, au
 tu esse. Certè ex antiquo Codice
 LXXXIV. Legatos ab Episcopo
 flos Augustæ lacras visisse. Re
 pietate veneratos esse. affirma
 niæ Ecclesijs notam ac celebra
 turo puro ac gemmis preciosis
 c.

VICTORIE CRUCEM AB AN
 DALRICO PORTATAM. D. 10.
 MONASTERI S. VDALRICI ET
 DI. ET. EXORNARI CURAVIT
 CIII

XXII la

Inter præcipua monumenta Nobis à D. *Vdalrico* relicto
 Calix iste meritò cēfendus est. Fama est eo D. *Vdalrico*
 in Sacrificijs vsū, imò & ijs quibus, vt ex vitæ historia
 bemus, dextra Dei visibiliter supra sacrificantē bis appa-
 ruit. Ceterū mortuo Viro Sancto Calix iste eodem
 ipso tumulo, vt moris est, cōditus fuit, ac rursus reperit
 Anno MCLXXXIII. magno certè mortaliū beneficio
 Nā ægris ac præsertim febrilaborantibus, qui ex eo bibi-
 medetur; Exēpla sunt quotidiana. Fæminis in partu la-
 borantibus vinum ex hoc Calice potum lenimen ser-
 tulit. Datur etiam huiusmodi vinum morsis à rabidibus
 animalibus ne rabidi fiant, & à noxâ seruantur. Quin
 iam peregrinaturi & iter facturi ex hoc Calice biberunt
 & prosperos successus habuisse, & in periculis seruari
 fuisse sæpius animaduersum fuit. Atqui scire oportet
 Lector, ista non lege aliquâ fieri, sed fructus esse affectus
 & pietatis erga Diuum, in cuius nomine Deo perma-
 tente & faciente mira hæc eveniunt.

Affectum hunc habuit & ostendit Magnus Cæsar *Fre-*
dericus II. Rom. Imp. P. F. Aug. qui Anno MDC. XIII.
 * cum Serenissimis Principibus *Maximiliano* Comite Pa-
 latino Rheni vtriusq; *Bavariæ* Duce, hodie S. R. I. Archie-
 dapifero ac Septemuiro Electore, &c. *Volfango VVald-*
mo Comite Palatino Rheni, Duce *Bavariæ*, *Iuliacēsi*. *Cl-*
uiensi ac *Montium* &c. *Alberto* Comite Palatino Rheni
 vtriusq; *Bavariæ* Duce, nec non RR. ^{mo} & III. ^{mo} Principi-
 bus *Joanne Christophoro* Eichstadiensi, *Henrico* Augustano Ep-
 piscopo ad diem XXIX. Septemb. Calicem D. *Vdal-*
 summâ cum reuerentiâ veneratus est & ingenuculando
 ex eo bibit.

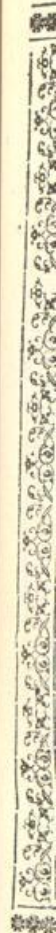
Calici Dens quidam eiusdem Diui *Vdalrici* annexus
 est, qui vino potando immergi solet. Inscriptio antiqua
 legitur talis

Hic datur Antidotum quod curat jam mortuorum
Lege sacerdotis stetit hoc vas pectore Patri.

... ADRIANUS ...
... ADRIANUS ...
... ADRIANUS ...

XVII

P
Sanct

PRæter supradictas vestes etiam *Dalmatica* inuenta fuit anti-
quæ formæ, cuius Icona hic cernere licet.
Tam Casula quam *Dalmatica* tantæ sunt longitudinis vt
Sanctum Virum sat proceræ staturæ fuisse arguant.

XXV. Ta-

XIV

DALMATICA SVAIRICI

Dalmatica Svaierici est una ex vestimentis antiquis
 quae in Croatia et in partibus adiacentibus usitata
 fuit. Huiusmodi vestimenta sunt longiora et
 ampliora, et in se habent ornamenta
 et figuras, quae sunt insignia
 et signa domus regiae.

XV

T
 Dign
 VVo
 gufte
 arate

TAbula argentea hæc est, quam sacrarum Reliquiarum honori quidam Vir Nobilis fieri curavit cum Inscriptione tali.

Adiuvna S. Vrgo Catharina

*Dignissimis Beatorum Reliquijs ex Nobilium de Zilinhart prosapia cretus
VVolfgangus rei militaris ac vtriusq; Iuris Titulis illustratus Ecclesieq; Au-
gustensis Decanus, in libri Missalis doctâ Fratris Leonardis Currificis manu ex-
arati recompensam faciendum curavit Anno Domini MDVI.*

P

Re-

Reliquiæ hîc numeris distinctæ hæc adfunt.

- I. Sudarium S. Vdalrici quod moriens ad caput habuisse fertur.
- II. De vexillo S. Vdalrici quo in Bello contra Vngaros usus traditur.
- III. Pecten S. Vdalrici.
- IV. Pecten S. Conradi.

N O T A.

Episcopos iam olim sacrificaturos capita pectere solitos tradit Durandus; * Eius verba sunt: Pecten enim propter ordinatam in incisionibus diuisionem, discretionem significat, quâ intentio animæ adornatur, sicut capilli capitis pectine adornantur. Et in fine: Crinium igitur, inquit, manuum et faciei ornata non sunt voluptatis oblectamenta, sed in figuram à Domino sacerdotibus legi iniuncta. Nemo igitur miretur Sanctos hos Viros Pectinibus vsos.

V. Tres Cateni lignei S. Vdalrici cum uno Operculo quibus iste Diuus secularis pompe contemptor in vitâ ulius fuisse legitur.

Horum Catinorum Religionem attestantur partium frequentes abscissiones, quas animæ piæ nonnumquam pio furto, dum monstrarentur, exportauerunt.

S. VDAL. ET AFR. E
meris distinctæ hæc adfunt.
quod moriens ad caput habuit

quo in Bello contra Vngaros

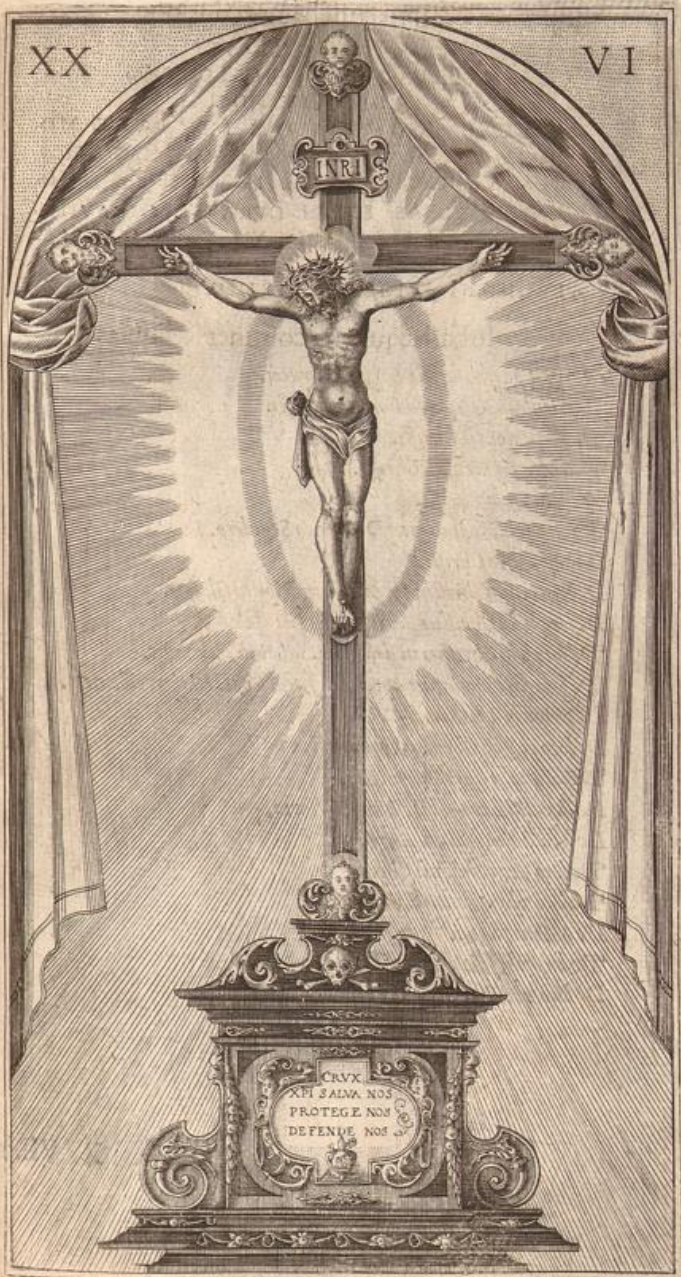
NOTA.

olim sacrificaturos capita peccatorum
us, * Eius verba sunt: *Proferantur
vobis divisionem, discretionem significat
atur, sicut capilli capiti pectus adverte
ritur, inquit, manuum & facis crucis
Etamenta, sed in figuram à Domino sup
Nemo igitur miretur Sanctos hoc*

S.
et S. Vdalrici cum suo Opere
is pompe contemptor in viciis

rum Religionem attestantur
issiones, quas animæ pie notant
monstrarentur, exponerentur

XXVI. Ch.

Christi Domini in Cruce pendentis Simulacrum
pedum & semis cum hac inscriptione.

CRUX CHRISTI
SALVA NOS + PROTEGE NOS
DEFENDE NOS.

CHRISTO. SERVATORI. QVI IN. CRUCE. MO-
RIENS. DE. MORTE. TRIUMPHAVIT. HANC. EVS-
DEM. VIVIFICÆ. CRUCIS. IMAGINEM. DÑS. 10.
ANNES. ABBAS. FIERI. CVRAVIT. DICAVITQ.
EV. ANNO. POST. CHRISTVM. NATVM. MILLE-
SIMO. SEXCENTESIMO. VIGESIMO. PRIMO. SVL-
REGIMINIS. VIGESIMO. PRIMO.

In basi sequentes continet Reliquias

- Aliquot particulas de Ligno S. Crucis.*
- Particulam de Spineâ Coronâ Christi.*
- De Vestimentis Christi.*
- De Mappa mensali Christi.*
- De cœnaculo Christi.*
- De candelabro stante in Dominico Sepulcro.*
- De Sepulchro Christi.*
- De loco vbi Christus ter oravit in Monte Oliueti.*
- De loco vbi Christus fleuit super Hierusalem.*
- De loco vbi Christus in deserto 40. diebus ieiunavit.*
- De loco vbi Dominus apparuit Jacobo post Resurrectionem.*
- De Monte Thabor.*
- De loco in quo Christus captus est.*
- De loco vbi Christus natus est.*
- De loco ubi nata est B. Virgo Maria.*
- De loco Salvationis Angelica.*
- De loco Crucifixionis Christi.*
- De loco vbi inuenta S. Crux.*
- De Monte Syon.*
- De loco vbi fuit præsepe Domini.*
- De loco vbi Dominus ascendit in Cælum.*

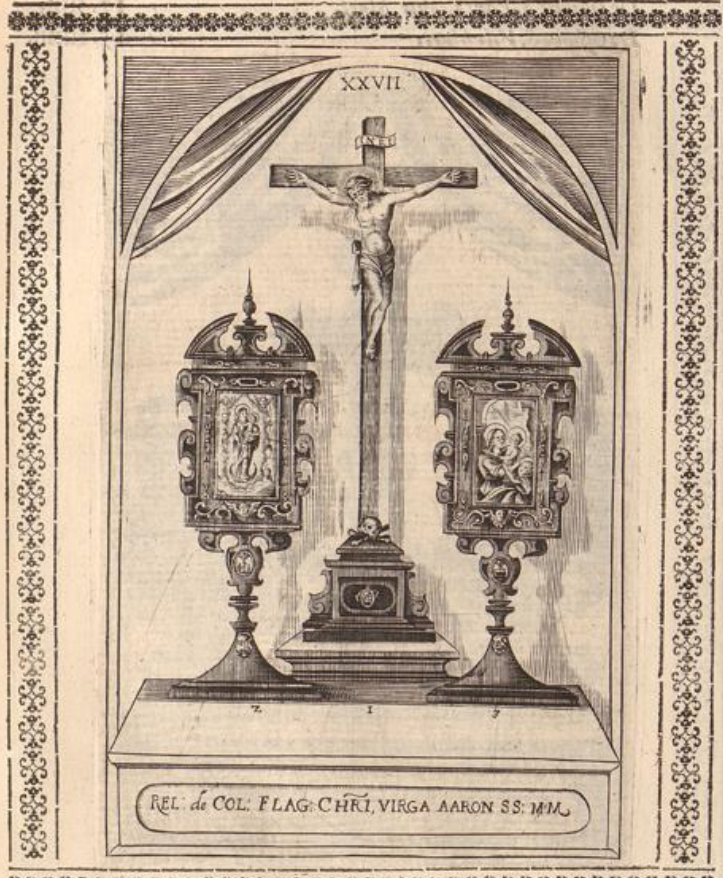
SS. VDAL. ET AFRA
 in Cruce pendentis Simulacrum
 cum hac inscriptione.
 RVX CHRISTI
 NOS + PROTEGE NOS
 DEFENDE NOS.
 ATORI QVI IN CRUCE MO
 TE. TRIVMPHAVIT. HANC ENT
 CRVCIS. IMAGINEM dñs 10
 FIERI CVRAVIT. DICAVITQ
 I. CHRISTVM NATVM MILLE
 ESIMO. VIGESIMO. PRIMO. STI
 BESIMO. PRIMO.

uentes continet Reliquias
 gno S. Crucis.
 oronâ Christi.

isti.
 Dominico Sepulcro.
 oravit in Monte Oliveti.
 it super Hierusalem.
 deferto 40. diebus resurrexit.
 apparuit Jacobo post Resurrectionem.

aptus est.
 tus est.
 Virgo Maria.
 gelica.
 risti.
 rux.
 Domini.
 endit in Cælum.

XXVII

- I. In hac Christi Crucifixi Imagine continentur Particulæ
 De Columna flagellationis Christi
 De Virgâ Aaron
- II. In hac Tabulâ sunt Reliquiæ
 De Ossibus S. Marcelli Papæ & Mart.
 De Ossibus S. Callisti Papæ & Mart.

16. Ian.
 14. Octob.

P 3

III. Ista

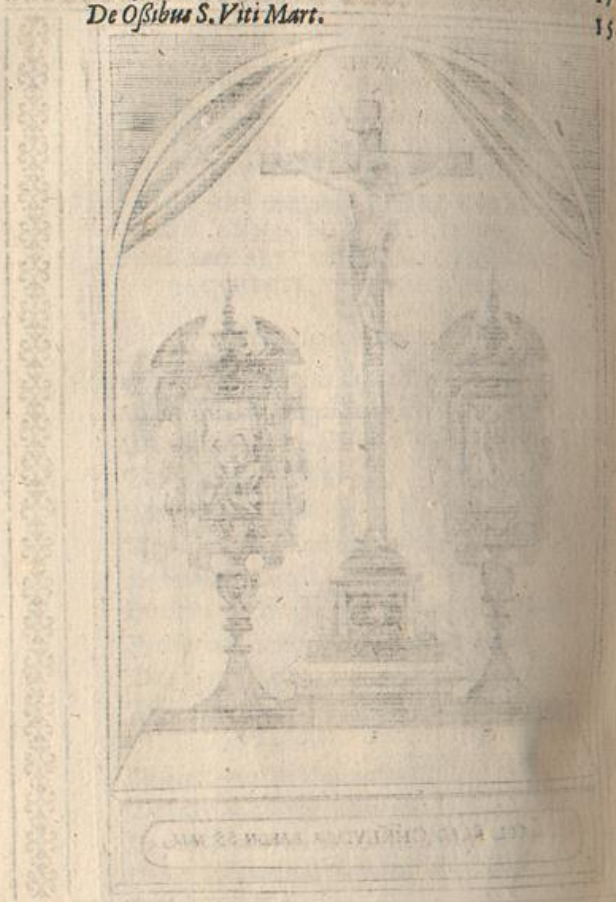
nl. I. XXXVII

III. Ista continet particulas

De Oſſibus S. Pantaleonis Mart.

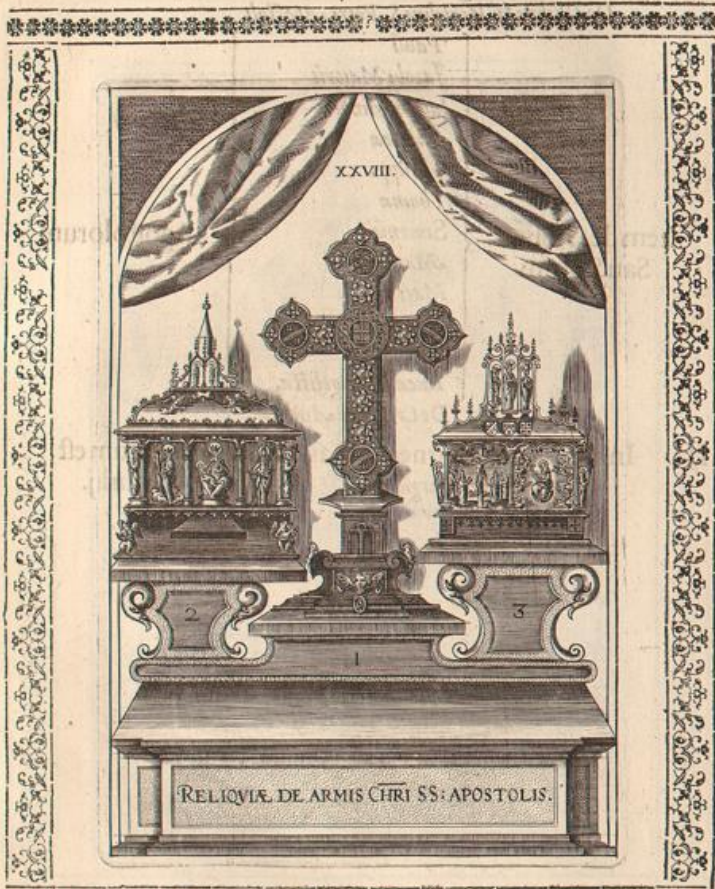
De Oſſibus S. Viti Mart.

17. Julij
15. Junij

Ista continet particulas
 De Oſſibus S. Pantaleonis Mart.
 De Oſſibus S. Viti Mart.
 17. Julij
 15. Junij

XXIX. 16

I. **I**N hac Cruce argentea, quam Dominus Ioannes de Hohen-
stein Abbas Anno MCCCCLII. fieri curavit, continetur
Dua particulae de Ligno S. Crucis
De Spongia Domini
De Sudario Domini
De Titulo superposito Crucis
De spineâ Coronâ

II. In

XXIX.

II. In hac Arculâ argenteâ inclusæ sunt reliquie
De Ossibus & Vestibus S. Petri Apostoli

Item de Ossibus Sanctorum	Pauli	Apostolorum
	Jacobi Maioris	
	Jacobi Minoris	
	Andrea	
	Philippi	
	Thome	
	Simonis	
	Matthæi	
	Matthie	
	Bartholomei	
	Barnabe	
	Luce Evangelista.	
	De Cruce S. Andreae.	

III. In istâ Tabulâ eburneâ satis antiquâ fragmentum est
De Mensâ S. Birgittæ 23. Julij.

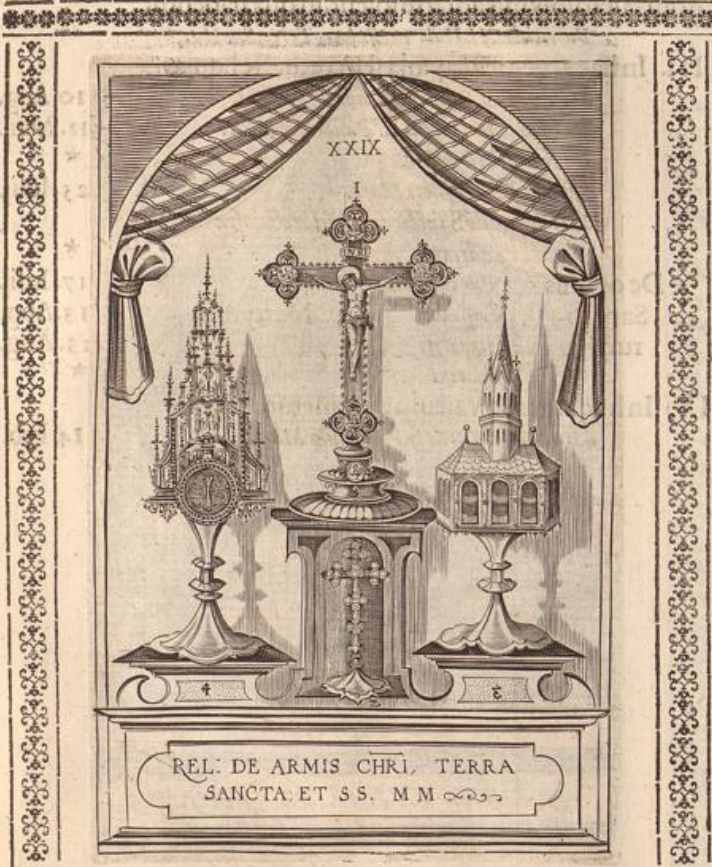
VDAL. ET AFRÆ
nclusæ sunt reliquie
Petri & Apostoli

Maioris
Minoris

Apollorum

hai
nie
olomei
be
Euangelista.
ce S. Andrea.

fatis antiquâ fragmentum et
23. Julij

I. IN hac Cruce argentea quam D. Iacobus Köpplinius Abbas
Sieri curavit sunt particulæ.

De S. Cruce.

De Præsepio Domini.

De Hydriis in Canâ Galilee.

De Columnâ Flagellationis Christi.

De Sepulchro Christi.

Q

II. Crux

XXIX. 12

II. Crux parua lignea argenteo pede sustentata, quales Pergrini Hierosolymis adferre solent, in qua habentur

Particule XLII. de varijs locis Terre Sancte.

III. In hac argentea capsula feruantur Reliquiae.

De Carne & Osibus S. Laurentij Mart.

10. Aug.

De Cranio & Osibus S. Pancratij Mart.

12. May

Dens S. Felicis Mart.

*

Dens S. Christophors Mart.

25. Iulij

Tres dentes de Sanctis ex Societate S. Afræ Mart.

Adriani

*

De ossibus

Pantaleonis

Sancto-

Casiani

Martyrum

17. Iulij

rum

Hippolyti

13. Aug.

Quirini

13. Aug.

IV. In hoc argenteo vasculo continetur.

Articulus digiti de S. Valentino Mart.

14. Feb.

... D. Jacobus Köpplinius Abbas ...

II. Crux

9

XXX. Iulij

I. **I**n hac argenteâ Hierothecâ factâ Anno MCCCCLIV. inclusa sunt.

Duo fragmenta de Ligno S. Crucis. Fama est ea olim siue casti siue studio in ignem proiecta illæsa sponte resilisse.

Item particula de Miraculosâ Cruce Carabucensî ex Indijs ad nos transmissâ.

Q 2

II. In

VDAL. ET APR. 2
 yris Afræ imagine infune Reliquiæ
 S. Cunegundis Virg. & Imp. 3. Mart.
 art. quod parturientibus sepe
 metis Virg. effigie est
 is V. & Mart.
 Afræ Mart.

RELIQVIA DE COLUMNA FLAG: CHR. SPINA CORONA etc.

I. **I**N hac alterâ Hierothecâ argenteâ expensis Ioannis de Gilt-
 lingen Abbatis factâ Anno MCCCCLXXXVIII. adser-
 uantur.
 Spectabilis pars de *Basi columnæ marmoreæ* cui Christus flagellis
 cædendus alligatus fuit.
Particula de Spineâ Corona Christi.

Q 3

II. In

II. In hac crucifixi Imagine particula est.

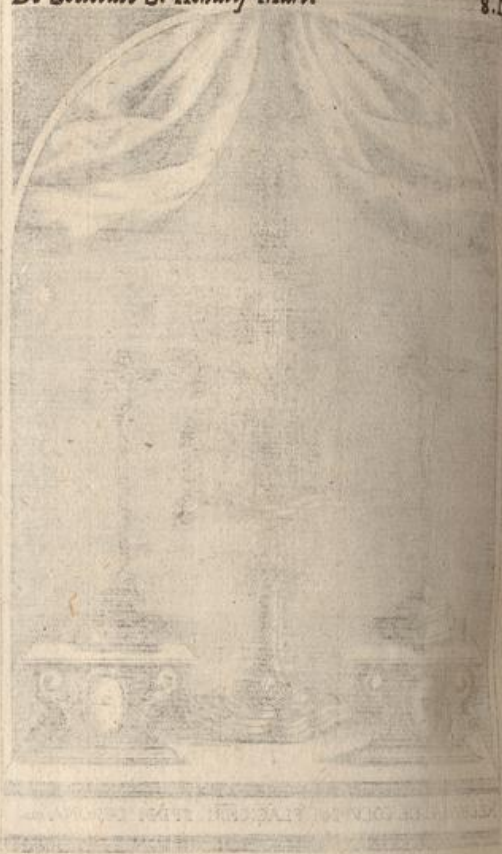
De IV. Coronatis.

III. In hac rursus Christi crucifixi Imagine Reliquiæ sunt.

De Societate S. Achatij Mart.

s. Nouemb.

s. Maij.

... Anno MCCCLXXXVII. edita
 ... Christi fidei
 ... in

ADAL. ET AFRÆ
artacula est.

ifixi Imagine Reliquia sunt.
Mart.

s. Nouemb.
s. Maij.

S. MARIA MATER DEI.

Argentea Diuę Matris Imago cum Christo & Ioanne Puerulis colludentibus pulchrę elaborata cum Inscriptioe.

DIVÆ MARIAE COELI REGINAE VIRGINI INCOMPARABILI MATRI DEI OMNI HONORE DIGNISSIMAE. HANC IMAGINEM IOANNES. ABBAS. FIERI CVRAVIT. CONSECRAVITQ ANNO. AB. EIVS. PARTV. M.DC. XIX. SVI. REGIMINIS. XIX.

Reliquias

XXXII

DAL. ET AFRÆ
sin se habet.

S. Virg. Mariæ.
S. Ioannis Baptiste.
Mart.

23. Decemb.
22. Julij
25. Novemb.
21. Januar.
27. Maij
27. Sept.
21. Octob.
ex Soc. S. Vrsule.

Alia Diuæ Virginis Mariæ imago argentea inaurata, quam Dominus Conradus Mörlinus Abbas raro artificio fieri curauit, has continet Reliquias;

- De Peplo
 - De Veste
 - De Oleo miraculoso
 - De Lacte
 - De Sepulchro
- } B. Virginis Mariæ.

R XXXIV. In

PARTE SECVNDA
LXXVIIII

... Maria ...
... Maria ...

... Maria ...
... Maria ...

In hac argentea Diui Ioannis Baptista Effigie hæ continentur Reliquiæ.

- De Osibus S. Joannis Baptista*
- De loco ubi idem natus est*
- De loco ubi Christum baptisavit*
- De S. Iosepho Sponso B. Virginis*
- De Osibus trium Regum*

R 2

De

- I. **I**N hac tabulâ argenteâ sunt
Vndecim particule de SS. Innocentibus.
Particula de Corpore S. Simonis Tridentini pueri. 24. Martij.
Dne particula de S. Cruce.
- II. In hoc argenteo brachio cui hîc versus inscriptus
Agnus Baptiste Digtus monstrauerat iste
adferuantur Reliquiæ
R 3 *De Di-*

De Digito }
 & } S. Joannis Baptiste
 De Capite }

III. Aliud Brachium argenteum cui hæc verba inscripta.
 Anno Domini MDVI. Sanctorum Leopoldi ac Maximiliani Reliquie
 huc per Dium Maximilianum Cesarem Augustam transmissæ hic continentur,
 in se habet

Dentem molarem de S. Maximiliano		12. Octob.
Dimidiam Costam	} de S. Colomanno	8. Julij.
Item aliud Os		
De Ossibus Sanctorū	} Leopoldi Oswaldi Henrici Sigismundi	15. Nouemb.
		5. Aug.
		14. Julij.
		1. Maij.

nis Baptiste
 eum cui hæc verba inscrip
 clorum Leopoldi ac Maximilian: Reli
 arem Augustam transmissæ hic continen
 habet
 ximiliano
 12. Octob.
 S. Colomanno
 8. Julij.
 opoldi
 15. Novemb.
 yvaldi
 5. Aug.
 rrici
 14. Julij.
 i mundi
 1. Maij.

- I. **A**rgentea theca noua in quâ habetur
De Sanguine Apostolorum Petri & Pauli.
De Sanguine S. Bonifacij Mart.
De Sanguine S. Quirini Mart.
 14. Maij.
 30. Mart.
- II. In hoc argenteo vasculo continetur
De Corpore S. Vitt Mart.
De SS. Innocentibus.
 15. Junij.
 28. Decemb.
 III. In

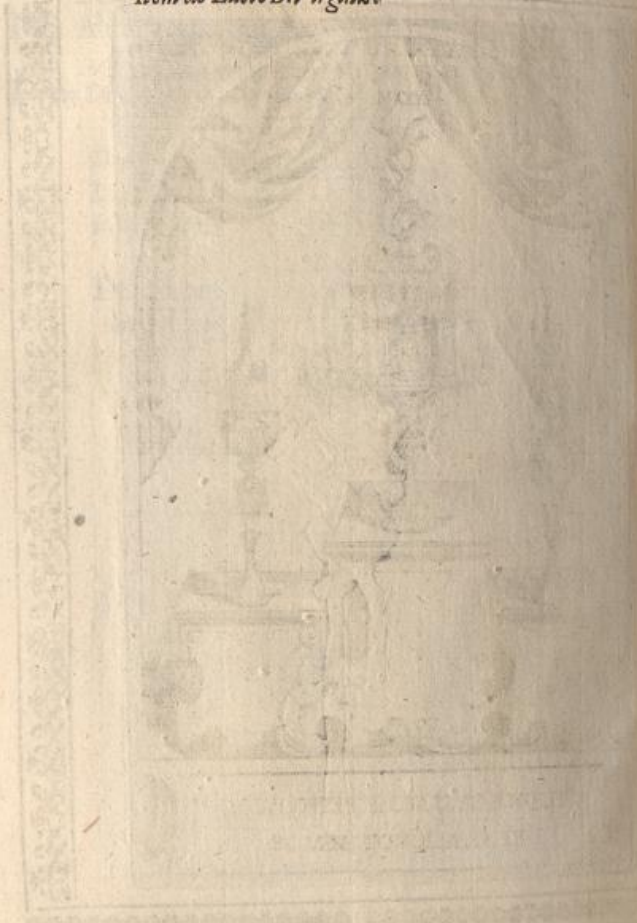
XXXVII

II. In isto argenteo vasculo sunt reliquiae

De Legione Thebeorum Mart.

Item de Lacte B. Virginis.

22. Septemb.

14. Mart.
20. Mart.
1. Junij.
22. Decemb.
1111

Agostino non in qui papam
 In ista...
 XXXVII. In

De Offibus	Jacobi	} Apostolorum,
Sancto-	Andree	
rum	Thoma	

De loco ubi Apostoli Spiritum Sanctum acceperunt.
De loco ubi per Apostolos Symbolum fuit concinnatum.
De loco ubi Philippus Eunuchum baptizavit.

S. IOANNES EVANG.

De loco ubi Spiritus Sanctus descendit super Apostolos.
De loco ubi Christus ascendit in caelum.
De loco ubi Petrus et Paulus fuerunt in carcere.

Evangelium

Evangelium
 Iohannis
 Iohannis
 Iohannis
 Iohannis

XXXVIII

Apostoli Spiritum Sanctum acceperunt.
per Apostolos Symbolum fuit concinnatum.
philippus Eunuchum baptizavit.

IOANNES EVANGELISTA

In hac Tabulâ fat grandi argento eleganter ornatâ pauca sed
illustres continentur Reliquia.

Dens de S. Joanne Baptista.

Dens de S. P. N. Benedicto.

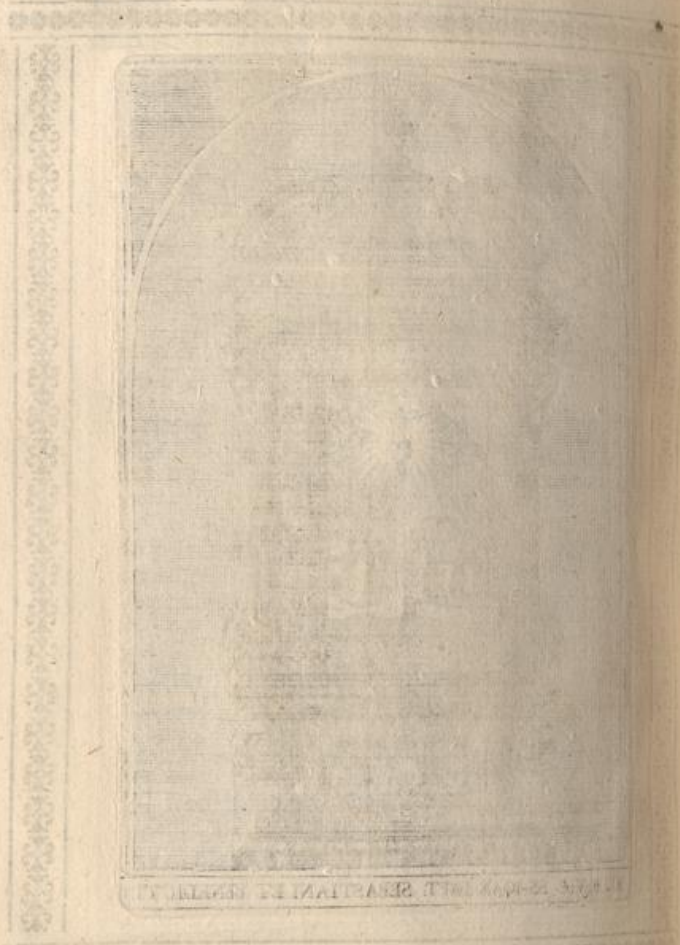
Dens de S. Sebastiano Mart.

Item alia insignis particula de Ossibus S. Sebastiani.

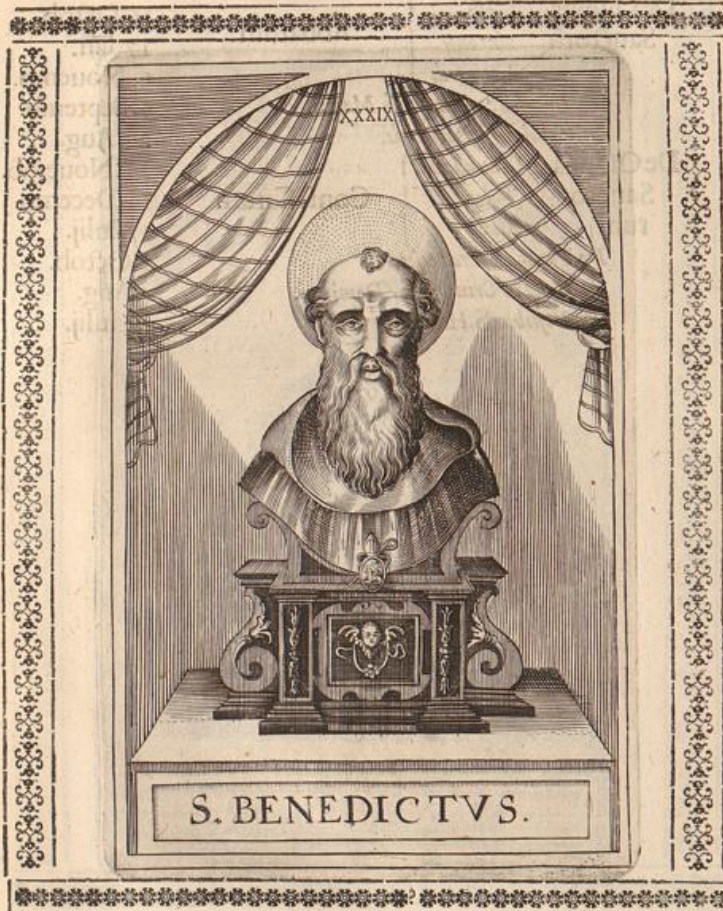
S 2

XXXIX. Istud

XXXVIII

XXXIX

Istud D. Patris nostri *Benedicti* simulacrum argenteum inauratum sequentes in se habet Reliquias.

Os Gutturis de S. Benedicto Abbate à R.^{mo} & Illmo Principe ac Domino D. Francisco Gulielmo Episcopo Osnabrugensi, Comite de Wartenberg &c. nuperrimè dono datum.

*De Vepribus S. Benedicti.
De Speleo in quo idem latuit.*

21. Mart.
De Of.

S 3

15. Jan.
16. Octob.
17. Jan.
6. Novemb.
6. Septemb.
20. Aug.
21. Novemb.
13. Decemb.
17. Julij.
4. Octob.
4. Aug.
14. Julij.

Abbatum

Magni.

Confessorum

Dominici.

Imp.

D. Placidi Martyris Imago argentea Munus à Nobili familiâ Veldkirchenſi Freyorum his Reliquijs referta eſt.

De Oſibus S. Placidi Mart.

5. Octob.

Offe de Decem Millibus Mart.

22. Jun.

Dente molari S. Quiriaci Episcopi & Mart. Hierosol.

4. Maij.

Offe de Societate S. Afra Mart.

De Of.

I. **I**N hoc argenteo vasculo Reliquiæ sunt
De S. Floriano Mart.

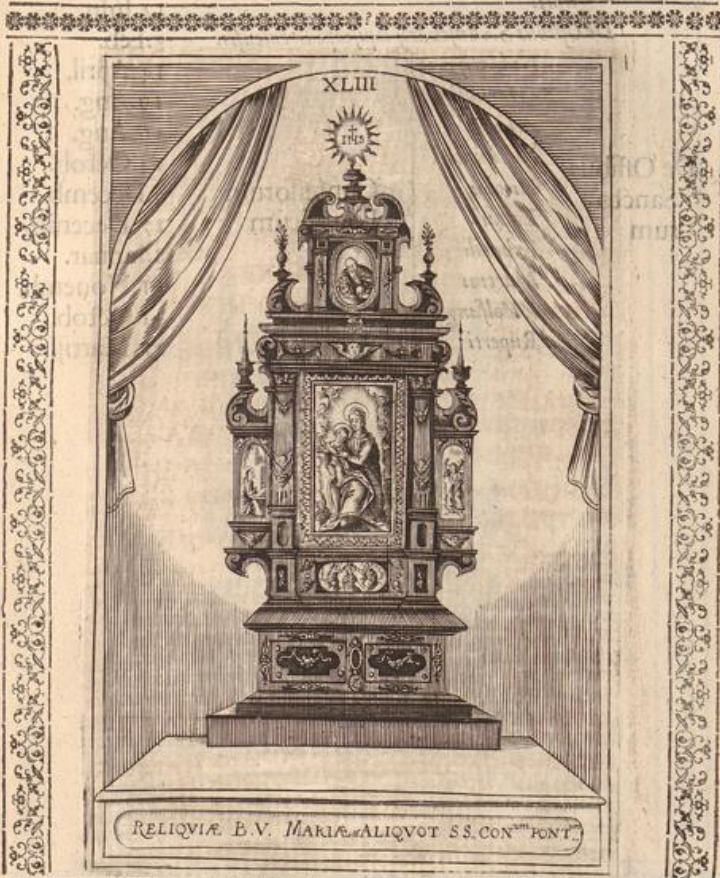
4. Maij.

II. In hac antiquâ Arculâ seruantur Reliquiæ
De Societate S. Afræ Mart.

III. In hac Arculâ priori æquali insunt Reliquiæ
De Societate S. Vrsula Virg. & Mart.

T 2

XLIII. In

In hac eleganti Tabulâ permultæ sunt Reliquiarum particulæ, videlicet

- De panniculis Christi Jesu.
- De Lacte
- De Syndone
- De Sepulchro
- De loco Dormitionis

Beatæ Virginis

T 3

De Of.

De Offibus S. Hermagore Patriarche & eius Diaconi Fortu-
nati.

De Offibus S. Anſcharij Episcopi Bremensis.

De Offibus
Sancto-
rum

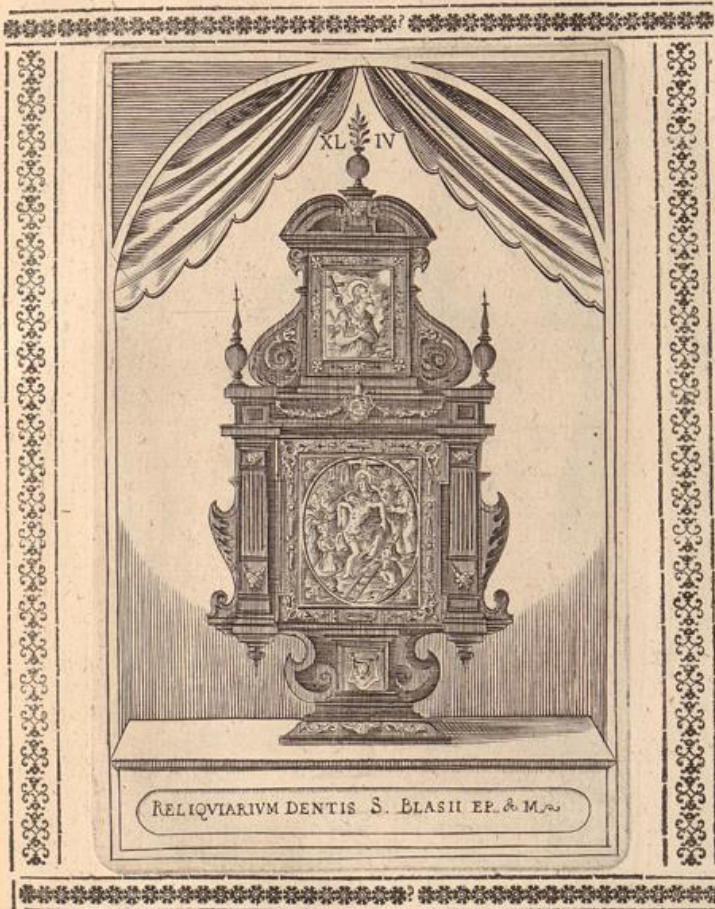
Nidgarij
Mariani
Arsacij
Fortunati
Nicolas
Lazari
Erhardi
Martini
Volfangi
Ruperti

Confessorum
Pontificum

12. Julij.
3. Feb.
14. April.
19. Aug.
16. Aug.
14. Octob.
6. Decemb.
17. Decemb.
8. Januar.
11. Nouemb.
31. Octob.
27. Martij.

- 12. Julij.
- 3. Febr.
- 14. April.
- 19. Aug.
- 16. Aug.
- 14. Octob.
- 6. Decemb.
- 17. Decemb.
- 8. Januar.
- 11. Novemb.
- 31. Octob.
- 27. Martij.

Confessorum Pontificum

In hac argenteâ Tabulâ repositus est

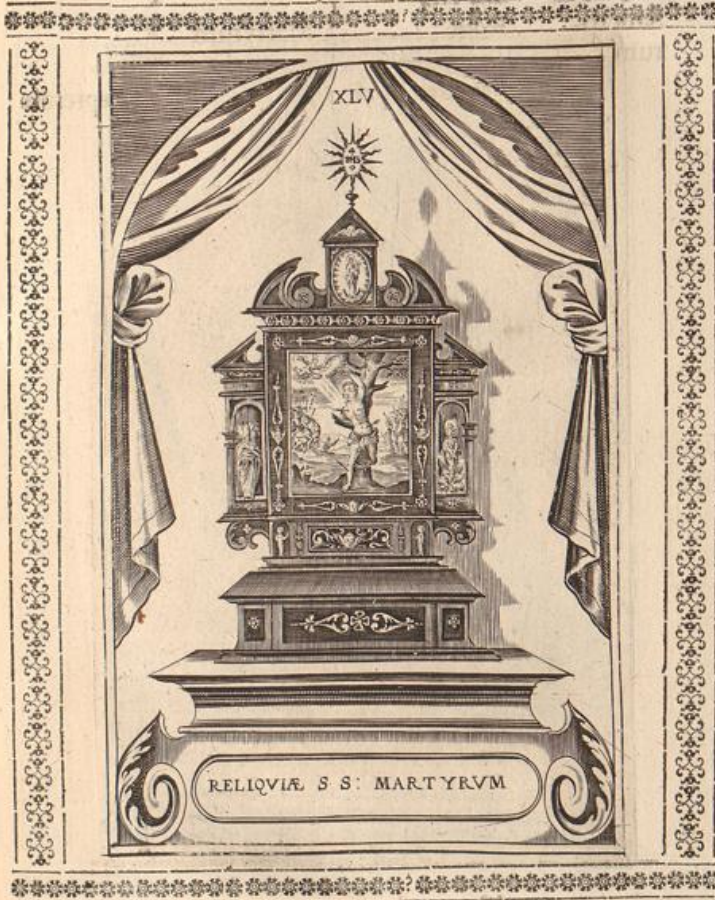
Dens de S. Blasio Episcopo & Martyre.

3. Febr.

Item Particula de sacrâ veste S. V. Wolfgangi Episcopi Ratisbonensis, quâ indutus ante paucos annos repertus fuit, cum in eâ annos DLXXVII. latuisset.

XLV. In

XLIV.

IN huius Tabulæ Cistellâ Reliquiæ sunt.

De SS. Innocentibus.

Os de Legionē Thebæorum Mart.

De Offibus
Sanctorum

Hypoliti
Victoriæ
Hemiterij
Martiniani

} Martyrum

V

28. Decemb.

22. Septemb.

13. Aug.

*

3. Martij.

*

XLVI. De of.

De Offibus
Sancto-
rum

Alexandri
Laurentij
Felicis
Dionysij Episc.
Emerammi Episc.

Martyrum

★
★
★
★

22. Septemb

XLVI. Isthac

Martyrum

*
*
*
*
22. Septemb.

Episc.
Episc.

Istæc Tabula in se continet Reliquias

De Societate S. Afræ Mart.

De Societate S. Gereonis Mart.

Iusti

De ossibus San-
ctorum

Georgij

Quiriaci

Chrysoconi

Marty-
rum

10. Octob.

*

23. April.

*

24. Nouemb.

De of.

V 2

XLVI. Tab.

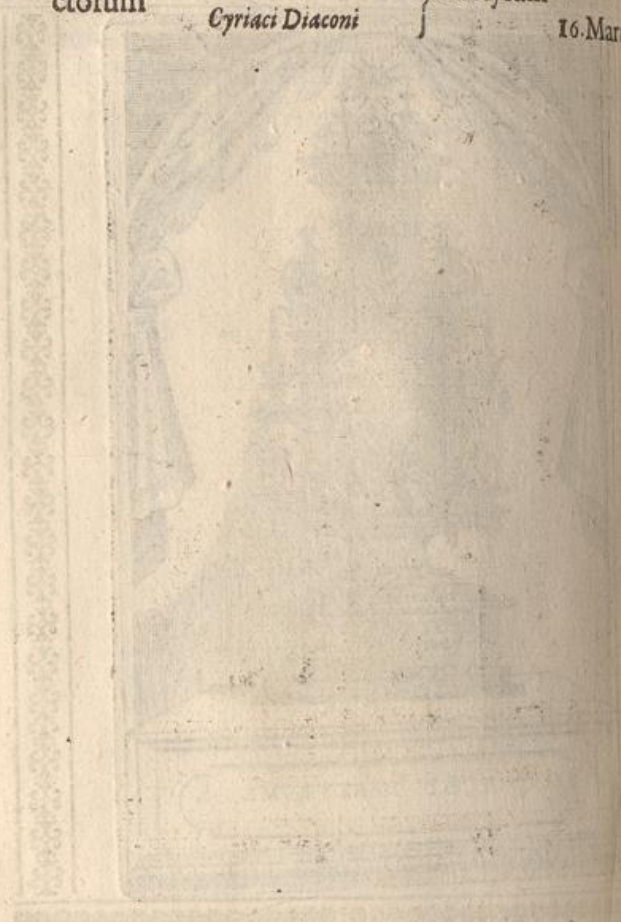
De offibus San-
ctorum

Stephani Proto Mart.
Petri
Cyriaci Diaconi

Martyrum *

26. Decemb.

16. Martij.

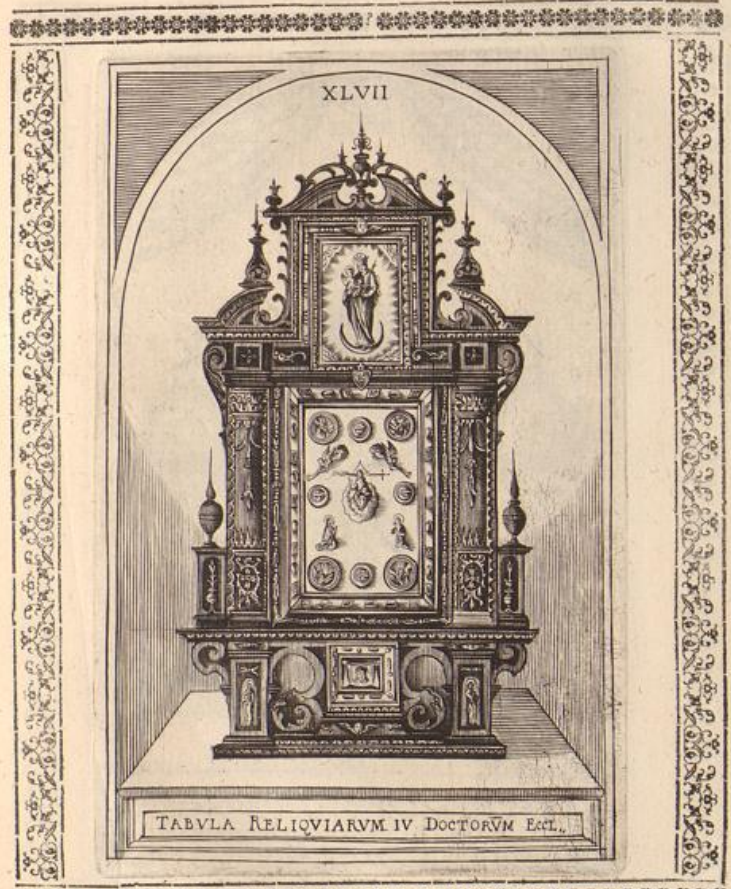

10. Octob.
*
22. April.
*
24. Novemb.
Deol.

Marty-
rum
Y

VDAL. ET AFRE

to Mart. } 26. Decemb.
Martyrum *
oni } 16. Martij

TABVLA RELIQVIARVM IV DOCTORVM Eccl.

IN hac argentea antiqua Tabula sunt Reliquiae de Sanctis quatuor Ecclesiae Doctoribus

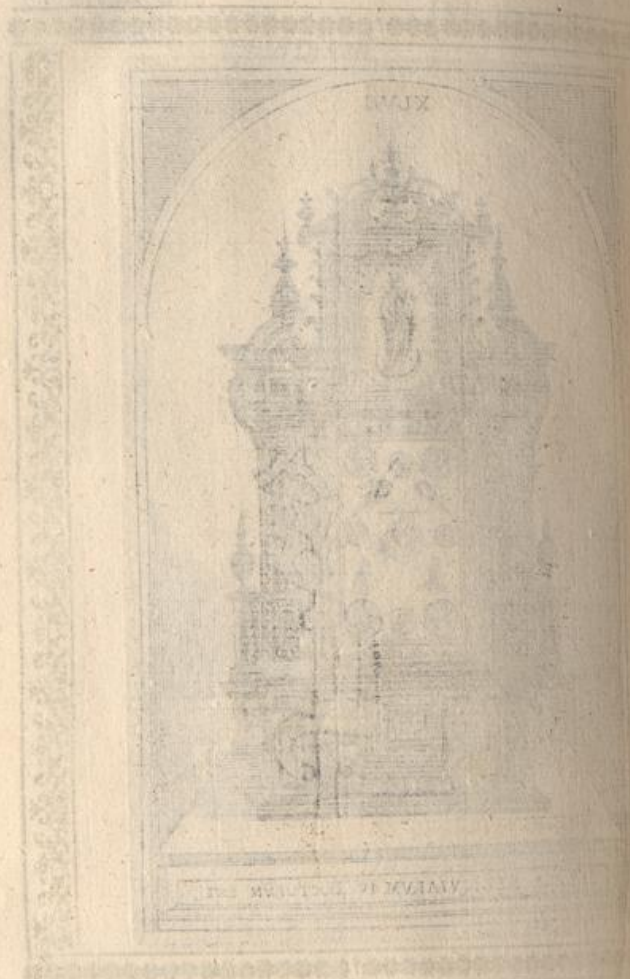
Ambrosio
Hieronymo
Augustino
Gregorio

7. Decemb.
• 30. Septemb.
28. Augusti.
12. Martij.

V 3

XLVIII. I. In

XLVII

...the ... of ...

...
...
...
...

XLVIII

I. In hac Tabulâ continetur

Os de Societate S. Achatij Mart.

II. Isthæc Sacra Agni Dei Imago in suo pede habet

De Osibus S. Egidij Abbatis.

De Cucullâ S. Bernardini Ord. Min.

8. Maij.

1. Septemb.

20. Maij.

III. Huic

III. Huic Agno Dei insertæ sunt Reliquiæ

De S. Paulo Primo Eremita.

De Cilicio S. Simeonis Monachi.

10. Janu.
1. Jun.

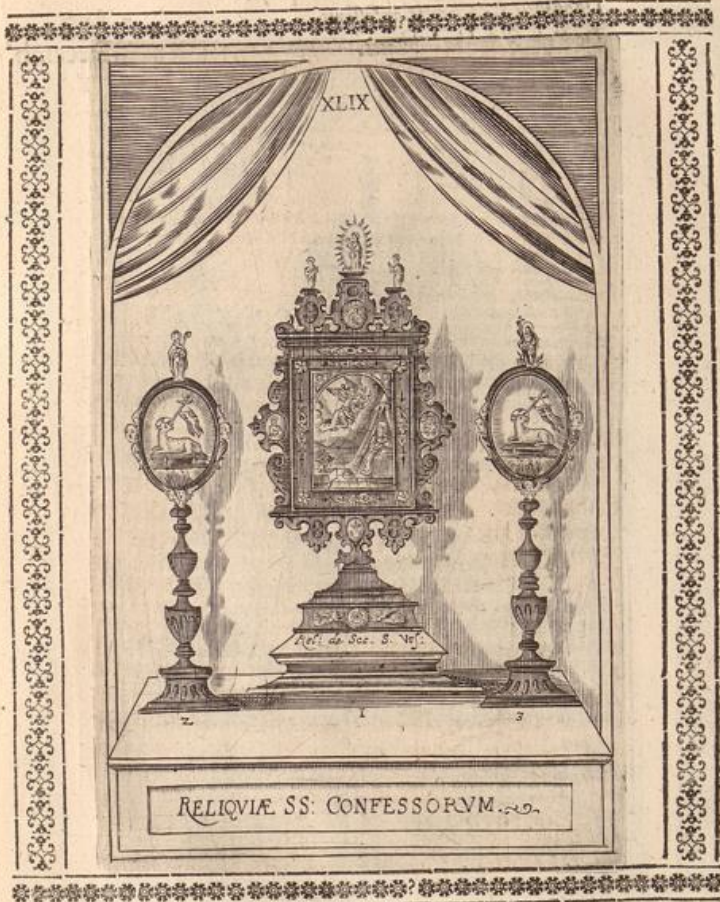

2. Mar.
 1. Septemb.
 20. April.
 11. Jun.

XLIX. 1. Jun.

DAL. ET AFRÆ
nt Reliquiæ
nitâ.
Monachi.

no. lxxx
L. lxxx

- I. **I**N huius argenteæ Tabulæ scrinio seruatur
Os de Societate S. Vrsule V. & M. 21. Octob.
- II. Sacra Agni Dei Imago cum Reliquijs
De Ossibus S. Galli } Abbatum 16. Octob.
De Ossibus S. Mauri } 15. Januar.
- X III. Aliâ

XLIX

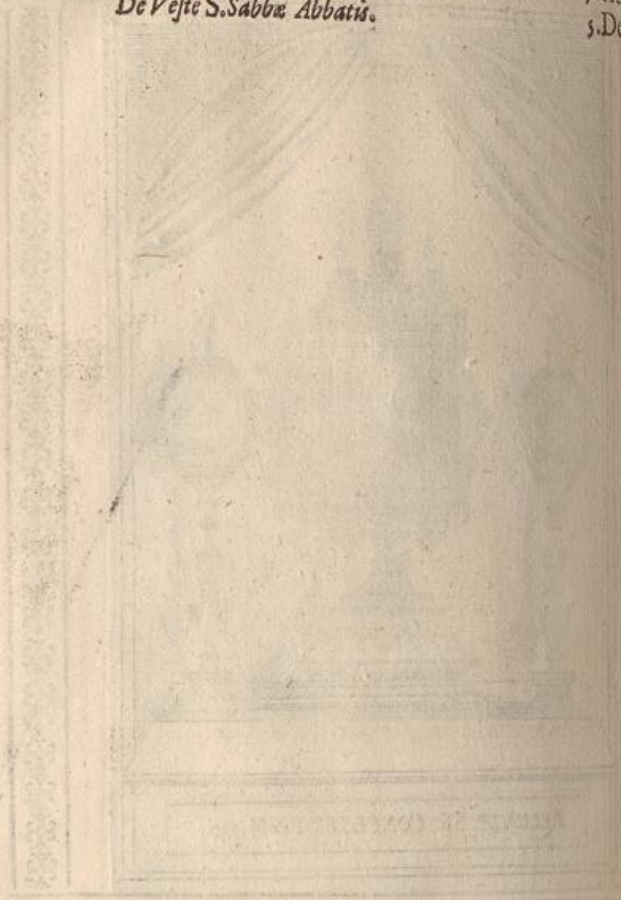
RELI

III. Alia Sacri Agni Imago cum Reliquijs.

De ossibus S. Alberti Confessoris.

De Vestis S. Sabbe Abbatis.

7. Aug.
5. Decemb.

1. O. Job.

1. O. Job.

1. O. Job.

1. O. Job.

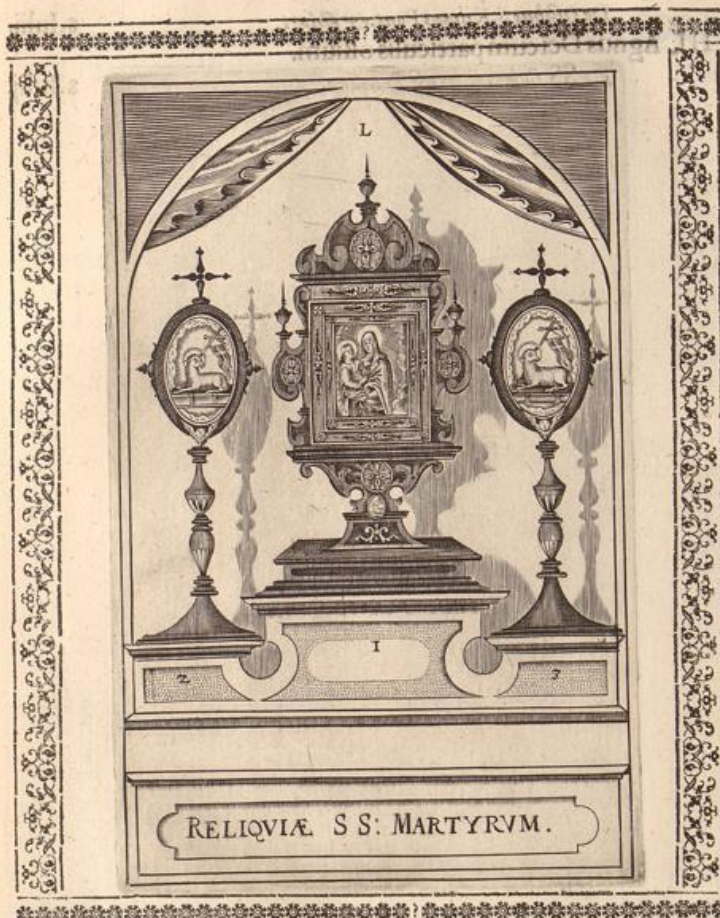
Tabula Reliquijs
 Reliquijs cum Reliquijs
 Abbatis

L.La

S. VDAL. ET AFRE
 cum Reliquijs.
 Confessoris.
 batū.

7. Aug.
 5. Decemb.

L. Agnus Dei cuius particulae

IN Thecâ huic Tabulæ subiectâ continentur particulæ
 De Ossibus San- Dionysij Episcopi Augustani & Mart. 26. Febr.
 ctorum Fabiani Pape & Mart. 20. Ian.
 Urbani Pape & Mart. 25. Maij.
 Blasij Episcopi & Mart. 3. Febr.
 Item de Societate S. Mauritiij Mart. 22. Sept.
 De SS. Innocentibus 28. Decemb.
 II. Agnus

X 2

II. Agnus Dei cum particula.

De Ossibus S. Kiliani Pont. & Mart.

III. Agnus Dei cum particulis ossium.

De SS. Colomanno & Totnano.

8. Julij

8. Julij

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

LI. II. b

I. In huius Tabulæ pede repositæ sunt Reliquiæ

De Ossibus Sanctorum	} Virginum & Mart.	<i>Cordula</i>	22. Octob.
		<i>Agathæ</i>	5. Febr.
		<i>Agnæ</i>	21. Ianuar.
		<i>Luciæ</i>	13. Decemb.
		<i>Richildis Virginis cum Dente.</i>	22. Augusti.

X 3

II. Agnus

II. Agnus Dei cum Reliquijs.

De S. Dorothea Virg. & Mart.

6. Febr.

III. Agnus Dei alter cum Reliquijs.

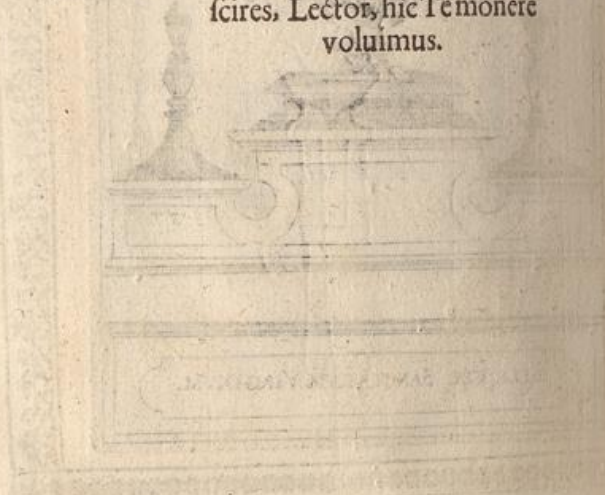
De Sanctis	<i>VValpurgá</i>	} Virginibus
	&	
	<i>Gertrude</i>	

1. Maij.

17. Martij.

N O T A.

Plures aliorum Sanctorum adesse Reliquias, quorum Nomina aut penitus interierunt, aut certè consumptis vetustate characteribus legi non potuerunt. Nos, omisis incertis, nominatos solummodo hic posuimus, eorumque Natales, prout in Martyrologio Romano leguntur adscripsimus. De quibus autem incerti eramus quinam essent, quod plures eodem nomine conuenirent, eos hoc * Asterisco notauius, quod nescires, Lector, hic Te monere volumus.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

BAS.

VDAL ET AFRE

s.		
& Mart.	6. Febr.	
Reliquijs.		
urgæ	1. Maij	
Virginibus		
ude	17. Martij	

O T A.

rum adesse Reliquias, quorum No
 ne, aut certe consumptis vendita
 merunt. Nos, omiffis incertis, com
 imus, eorumque Natales, ponam
 untur adfcripsimus. De quibus
 n effent, quod plures eodem nome
 Asterifco notauimus, quod acce
 Etor, hic Te monere
 voluimus.

BASILICÆ
SS. VDALRI-
CI ET AFRÆ AV-
GVSTÆ VINDELI-
corum Historiæ.

PARS TERTIA.

*Complectens breue Chronicon Templi & Abbatum
Monasterij Sanctorum Afræ &
Vdalrici.*

Anno
Christi
46.

Laudis Imperatore Pe-
trus Apostolus Romam
venit; Inde Discipulos
in vniuersam Italiam,
Siciliam, Galliam, Hi-
spaniam, Africam atq;
Germaniã misit ad in-

stituendas Ecclesias. Nonnullas earum Pro-
uinciarum per se obiuit ac visitauit; ynde
probabile sit iam tunc Christianæ Religio-
nis radios aliquos in Rætiam nostram im-
missos.

179. *Eleutherius* Summum Pontificatum init.
A quo *Lucius* Britannorum Rex Doctores
petit qui eum cum suâ Gente Christianum
faciant, & impetrat.

183. *Lucius* circa hunc annum relicto Regno
alijs prædicaturus multa terrarum spatia
obit; Augustam venit, *Campestrium* prima-
rium virum conuertit.

284. *Aurelius Valerius Diocletianus* Diocleæ ob-
scuro

Y

Anno
Christi

scuro Dalmatiæ loco natus ab Exercitu Imperator acclamatur.

286. Extincto Carino Imperatore Diocletianus *M. Valerium Maximianum* Imperij Collegam adsciscit; Ille Iouij, hic Herculij cognomen assumit.

292. *Flavius Constantius Chlorus* Magni Constantini Parens in Regnum assumitur & Cæsar creatur.

302. *Diocletianus & Maximianus* Imp. cum diu Ecclesiam afflixissent, iam nouis per vniuersum Imperium contra Christianos promulgatis Edictis Persecutionem (quam Decimam vocant) omnium sequissimam concitant.

302. *Narcissus* Episcopus cum *Felice* Diacono tantam procellam declinaturus sedem suam Gerundensem in Hispanijs relinquit, Augustam profugus venit.

Afra publica tunc meretrix cum *Matre Hilaria*, tribus puellis *Digna*, *Eunomia*, *Eutrope*, ac tota familia nec non alijs pluribus utriusque sexus hominibus à S. Narcisso ad Fidem Christi conuertitur.

303. *Dionysio* in Presbyterum atq; primum Augustanorum Episcopum ordinato *Narcissus* Gerundam reuertitur.

Afra ob Fidem capitur & VII. Id. Augusti flammis extincta Martyrij coronam assequitur.

Hilaria cum socijs alijsq; plures Martyres partim igne partim ferro enecantur. Præd. Id. Augusti.

304. *Diocletianus & Maximianus* Augusti, ille Nicomediæ, hic Mediolani uno eodemq; die XI. Calend. Martij deposita Purpura Imperio se abdicant.

Constantius Chlorus & Galerius Maximianus appellantur Augusti; Ille in Occidente, hic in Oriente succedit.

Dalmatiæ loco natus ab Exercitu
reclamatur.

invento Carino Imperatore Diocletiano
Valerium Maximianum Imperij Coadi
fiscit; Ille Iouij, hic Herculy cogno
m assumit.

us Constantius Chlorus Magni Constanti
rens in Regnum assumitur & Cæsar
r.

Constantius & Maximianus Imp. cum
am afflixissent, iam nouis per uinc
perium contra Christianos promou
Edictis Persecutionem (quam Dio
cant) omnium sequissimam cocitant

issus Episcopus cum Felice Diacono
n procellam declinaturus sedem in
densem in Hispanijs relinquit, de
rofugus venit.

publica tunc meretrix cum Mar
tribus puellis Digna, Erenna, Euse
familia nec non alijs pluribus om
xus hominibus à S. Narcisso ad Fiden
i conuertitur.

ysio in Presbyterum atq; primor
orum Episcopum ordinato Rati
rundam reuertitur.

ob Fidem capitur & VII. Id. Augu
is extincta Martyrij coronam

ria cum socijs alijsq; plures Mart
igne partim ferro enecantur. Præ
gulti.

etianus & Maximianus Augusti, Ille
liæ, hic Mediolani uno eodemq; die
lend. Martij deposita Purpura impe
bdicant.

Constantius Chlorus & Galerius Maximianus
tur Augusti; Ille in Occidente, hic
te succedit.

CHRONICON SIVE PARS TERTIA. 153

Anno
Christi

Persecutio in Occidente, quod Constantinus
probè erga Christianos affectus esset non
nihil remittit.

306. Constantio Imperatori Eboraci in Britan
niâ mortuo Constantinus Filius totius exerci
tus voto felicissimè subrogatur.

Narcissus Gerundæ ab impijs ad Aram cru
deliter obruncatur.

312. Constantinus Maxentium Roman Tyranni
de præmentem Virtute S. Crucis ad Põntem
Miluium vincit.

Constantinus salutaria pro Christianis pro
mulgat edicta. Ab eo tempore ædes S. Afræ
atigeri cæpit.

451. Attila Hunnorû Rex ex Pannoniâ in Gal
liam maximum & apparatissimû ducit ex
ercitum. In quâ expeditione Augustâ venit,
ædiculam S. Afræ inflamat.

493. Theodoricus Amalus Gotthorû Rex Odoac
re Rege interempto solus totâ potitur Ita
liâ, & Ratiâ quoq; nostram, quæ Romanis
adhuc paruerat recipit in potestatem.

494. S. Benedictus Monachorum in Occidente
Patriarcha Nursinus Patriâ annos natus
quatuordecim Eremum petit.

529. S. Benedictus Cassinum Montem accedit,
ibique Monasterium construit.

543. S. Benedictus anno ætatis LXIII. migrat in
cælum die XXI. Martij, & in eodẽ cum So
rore suâ Scholasticâ tumulo sepelitur.

536. Justinianus Imp. Gotthis bellû infert, quod
per octodecim annos durat Ducibus Belisa
rio & Narsere quorû industriâ Gothicum
in Italiâ Regnum penitus excinditur.

Circa hæc tēpora Gotthis Italici Belli cu
râ præpeditis neq; ad Trāsalpinas Prouincias
animum adijcere valentibus, Alemānorû
siue Sueuorum res in Ratiâ inualescunt, qui
omnem

Anno
Christi

154 BASIL. SS. VDAL. ET AFRÆ

omnem ferè, quæ cis Lycum Prouincia est, tanquam possessore vacuam occupant.

Idem Boios vltra Lycū tunc primū attemptasse probabile censet Velferus: Hinc prima Sueuorū à Boijs Lyco amne diuisio, quorum hi ad Orientem, illi ad Occidentem incolunt. Vtriq; nihilominus primū Sui, pōst etiam Boij in Francorum potestatem ditionemque recidunt.

565.

S. Fortunatus ex presbytero Italico Episcopus Pictauiensis, Rauennā religionis causā ad S. Martini sepulchrum profecturus, Augustam venit, Afræ Martyris Reliquias pro cetero pietatis studio veneratur.

631.

Clotarius II. Galliarum Rex & Monarcha moritur. *Dagobertus I.* Filius hæres instituitur paterni Regni, qui etiam Arnulphi Metensis Episcopi ac Pipini Senioris Ducis Neustriæ consilij regitur.

Dagobertus Ecclesiam S. Afræ fundis quibusdam donat.

646.

VVicterpus Augustæ fit Episcopus.

Magnus SS. Columbanus & Galli Abbatum Discipulus à Tossone Presbytero ad *VVicterpum* Episcopū perducitur & quid animo ageret exponit, Monasterijq; ad Fauces Alpium construendi licentiam impetrat.

Interea *VVicterpus* in Galliā abijt ad Pipinū Maiorē Domū, à quo lus in saltū quendā pro Ecclesiā D. Virginis & B. Afræ obtinet, alij quoq; amplissimis donis auctus reuertitur.

649.

Pipinus Senior Dux Neustriæ diem obiit, cui in officio Maioris Domus Filius *Grimoaldus* substituitur.

662.

Circa hunc vel sequentem annum *VVicterpus* Episcopus ex hac vitā migrat

663.

Tosso Presbyter cōsilio S. Magni Abbatis in Episcopum Augustanum eligitur.

670.

Magnus abijt ad superos.

Anno
Christi

CHRONICON SIVE PARS TERTIA. 155

676. *Tosso* Episcopus cum magnâ Sanctitatis opinione moritur. Vacat sedes Augustana Cannis & quod excurrit.
687. *Pipinus* Iunior Pipini Senioris ex Begga Filia Nepos Maior Domus Franciæ efficitur.
741. *Carolus Martellus* Maior domus Regni Franciæ Pipini Iunioris Filius Nothus moritur. Succedit in eodē officio Pipinus dictus Breuis postea futurus Rex Franciæ.
742. *Carolus* Pipini Regis & Berthæ Filius, postea Magnus nūcupatus, & Thassilo Vdilonis Boiorum Ducis Filius eodem nascuntur anno.
746. *Carolomannus* Austriæ Princeps Pipini Frater relicto Regno Soracte Montem Italiæ primum, deinde Cassinum petit & Monachum proficitur.
751. Auctoritate *Zachariæ* Papæ Regnū Francorū transfertur in *Pipinum* Maiorem Domus, qui sequenti anno à *Bonifacio* Moguntino Archiepiscopo coronatur & inungitur.
768. *Pipino* defuncto succedunt Filij *Carolomannus* & *Carolus*.
771. *Carolomannus* fato fungitur, *Carolus* Rex solus totius Galliæ à Proceribus salutatur Princeps & Monarcha.
788. *Thassilo* Bauariæ Dux multa contra Carolū hostilia sæpius ausus, in Conuentu Procerum morti adiudicatur, sed mitior *Carolus* quamuis offensus iubet eum in Cœnobium detrudi, & in Monachum unâ cum Filio *Theodone* attonderi, Boioariam verò inter Prouincias Franciæ numerari.
800. *Carolus* Catholicus ac potentissimus Rex à Leone III. P. M. translato à Græcis ad Fracos Occidentali Imperio, applaudente Romano Populo in die Natalis Domini Imperator Occidentis efficitur.
- Eodem anno vel circiter *Simpertus* operâ
Y 3 Caroli

Anno
Christi

156 BASIL. SS. VDAL. ET AFR. E

Caroli cuius ex sorore Nepos erat, ex Abbatate Murbacensi Augustanæ Ecclesiæ Episcopus creatur.

817. *Ludovicus I.* Imp. Pius Aquisgrani Conuentum Episcoporum & Abbatum habet, atque de rectâ Regularium institutione secundum normam S. Benedicti multa præclare sancit. Conuentui adest *Simpertus*.

828. *Gregorius IV.* Pontificatum init. A quo *Ludovicus* Imp. obtinet pro Monachis in Ciuitatibus & Matricularibus Ecclesiarum locis consistentibus, qui toto anno cum labore & studio Diuina peragunt officia, licentiam saginatis utendi cibis, & post æstiuum noctium vigilias somno reficiendi corpus.

Circa hunc vel sequentes annos *Simpertus* sanctè diem claudit extremum, & miraculis claret.

864. *Nidgarius* ex Monacho fit Abbas Vturbanus, eodemque anno ob vitæ integritatem ac merita in Augustanum postulatur Episcopum.

887. *Adalbero* ex Comite Dilingensi & Abbate Elvvangensi fit Episcopus Augustanus.

890. *S. VDALRICVS* nascitur.

893. Habetur Synodus Prouincialis Triburifis in Germaniâ sub Formoso Pontifice, Atulpho Imp. præfente, in quâ multa pro Ecclesiasticâ immunitate statuta fuere. *Adalbero* Episcopus Augustanus adfuit & septimo loco subscripsit.

909. *Vdalricus* primò Romam adit. A Maximo postea Pontifice Maximo benignè excipitur qui ei successionem in Episcopatu Augustano prædicat.

Eodem Anno *Adalbero* Episcopus Vdalrico Romæ existente moritur. *Hilinus* succedit.

923. *Hilino* defuncto *Vdalricus* Augustanus Episcopus.

cuius ex sorore Neposterat, ex Abba
pacensi Augustana Ecclesie Episcopus
atur.

Henricus I. Imp. Pius Aquisgran Comi
episcoporum & Abbatum habet, et
Regularium institutione secundum
m S. Benedicti multa praeclare in
uentui adest *Simpertus*.

Henricus IV. Pontificatum inquit. Anno
Imp. obtinet pro Monachis in Curia
& Matricularibus Ecclesiarum in
entibus, qui toto anno cum laboribus
Diuina peragunt officia, licentiam
is utendi cibis, & post festiualium
vigilias somno relicti corporis
ca hunc vel sequentes annos
diem claudit extremum, & mirabilis

Berengarius ex Monacho fit Abbas Viter
us, eodemque anno ob viam integritatis
c merita in Augustanum postulat
opum.

Adalbero ex Comite Dilingensi & Abba
ngensi fit Episcopus Augustanus
VDALRICVS nascitur.

betur Synodus Provincialis Trans
Germania sub Formoso Pontifice
o Imp. praesente, in qua multa pro
sticâ immunitate statuta fuerunt. Abba
Episcopus Augustanus adfuit & Episcopus
co subscripsit.

Adalbero primo Romam adit. A Maximo
Pontifice Maximo benignè excepit
successionem in Episcopatu Augustano
edicat.

dem Anno *Adalbero* Episcopus Viter
omæ existente moritur. *Hilarius* successit
Hilario defuncto *Vdalricus* Augustanus
Episcopus

Anno
Christi

Episcopus sufficitur & V. Calend. Ianuarias
ordinatur in die Sanctorum Innocentum.

936.

Henricus dictus Auceps Germaniae Rex fa-
to fungitur, succedit Otto Filius cognomē-
to Magnus titulo Regis.

943.

Martinus II. de quo supra, Pontificatum
summum init.

948.

Habetur Synodus Generalis Episcoporum
Germaniae & quorundam Galliae in oppido
Ingelheim, inter quos etiā *Vdalricus* Augu-
stanus, in causâ Ludouici IV. Regis Franciae
& Hugonis Ducis eiusdem æmuli, praesente
Ottone Rege Geamaniae, ubi etiam de alijs
rebus ad disciplinam Ecclesiasticam perti-
nentibus actum fuit.

954.

Cum *Luitolfus* Ottonis Filius & *Conradus* e-
iusdē gener in Regem coniurassent, resq; eō
deuenisset vt aduersarij exercitus ad pugna
vtrinq; parati sese mutuo conspicerēt, iuxta
Hilaram amnē, operâ *Vdalrici* Augustani, &
Hardoberti Curienfis Episcoporum Pax in-
ter vtramq; partem conciliatur & *Luitolfus*
Filius à Patre *Ottone* impunitate donatur.

952.

Habetur Conuentus *Augustae* Episcoporum
ac Principum Germanorum, Francorum ac
Longobardorum praesente *Ottone* Rege, Ca-
nones statuuntur vndecim. *Berengarius* Lon-
dardorum Rex cum Filio *Adalberto* Ot-
toni diu rebellis ibidem se sistit, & Ottonis
potestati se tradit, à quo Italiam tanquam
subditus suscipit regendam, quamuis post-
modum pactis non steterit.

955.

Hungari Germaniā numerosissimo exerci-
tu inuadunt, Augustam obsidione premūt,
Monasteriū S. Afræ igni succendūt, demum
ab Ottone ad internecionē cēduntur. *Vdal-*
ricus Cruce de caelo acceptâ praelio adest, mi-
lites ad pugnam fortiter animat,

Otto

Anno
Christi.

141

BASIL. SS. VDAL. ET AFRÆ

962. Otto Romam proficiscitur & à Joanne XII. coronatur Imperator.
971. Vdalricus ultimò Romam adit. Rediens Ottonem Imp. cum Adelheide Cõiuge Ra-uennæ inuisit, à quo Adelbero ex sore ne-põs successor illi destinatur.
973. Adalbero Nepos ante Vdalricum Auun-culum viuere definit. Eodem anno Vdali-ricus Episcopus IV. Non. Iulij sanctè moritur, ante & post mortem miraculis clarus, à S. VVolfgango sepelitur.
993. Joannes XV. Pont. Max. Vdalricum sancto-rum numero adscribit.
1002. Henricus Sanctus Dux Bauariæ, dictus Claudus, eligitur Rex Germaniæ.
1012. Bruno Episcopus Augustanus Henrici Re-gis Frater adiuuante Rege ex Monasterio S. Afræ exactis Canonicis, Cœnobium Or-dinis S. Benedicti efficit.
- S. REGINBALDVS primus Abbas Monasterij SS. Vdalrici & Afræ, ex Comitibus Kùburgensibus oriundus. Præest tribus annis postea fit Abbas Eber-spergensis, tandem Laurisheimensis.
1014. Henricus à Benedicto VIII. Imperialem accipit coronam & Imperator acclamatur.
- Dego II. 1015. Reginbaldo cedenti, succedit Dego Abbas vir laudatus.
- Godegen^o III. 1018. Dego diem claudit, succedit Godegenus à virtute commendandus.
- Frideboldus IV. 1020. Godegenus obit. Eligitur Frideboldus vir senex, doctus & religiosus, ideoq. Henrico Imperatori gratissimus.
- Sub hoc Abbate Monasterium ab Henrico Imp. & Cunegunde eius cõiuge Virgine, alijsque Principibus multis ac præclaris donis augetur.
1024. Henricus Imperator Sanctus commendat

REGINBAL-
DVS Primus
Abbas.

Dego II.

Godegen^o III.

Frideboldus IV.

Ami.

BASIL. SS. VDAL. ET AFRE

omam proficiscitur & à *Joanne XII*
tur Imperator.
ultimò Romam adit. *Radem*
m Imp. cum Adelheide Cōiuge *Be-*
nuisit, à quo Adelbero ex socore
cessor illi destinatur.
berò Nepos ante *Vdalicum* An-
viuere desinit. Eodem anno *Vdali-*
copus IV, Non. Julij sanctè moritur
post mortem miraculis clarus, à *S-*
gango sepelitur.
es XV. Pont. Max. *Vdalicum* sancti
mero adscribit.
icus Sanctus Dur Bavarie, cōs
s, eligitur Rex Germanie.
o Episcopus Augustanus *Henrici* de-
ter adiuuante Rege ex *Monasterio*
e exactis Canonicis, Cœnobium *Be-*
Benedicti efficit.
REGINBALDVS primus Abbe
sterij SS. *Vdalrici & Afræ*, ex *Com-*
iburgensibus oriundus.
est tribus annis postea fit *Abbas* *the-*
nsis, tandem *Laurisheimensis*.
ricus à *Benedicto VIII* Imperien-
e coronam & Imperator acclamatur.
ginbaldo cedenti, succedit *Dey* *Abbas*
datus.
o diem claudit, succedit *Godegenus*
e commendandus.
e *desgenus* obit. Eligitur *Prudentius* vi-
doctus & religiosus, ideoq; *Henrici*
ator gratissimus.
hoc Abbate *Monasterium* ab *Hen-*
& *Cunegunde* eius cōiuge *Virgine* a-
e Principibus multis ac præclaris don-
tur.
ricus Imperator Sanctus commentis
An-

Anno Christi

Amicus Cunegundem Coniugem, Recipite, inquit, quam mihi tradidistis virginem vestram, & sic efflat animam.

Eligitur *Conradus II*. in Regem Germaniæ qui postea fit Imperator & Donationes Monasterio factas approbat.

1029.

Bruno Episcopus Augustanus moritur & in Ecclesiâ S. Mauritiij, quam ipse iussu *Henrici* Imperatoris construxerat, sepelitur.

1030.

Frideboldum Abbatem morientem *ex Henrico V.* cipit *Henricus* laudis antecessorum suorum æmulus.

1031.

Eberhardus Episcopus Augustanus cōsentiente *Theodoro* Boiorum Duce, approbante *Conrado II*: Romanorum Imp. confert *Henrico* Abbati S. *Vdalrici* Pontem *Lycicum* vectigali.

1032.

Reginbaldus operâ *Conradi* *Salici* Imp. ad *Spirensis* Ecclesię Episcopatum prouehitur. Præest septem annis; Mortuus in Sanctorum numero censetur. Candelabrum pensile in summâ æde *Spirensi* ex ære auro obductum munus relinquit.

1044.

Henricus Abbas diem claudit, *Theodo* *Theodo VI.* sufficitur.

1049.

Bruno Episcopus *Tullensis* in *Leucis* delectus ab *Henrico* Imp. III. eligitur *Romanus* Pontifex magno Ecclesię bono ac *Leo IX.* dicitur. Dum *Romam* iret *Angelicum* contentum audisse fertur in hæc verba, Dicit Dominus, Ego cogito cogitationes pacis & non afflictionis.

1050.

Adalbero post *Theodonem* euehitur in *Adalbero VII.* Abbatem. Iste Abbas primus *Monasterium*, côm extra vrbis mœnia esset, muro cinxit, sed habito post faniori consilio tam *Ciuium* quam *Fratrum*, mœnibus illud omnino includi permisit.

Z Leo

Christi

1051.

Leo IX. Pont. Max. præfente *Henrico* Imperatore & Episcoporum ac Principum copiosa multitudine, Purificationem *B. Virginis Mariæ Augustæ* celebrat & sacellū quoddam, quod primum à Christianis Augustæ positum dicunt, consecrat ac *D. Gallo* dedicat.

Multum laborat *Leo* Papa in extirpanda *Simoniaca* prauitate & abolendis Sacerdotum nefandis coniugijs.

1056.

Vsus dicendi Officium *Diuæ Genitricis*, cum solitis Horis Canonice introducit à *B. Petro Damiano*.

1057.

Henricus IV. Imp. succedit Patri in Regnū Germaniæ puer septem annorum sub tutela *Agnetis Matris* & *Henrici Episcopi Augustani*.

1060.

Misnæ à *Reinero* Præsule Monasterium *D. Afræ* conditur & dicatur

1062.

Anno *Coloniensis* Archiepiscopus *Hēricū* Regem puerū clam subducit à Matre inuitū & reclamantē *Coloniā* perducit, & ipse Principū cōsilio regni negotia administrat.

1064.

Adalbero Abbas Monachorum turpiter uiuentiū furorem fugiens *Romanum* Pontificē adit, à quo impetratis in sui fauorem literis domum reuertitur, sed in itinere obit.

Embrico Episcopus *Augustanus* Ecclesiam *D. Afræ* à fundamentis destruit, ut eam ampliolem redderet; Inuenit ergo corpus *S. Afræ* integrum, à quo Anno *Coloniensis* Archiepiscopus reliquias experit, & articulum pollicis pedis obtinet.

Adalberone domo absente *Theodamara* Iuuenis ætate Abbas efficitur.

1071.

Embrico Episcopus Ecclesiam *S. Afræ*, quā pridem struere cæperat, complet, & præsentibus alijs Episcopis consecrat.

Theodama.
vni VIII.

Pont. Max. præsente Henrico In-
& Episcoporum ac Principum co-
alitudine. Purificationem B. Virgi-
æ Augustæ celebrat & facillit quod
quod primum à Christianis Augu-
um dicunt, consecrat ac D. Gallo

um laborat Leo Papa in eximio
acâ prauitate & abolendis Sacerdo-
fandis coniugijs.
dicendi Officium Diuæ Genitricis
litis Horis Canonicis introducitur
Damiano,
icus IV. Imp. succedit Patri in Regni
nië puer septem annorum sub ma-
s Matris & Henrici Episcopi Aug-

na à Reinero Præsule Monasterium
e conditur & dicitur
Colonienfis Archiepiscopus Hen-
gem puerû clam subducit à Matre
reclamantē Coloniâ perducit, & pater
pû cõsilio regni negotia administrat
bero Abbas Monachorum turpiter
i furorem fugiens Romanum trans-
it, à quo impetratis in sui fauorem
omum reuertitur, sed in itinere obiit
brico Episcopus Augustanus Ecclesiam
æ à fundamentis destruit, ut eam
m redderet; Inuenit ergo corpus
ntegrum, à quo Anno Colonienfis de-
scopus reliquias expetit, & anticum
is pedis obtinet.
alberone domo absente Thibaudus
is ætate Abbas efficitur.
brico Episcopus Ecclesiam S. Afæ
m struere cæperat, complet, & præter
alijs Episcopis consecrat.

1073.

1076.

1017.

CHRONICON SIVE PARS TERTIA. 161

Anno Colonienfis Episcopus Regni admi-
nistrationem deponit, atq; à Curia discedit.

Alexandro II. Pont. Max. è vitâ sublato Hil-
debrandus S. R. E. Archidiaconus in Papam eli-
gitur, & Gregorius VII. appellatur Ecclesiasti-
cæ libertatis assertor, Simoniacæ hæresis ac
Sacerdotum incontinentiæ persecutor a-
cerimus.

Monachus Clu-
niacensis.

Henricus Rex quod pretio Episcopatus &
Abbatias venderet, Excõmunicatos à Pon-
tifice reciperet ac foveret, Promissâ Põtificis
Legatis nõ impleret, & propter alias accusa-
tiones à Principibus contra eum allatas Ro-
mã à Gregorio vocatur ad causam dicendã.

Henricus Vormatiæ colloquium instituit
pro deponendo Pontifice, cuius damnatio-
ni plures Episcopi subscribunt.

Igitur Pontifex habitã Romæ Synodo
Henricum cû omnibus suis fautoribus ana-
themati subjicit, & unã Regno privat, senten-
tiam anathematis & Depositionis per literas
Encyclicas toto Imperio promulgat.

Principes Germaniæ Romanæ Ecclesiæ de-
fensores Triburiæ propè Oppenheimiũ con-
ueniunt in causã Henrici Regis, contra quẽ
armati de novo Rege eligendo agunt.

Henricus ex imminente periculo trepidus
pacẽ petit, quæ à Principibus promittitur, si,
inter alia, anathematis vinculo se solvi cura-
ret, Episcopos excõmunicatos à se dimitte-
ret, atq; ad proximũ Purificatiõis D. Virginis
festũ corã Pontifice ac totius Regni Princi-
pib⁹ privati instar comparere ac negotii dif-
cussioni acquiescere vellet. Locus huic con-
uētui Augusta designatur. Init has condicio-
nes Henricus & parit

Gregorius Papa iter aggreditur ut statutã
die Augustæ ad discutiendam Henrici Regis
causam compareat.

Z 2 Hen-

Henricus ipse terrente conscientia causa sua diffidens Italiam priuatus perit. Pontifici Canusij castello Tuscie munitissimo se fistit, & post Pœnitentiæ signa exhibita acceptasque seueras condiciones vnioni Ecclesiæ restituitur.

Rex inde digressus ad Longobardos Pontificis hostes venit, mox alium induit animum, & in pristina labitur vitia.

Principes re cognita *Rudolfum* Sueuic Ducem eligunt Regem, abdicato Henrico.

Eodem anno *Rudolfus* Rex Pascha Augustæ celebrat. Frequentes inter vtrumque Regem deinceps oriuntur conflictus.

1079.

Synodus Romæ habetur, in qua *Gregorius* Pontifex Epistolâ s. *Vdalrici* ficticiam ad Papam Nicolaum de nuptijs Presbyterorum, & Capitulum Paphnutij de eadem re damnat.

1080.

Sigebardus IX.

Sigebardus post Theodomarum eligitur Abbas, vir integerrimæ vitæ. Is Canonicis D. Virginis eodem S. *Vdalrici* quotannis in eius festo atq; D. Afræ visitantibus vina & cibos offerri beniuolentiæ ergo iussit.

Gregorius Henricum anathemate iterum percellit.

Henricus Gregorio à se abdicato substituit Guibertum Archiepiscopum Rauennacem quem Clementem III. appellat.

Rudolfus Rex in pugna contra Henricum in Saxoniam occumbit.

1081.

Principes Germaniæ habito Conuentu in Saxoniam *Hermannum* Ducem Lotharingæ militari peritiâ præstantem in locum *Rudolfi* Regem substituunt, qui mox aduersarij electionem eius impedire volentibus sat magnam infert cladem, & ad stabiliendum Regnum viam sibi parat. Eum *Bertoldus* Constantiensis in confinio Boiariæ, loco Hostetter

Anno
Christi

stetten dicto (pagus est ad Monasterium S. Vdalrici pertinens) de inimicis triumphasse scribit.

1084. *Henricus* Vrbe Româ potitur & à suo *Guiberto* Rauennate Coronam Imperialem accipit. *Gregorius* interim in Castellum S. Angeli se recipit.

1085. Generalis Catholicorum Synodus celebratur in *Quintilineburgo* præsentibus Apostolicæ Sedis Legato ac Rege *Hermanno*, ubi inter alia Ordinationes quorundam Episcoporum excommunicatorum irritæ declarantur, & *Sigefridus* Schismaticus qui cum *Vigoldo* Catholico de Episcopatu *Augustano* decertabat, cum pluribus alijs Episcopis anathemati subijcitur.

Gregorius VII. Pont Max diem claudit miraculis clarus.

1086. *Desiderius* Tit. S. *Ceciliæ* Card. Presbyter Abbas *Cafinensis* eligitur in Papam ac *Victor III.* dicitur.

1087. *Sigebardus* Abbas Fratrem Laicum *Gerundam* in Hispanias ad *Berengarium* eiusdem Ciuitatis Episcopum mittit, à quo varias Sanctorum Reliquias impetrat.

1088. *Hermannus* Rex migrat ex hac vitâ.

1089. *Vrbanus* ex Monacho *Cluniacensi* Papa II. Legationem per Germaniam decernit *Gebhardo* Episcopo *Constantiensi*, qui Legatus utitur nuntio ad *Vrbanum* Papam *Eginone* Monacho, post Abbate S. *Vdalrici Augustæ*.

1094. *Sigebardo* Abbate mortuo *Hartmannus* ex Monasterio *Gottvicensi* accersitur, ac Monasterio præficitur.

1096. *Hartmannus* Abbatiam deserit, & in suū *Hartmanni X.* Monasterium reuertitur.

Anno
Christi

164

BASIL. SS. VDAL. ET AFR. E

Berengari^o XI.

Eodem anno alius substituitur Abbas Berengarius ex Monasterio Fuldeni postulatus.

1100.

Guibertus Antipapa moritur.

Paschalis II. ex Monacho Cluniacensi & Abbate SS. Laurentij & Stephani extra muros Pont. Max. succedit *Urbano* II.

1105.

Henricus Imp. in celeberrimo Principum Cōuentu Moguntino per Apostolicæ Sedis Legatos Richardum Albanum & Gebhardum Constantiensem Episcopos Imperij insignibus priuatur, quæ mox filio eius Henrico conferuntur.

1106.

Henricus Senior anno ætatis quinquagesimo quinto repentinâ morte iam priuatus interit, & per quinquennium Ecclesiasticâ sepulturâ caret.

Paschalis Pontifex in Galliam Cisalpinam proficiscitur & Guastallæ oppido ad ripam Padi fluminis sito congregat generalem Synodū, in quâ omnes Clericos & Episcopos in schismate ordinatos, nisi aut inuiores aut Simoniaci aut alii criminosi probati essent, in suis officijs suscipit & confirmat.

1107.

Berengarius post undecim annos quibus Abbas extitit, sponte cedit & Fuldam redit.

Guntherus
XII.

Guntherus VVessobrunnensis Abbas huius etiam Cœnobij gubernationem suscipit, quam tamen breui deserere cogitur.

1109.

Fratres liberam eligendi Abbatis occasionem nacti *Eginonem* creant Virum hac & aliâ dignitate dignissimum.

Egino XIII.

1111.

Henricus Imp. numerosum exercitum ducit in Italiam, & ingressus Urbem *Paschalem* Pontificem captum cogit ad imponendam sibi Imperialem Coronam.

1117.

Henricus secundò mouet in Italiam, cui expeditioni adest *Hermannus* Episcopus Augusti.

Anno
Christi

1118.

gustanus. Pontifice absente Henricus in Ecclesia S. Petri se coronari facit à Mauricio Burdino Bracarenfi Archiepiscopo.

Paschalis Papa moritur; *Gelasius* II. Monachus Casinensis S. R. E. Card. Tit. S. Mariæ in Cosmedin. eligitur, qui mox ab Henrico Schismatico compellitur vrbe cedere & Caietam patriam suam aufugere, vbi post Presbyter & Pontifex ordinatur.

Henricus Pontifice fugâ elapso Mauritium Burdinum in S. Petri Sedem vi intrudit & Gregorium nominat.

Gelasius Pontifex habito Conuentu Capuæ *Henricum* cum suo Pseudo Pontifice damnat & post in Galliam secedit.

Friteslarię in Germaniâ Synodus congregatur, ad quam Eginus Abbas S. Vdalrici vocatur in causa Ecclesiæ Augustanæ, & venit.

Eginus Abbas S. Vdalrici multas à schismaticis patitur molestias, tandem vrbe ac Monasterio cedere cogitur.

1119.

Gelasius Papa Viennæ in Galliâ diem claudit, in cuius locum eligitur *Callistus* II. ex Archiepiscopo Viennensi.

1120.

Callistus Papa Romam proficiscitur, ad quæ suafu prudentum Eginus Abbas confugiens, Rosellæ eum inuenit. A quo benignè exceptus ac Româ ductus omnia pro Ecclesiæ Augustanæ utilitate ex sententiâ gerit; Rediens in itinere morbo corripitur ac Pisas delatus in Camaldulensium Cœnobio extremum obit diem non sine sanctitatis existimatione miraculis confirmatâ.

1121.

Gregorius Antipapa siue Burdinus à *Callisto* II. Pont. Max. capitur, Romam ignominiosè deferitur, demùm in Campaniam ad perpetuum carcerem deportatur.

VVolle-

Anno
Christi

166

BASIL. SS. VDAL. ET AFRÆ

VVollemarum XV.

1122.

VVollemarus ex Monacho S. Vdalrici eligitur in Abbatem post Diuum Eginonem Vir Doctrinā & Religione præstans.

1125.

Henricus Imp. V. ex hac vitā migrat absq; prole masculā, à quo Regnum Germaniæ rursus deuoluitur ad Saxones.

Vdalscalconum XV.

1126.

VVollemaro ex hac vitā sublato succedit *Vdalscalcus* Abbas Diui Eginonis quondam domi forisque comes indiuiduus, qui etiam eidem Pisis morienti adstitit, ac res ab eo gestas fideliter scriptis mandauit. Vir fuit omni scientiarum genere imbutus, Theologus insignis, Poëta, quales seculum illud ferebat, eximius, Antiquitatis præsertim historiæ Sanctorum non ignarus, Musicæ denique artis peritissimus. Hinc multos ingenij sui foetus ad posteros transmisit, quorum aliqui extant, pleriq; temporum iniuriæ perierunt. Vitas SS. Vdalrici & Afræ, Mauritiij, Mariæ Magdalena versibus complexus est, quas etiam Musicis notis composuit Hermannus Episcopus Constantiensis & Gebhardus Apostolicæ Sedis Legatus approbarunt ut licitè in Ecclesiasticis officijs cantari possint. Scripsit quoque librum de Musicâ, & Epigrammata quam plurima. Præter ingenij decorem virtutis etiam splendore ita enituit, vt meritò inter laudatissimos huius Cœnobij Antistites numerandus sit.

Hoc anno Hermannum Episcopum obijssè scribit Caspar Bruschius.

Conradus III. Romanorum Rex sub *Vdalscalco* Abbate approbat donatione cuiusdam prædij Monasterio factam à *Conrado* Marchione Tusciæ, Anno Regni primo.

Celebris expeditio in Terram sanctam contra Saracenos suscipitur à *Conrado* Romanorum

Demarus ex Monacho S. Vdalrici
 in Abbatem post Diuum Eginonem
 doctrinā & Religionē præstans.
vicus Imp. V. ex hac vitā migrat ab
 mascula, à quo Regnum Germani-
 a deuoluitur ad Saxones.
ollemaro ex hac vitā sublatō
 alscalus Abbas Diui Eginonis
 omi forisq; comes induitur, qui
 eidem Pisis morienti adhibet, et
 tas fideliter scriptis mandatis. Viri
 scientiarum genere inbums, Theo-
 insignis. Poeta, quales seculum
 t, *eximius*, Antiquitatis prædiorū
 Sanctorum non ignarus, Medicus
 artis peritissimus. Hinc valde
 foetus ad posteros transmisit, quon-
 extant, pleriq; temporum inu-
 nt. Vitas SS. Vdalrici & Afre, Ma-
 Mariæ Magdalenzæ versibus compe-
 quas etiam Musicis notis componit
 annus Episcopus Constantiensis
 ardus Apostolicæ Sedis Legatus
 arunt ut licite in Ecclesiasticis
 ri possint. Scripsit quoque liber-
 cā, & Epigrammata quam plurima
 ingenij decorem virtutis etiam
 a enituit, vt mentō inter laudatōs
 huius Cœnobij Antistites nomen
 t.
 anno *Hermannum* Episcopum
 tribit *Caspar Bruschius*
radus III. Romanorum Rex sub
 ilco Abbate approbat donacionē
 prædij Monasterio factam à *Con-*
larchione Tusciz, Anno Regni primi
 lebris expeditio in Terram sanctam
 a Saracenos suscipitur à *Conrado* Rom-
 nona

Anno
Christi

1148. *Vdalscalus* Abbas fato fungitur & in Am-
 bitu Monasterij sepelitur.
 In eius locum venit eodem anno *Hezylo* Hezylo XVI.
 Vir probatæ vitæ, qui Monasterium multis
 prædijs auxit.
1152. *Conradus* Rex moriens non absq; suspicio-
 ne propinati veneni, Regalia *Friderico* Fratris
 sui Filio cognomēto *Aenobarbo* relinquit.
 Eodem anno *Conradus* Comes de *Luzel-*
stein fit Episcopus *Augustanus*.
1154. *Hadrianus* Papa IV. ex Abbate primū S.
Rufi, deinde Episcopo *Albanensi* Pontifica-
 tum init.
1155. *Fridericus* *Conradi* Nepos, *Sueviæ* Dux post
 exhibitum Pontifici *Stratoris* officium *Ro-*
mae ab eo Coronam & alia insignia Imperii
 accipit.
1156. *Hadrianus* Papa IV. Monasterium *S. Vdalrici*
 privilegio auget, & in suam protectionem
 suscipit.
 Circa eundem annum *Conradus* Episco-
 pus *Augustanus* Cœnobium *S. Vdalrici* ingre-
 ditur, & iuxta normam *S. Benedicti* reliquū
 vitæ vivit, cum prius Monasterium privile-
 giis ac bonis ampliter locupletasset.
1159. *Hezylo* Abbas vivere desinit, in cuius lo-
 cum venit *Vdalricus de Biberbach* ex Nobili *Bap-*
penhemiorum stemmate oriundus, & cum
 laude præest augens rem familiarem.
Hadrianus Papa IV. Anaguiæ mortem op-
 petit, cui mox sufficitur *Rolandus* Presbyter
 Card. Tit. *S. Marci* & Apostolicæ sedis Can-
 cellarius dictus *Alexander III.*
Osavianus Cardinalis Tituli *S. Cæciliæ* eri-
 gitur Pseudo Pontifex contra *Alexandrum. Fri-*
dericus Imp. favet *Osaviano* Schismatico, qui
Victoris nomen sibi assumit. Aa Ale

Christi

1160.

Alexander Imperatorem benignè ac frequenter monitum, cum à suâ perfidiâ non posset reuocare, ab Ecclesiæ communiõne unâ cum *Octauiano* Antipapâ in die Cœnz Domini segregat.

1161.

Duo habentur Concilia unum in Frâciâ, alterum in Angliâ. quibus causa adiudicatur *Alexandro*, *Octauianus* damnatur.

1163.

Alexander Papa III. Turonis in Galliâ Cõcilium celebrat, cui adest etiam *Conradus* Archiepiscopus Mogûtinus Comes de *VVirtelspach* Consanguineus Imperatoris. Isdû *Alexandro* cõtra *Octauianu* adhæret, iram Imperatoris incurrit, à quo Sede Mogûtinâ pellitur, & *Christianus* Imperatoris Cæcellari⁹ eius loco vi intruditur. Pace demum inter Pontificè & Imperatorem stabilitâ, *Christianus* Palliû quod à Pseudopõtificè acceperat publicè comburit, & aliud ab *Alexandro* pro Ecclesiæ Moguntinæ administratione accipit, *Conrado* interim ad Sabinensem unde titulum Cardinalis habebat translato. Verùm *Christiano* è vivis sublato, *Conradus* ad Moguntinam sedè reuertitur. Anno 1180.

1164.

Octauianus Antipapa moritur, cuius loco Schismatici eligunt *Guidonem* Cremesem quem *Paschalem* Tertium appellant. & fouetur à *Friderico* Imp. vt prior.

1167.

Conradus Episcopus Augustanus in Monasterio *D. Vdalrici* degēs diem claudit extremum, & in loco Capitulari terre mandat. *Hartvigus* ex Monacho & Priore *S. Vdalrici* creatur Episcopus Augustanus.

1168.

Fridericus Imp. nondum ad frugè conuersus rursus excõmunicatur, & penitus excõctoratur ab *Alexandro* Papâ, victus etiam non semel in bello Italiâ cedere cogitur.

1170.

Paschalis PseudoPapa misere perit Schismaticus

Alexander Imperatorem benigne ac
ter monitum, cum a sua perfidia
reuocare, ab Ecclesie communi
um Octauiano Antipapa in die Cere
ini segregat.

uo habentur Concilia unum in
um in Angliã, quibus causa adhibetur
andro, Octauianus damnatur.

Alexander Papa III. Turonis in Gallia
m celebrat, cui adest etiam Conradus

episcopus Moguntinus Comes de W
ach Confanguineus Imperatoris. In
andro contra Octauianum adhaerentem
eratoris incurrit, a quo Sede Mogun
tur, & Christianus Imperatoris Carche

loco vi intruditur. Pace demum
tificæ & Imperatorem stabilita, dicitur

Palliũ quod a Pseudopõpõfice accep
licè comburit, & aliud ab Alexandro
lesie Moguntinæ administratione

Conrado interim ad Sabinentem
lum Cardinalis habebat translatum.

Christiano è vivis sublato, Conradus
oguntinam sedè reuertitur. Anno

Octauianus Antipapa moritur, cuius
ismatici eligunt Guidonem Carche

em Paschalem Tertium appellat. An
ur à Friderico Imp. vt prior.

Conradus Episcopus Augustanus in Mo
rio D. Vdalrici degens diem claudere

um, & in loco Capitulari terre man
Hartvigus ex Monacho & Frater S.

rici creatur Episcopus Augustanus.

Fridericus Imp. nondum ad frugem con
rursus excommunicatur, & penitus

oratur ab Alexandro Papa, victus etiam
nel in bello Italia cedere cogitur.

Paschalis Pseudo Papa misere perit. Sa
nat.

CHRONICON SIVE PARS TERTIA. 169

Anno
Christi

matici subrogant Joannem, quendam Abba-
tem Strumentensem & Callistum III. dicunt,
cundemque Fridericus Imp. approbat.

1171. Vdalricus Abbas moritur; Cui succedit
Henricus de Mayfach vir nobilis genere sed
animo & virtute nobilior. Henricus XVIII.

1172. Guelfo Marchio Tusciæ, Dux Spoleti &
Sardinia beneficis est erga Cœnobium SS.
Vdalrici & Afræ.

1177. Pax inter Alexandrum III. Pontificem &
Fridericum I. Imperatorem Venetijs firma-
tur perpetua, restitutis omnibus bonis Ec-
clesiæ in ipsa Octaua Apostolorum Petri &
Pauli.

Eodem anno Alexander III. Pont. Max.
Monasterium S. Vdalrici in suã recipit pro-
fectionem, & alijs priuilegijs auget in per-
uigilio S. Afræ Venetijs adhuc existens.

Manegoldus Henrico defuncto succedit in
Abbatia S. Vdalrici. Manegoldus
XIX.

1181. Alexander Papa III. post sui Pontificatus per
annos viginti duos dignissimam functio-
nem migrat ex hac vita.

1182. Fridericus Imp. Sodalitio Conuentus S. V-
dalrici adscribitur, & priuilegia quedam ap-
probat, quædam confert.

1183. Monasterium S. Vdalrici cum Templo
totum igne absumitur, quod dum Manegol-
dus Abbas restaurare conatur, euocatur ex
hac vita.

Henricus hoc nomine Tertius eligitur in
Abbatem S. Vdalrici a quo Monasterium
splendidè reparatur. Henricus XX.

1187. Templum S. Vdalrici iam restitutum cõ-
secratur à Conrado Archiepiscopo Mogunti-
no præfente Friderico Imp. cum Filijs alijsq;
Principibus atque Episcopis.

Saladinus Babylonie Rex Hierosolymã
potitur

Christi potitur capto *Guidone Lusignano* eiusdē Regē
Fridericus Imp. & Reges Franciæ & Angliæ expeditionem parant in Terram Sanctam.

1189. *Fridericus* Imp. capto Iconio vsq. in Ciliciam penetrat magno Turcis iniecto pauore.

1190. *Fridericus* Imp. in Armeniā positus ad Serramnem castris III. Id. Iunias post prandium Annem nandi ac refrigerandi causa ingressus aquarum vi absorbetur magno Christianæ rei detrimento.

Erchenboldus
XXI.

Henricus Abbas diem obit; *Erchenboldus* eligitur qui Cœnobium multis ornamentis auget & illustrat.

1191. *Guido* Lusiniānus à *Saladino* liber dimissus loco Regni Hierosolymitani Cypri Insulam possidet beneficio *Richardi* Regis Angliæ. Hinc noui Reges Cypri ex familia Lusiniāna.

Vdalricus XXI.

1200. *Erchenboldum* Abbatem defunctum excipit *Vdalricus* vir decrepitæ ætatis, quam ob rem post quatuor annis, administratam Abbatiam resignat eandem, superstes adhuc aliquot annis. Prædia quædam emit & alia præclarè gessit.

Hoc tempore mirabilis illa augustissimi Sacramenti conuersio in apparentem Carnis speciem facta est, quæ adhuc hodie in Ecclesiā S. Crucis adseruatur, & miraculis coruscat Augustæ.

Henricus XXIII.

1204. *Vdalrico* Abbati sponte cedenti succedit *Henricus* de *VVelsheim* Nobilis, vir egregiæ morum suauitate præditus erga omnes affabilis miti semper vultu & placido.

Theodo XXIV.

1216. *Henricus* diem claudit, sequitur *Theodo* siue *Dietho* Abbas ex Monasterio *Faucensi* postulatus. Præest laudabiliter ac plurimum prodest.

Hoo-

capto *Guidone Lusignano* civitatis Regis
Henricus Imp. & Reges Francie & alii
 expeditionem parant in Terram San-
 ctam
Henricus Imp. capto *Iconio* vsq. in *Ciliciam*
 at magno *Turcis* iniecto pavoro.
Henricus Imp. in *Armenia* positus ad Soci-
 etatem castris III. Id. Iunias post prandium
 mandati ac refrigerandi causa reges
 uarum vi absorbetur magno *Christi*
 detrimento.
Henricus Abbas diem obit; *Eberboldus*
 qui *Coenobium* multis ornamentis
 & illustrat.
Guido Lusignanus a *Saladino* hinc de-
 loco Regni *Hierosolymitani* Cris-
 tum possidet beneficio *Richardus* Regis
 ex. Hinc noui Reges *Cypri* ex familia
Plantagenetiana.
Eberboldus Abbatem defunctum *eris-*
labricus vir decrepita ætatis, quem de-
 ost quatuor anais, administratam ab-
 batem resignat eandem, superstes aduoca-
 t annis. Prædia quedam emit de ab-
 batere gessit.
 hoc tempore mirabilis illa augustiniani
 uenti conuersio in apparentem *Caroli*
 facta est, quæ adhuc hodie in *Ecclia*
Crucis adseruatur, & miraculis conuulsa
 stæ.
Henricus Abbati sponte cedenti succedi-
 tus de *VVelsheim* Nobilis, vir egre-
 gorum suauitate præditus ergo omni-
 bus miti semper vultu & placido.
Henricus diem claudit, sequitur *Theobaldus*
Dietho Abbas ex *Monasterio* *Fancou*
 latus. Præest laudabiliter ac plurimum
 est.

Anno
Christi

1222.

Honorius Papa III. init, qui præter alia pri-
 uilegia quæ confirmat etiam Ius in *Paræ-*
ciam S. *Vdalrici* Abbati competens appro-
 bat.

Henricus Abbas obit, successor ei designa-
 tur *Luitfridus* vir *Monasticæ* disciplinæ amans,
 & inde laudatus.

Luitfridus
XXV.

1227.

Gregorius Papa IX. eligitur, qui *Monaste-*
rium S. *Vdalrici* in suam protectionem re-
 cipit & Priuilegia confirmat.

1230.

Luitfridus Abbas resignat Prælaturam, cui
Hildebrandus substituitur, Vir bonæ con-
 uersationis & in temporalium administra-
 tione rerum prouidus.

Hildebrandus
XXVI.

1243.

Innocentius Papa IV. Pontificatum init,
 qui *Monasterij* S. *Vdalrici* priuilegia vetera
 approbat & noua indulget.

Eodem anno *Gebvvinus* ex nobili stem-
 mate de *Tbierheim* oriundus post *Hilde-*
brandum eligitur Abbas. Laudem mere-
 tur ab Ingenio & Religiosæ vitæ obser-
 uantia.

Gebvvinus
XXVII.

1252.

Manfredus *Friderici* II. Imp. *Nothus* occi-
 so *Conrado* eiusdem *Friderici* Filio legitimo
Regem *Siciliæ* se constituit.

1265.

Clemens Papa IV. Gallici sanguinis & gen-
 titi fautor, *Carolum Andegauensem* aduocat, &
Romæ in æde *Lateranâ* *Regem* *Siciliæ* ac
Hierosolymorum designat.

1266.

Carolus *Româ* digressus *Siciliam* inuadit,
 & occiso *Manfredo* quem ad *Beuenentum*
 deuicerat, *Regni* possessor euadit.

1267.

Gebvvinus Abbas sponte se abdicat admi-
 nistratione *Abbatia*, cui sufficitur *Theodoricus*
 de *Roth* vir generis nobilitate & vitæ pro-
 bitate insignis.

Theodoricus
XXVIII.

1268.

Conradus *Conradi* Regis *Neapoleos* &
Siciliæ Filius, *Friderici* II. Imp. *Nepos*,
 vltimus

ultimus Dux Suevię nobilissimi Stemmati
Adolescens contractis copijs, multā nobi-
lium manu inter quos *Fridericus* Dux Austrię
Cognatus, è Germaniā in Italiam venit Ca-
rolum Andegavensem inde pulsurus, Com-
mittitur pugna, Conradinus primò vincit,
demum ob militis præde inhiantis solum
ordinem vincitur, & fugit cum *Friderico*
Austrio desertus à suis. Agnoscitur in itine-
re, quo Pisas ire cogitabant, à quodam Ioan-
ne è gente Frangipanū cuius prauitate pro-
diti Carolo mox è fugā retrahuntur & Nea-
polim abducti barbaro more, totā Italiā
spectante, Germaniā dolente capite ple-
ctuntur. Conradinus priusquam capite mi-
nueretur in publicā scenā Carolum accusat,
Deum testem inuocat, & ius suum in hæc
Regna Henrico Castellano Amicæ suę Filio,
voto certè non vano, donat, in signum chi-
rothecam extrahit & abijcit. Quo factò an-
tiquissima Suevię Ducum familia extin-
cta est.

1273.

Rudolfus I. Comes Habsburgicus Matre
Hedvige ex Comitibus Kiburgensibus,
post fat longum interregnum Francofurti
eligitur in Imperatorem Romanorum,
quam electionem *Gregorius* X. Pont. Max.
Lausannæ ratam habuit, nā is Italiam nun-
quam intrare voluit.

1282.

Petrus Arragonus Rex comparato exerci-
tu, & Græco Imperatore Michaële Paleolo-
go aurum suppeditante, dolum in Francos
Siciliam tenetes excogitat, eumq; cruentū.
Nam factā Siculorū coniuratione, ipso die
qui Christo resurgenti sacer est, datoq; signo
ad vespertinas preces, inermes Franci quot
Carolus Rex tunc aberat in Hetruriā. Inter-
ca Ara-

Anno
Christi

ea Aragonius aduolat, Caroli nauibus ac Regno potitur, & Rex Siciliae salutatur. Ita scilicet nobilissimus ille Sueuici & Austriaci sanguinis flos à Gallis temerè fufus Siculis Vesperis expiatus est.

Eodem anno *Hartmannus* Comes Küburgensis & Dilingensis Episcopus Augustanus illustris huius Familiae vltima proles, cum triginta tribus annis Episcopatu praefuisset, Ecclesiam Augustanam Arce & Ciuitate Dilingensi atque vniuerso Comitatu VViteslingensi auxisset, & plura alia pijs vsibus impendisset, ipsa die S. Vdalrici cui sanguine iunctus erat, diem claudit extremum.

1286. Carolus Siciliae & Philippus Franciae Reges Gerundam in Hispania capiunt, vbi cum milites Sepulchrum S. Narcissi violare attemptant, Muscarum examen è sepulchro egressum in exercitum irruens, sacrilegos in fugam agit, & ab incepto desistere cogit.

1288. Post *Theodoricum* Abbatem fato functum sequitur *Siborho* cognomento *Stolz- hirsch* Augustanus Patritij Ordinis. Is aduersum habuit Episcopum Augustanum *VVolf- bardum* de Roth, à quo Praelaturam exutus fuisset, nisi cognatorum suorum, qui plurimum in Vrbe valebant, praesidio Dignitatem hanc tenuisset.

1292. Demum sponte eam dimittit, & Custos Templi effectus eo officio per viginti tres annos fungitur.

Excipit ergo eum *Henricus* de Hagnach, *Hicim XXX*, qui primò ambitionis omnis exfors munus hoc & onus repudiat, tandem compulsus suscipit.

1311. Inchoatur *Concilium Viennense* Generale sub

... BASIL. SS. VDAL. ET AFR. ...
... Dux Sueuici nobilissimi Steuani ...
... scens contractis copijs, multa nobi ...
... manu inter quos *Fredericus* Dux Austri ...
... atus, è Germanià in Italiam venit Ca ...
... Andegauensem inde pulsurus. Con ...
... ur pugna, *Conradinus* primo vinctu ...
... m ob militis praede inhiantis solutus ...
... em vincitur, & fugit cum *Frederico* ...
... o desertus à suis. Agnoscitur minime ...
... o Pisas ire cogitabant, à quodam bo ...
... ente *Frangipanū* cuius praerogative ...
... arolo mox è fugā retrahuntur. Ne ...
... abducti barbaro more, totū hū ...
... ante, Germaniā dolente capere ...
... ur. *Conradinus* priusquam capere ...
... etur in publicā scenā *Carolum* accu ...
... m testem inuocat, & eius iuramentu ...
... a *Henrico* Castellano Amicae huius ...
... certè non vano, donat. in signum ...
... ecam extrahit & abijcit. Quo factu ...
... ssima Sueuici Ducum familia exti ...
... ft.

Adolfus I. Comes *Habsburgicus* Mar ...
... vyige ex Comitibus *Küburgensium* ...
... fat longum interregnum *Francorum* ...
... tur in Imperatorem Romanorum. ...
... n electionem *Gregorius* X. Pont. Ma ...
... annae ratam habuit, nā is Italiam ...
... m intrare voluit.

Petrus *Aragonius* Rex comparato ...
... Greco Imperatore *Michaelē* *Palaio* ...
... urum suppeditante, dolum in *Francos* ...
... iam tenetes excogitat, eumq; creant ...
... n factā *Siculorū* coniuratione, ipso ...
... Christo resurgenti sacer est, datoq; ...
... espertinas preces, inermes *Francos* ...
... t *Insulam* inhabitabant cruciantur ...
... olus Rex tunc aberat in *Hebrunā* *Lus* ...
... ca.

Anno
Christi

174 BASIL. SS. VDAL. ET AFR. E

sub *Clemente V.* Pont. Max. in quo actum de excidio *Templariorum Militum* quod ad *Saracenos* defecissent. Eorū bona partim *Rhodijs Militibus* partim nouis Religionibus attributa. Hinc Ordo *S. Domini Augustini* introductus, quorum Conuentus intra limites *Paraciæ S. Vdalrici* comprehenditur.

Henricus Abbas quod infensum haberet *Episcopum Fridericum spect*, vltro abdicat *Abbatiam*.

Henrico cedenti Fridericus Episcopus citra omnem Fratrum cōsensum subrogat *Marquardum Nobilem de Haglen* cognatum suū Religionem *Dominicanam* Virum, alioqui omni quā Diuinā quā humanā sciētia probè instructum. Res sic se habuit. *Marquardus* puer *Monasterium S. Vdalrici* ingressus *Habitus* assumpsit, in eoq; per annum perseuerauit. Post mutato proposito ad *Dominicanorum* institutum trāsijt, & *Monachū* sollemni ritu professus eidem *Ordini* totum se deuouit & sacrauit, quem etiam viginti octo annis tenuit. *Episcopus* animaduertēs *Abbatiam S. Vdalrici* breui *Rectore* vacuam futuram, *Marquardum* cognatum suū monet & suadet redire ad *Benedictinos* spondet *Abbatem* certò facturum. Ille hac spe illectus obtemperat, redit penitens, *Apostasiam* se commississe hinc olim recedendo fatetur, ostendens tacitam *Professionem*, ideoq; trium dierum *Pœnitentiā* crimen expiat. Ita *Monachum Benedictinum* de nouo sollemniter professus intra paucos dies operā *Episcopi Abbas* efficitur. Specie huius facti recenset *Bartholomeus Brixien-* sis in *Quæstionibus Dominicalibus* part. 2. q. 91. & seq. ubi multis argumentis probat non legitimè hoc factum fuisse, fecisse *Episcopum*

Marquardus XXXI.

te V. Pont. Max. in quo actum
Templariorum Misitum quod ad Sa
fecissent. Eorū bona partim B
icibus partim nouis Religionibus
Hinc Ordo S. Dominici Angul
tus, quorum Conuentus intra
eciaz S. Vdalrici comprehenditur.
ricus Abbas quod infensum habere
pum Fridericum speet, vltro ab
iam.

ico cedenti Friderico Episcopus
m Fratrum cōsensum subrogat. H
Nobilem de Haglen cognatum
one Dominicanum Virum, alio
quā Diuinā quā humanā sciētia
tutum. Res sic se habuit. Marqu
er Monasterium S. Vdalrici in
um assumpsit. in eoq; per annum
uit. Post mutato proposito ad Do
orum institutum trāsiit. & Mon
ni ritu professus eidem Ordini
ouit & sacrauit, quem etiam
annis tenuit. Episcopus animadu
obatiam S. Vdalrici breui Re
futuram, Marquardum cog
monet & suadet redire ad Bened
pondet Abbatem certo facturum.
de illectus obtemperat. redit penit
tastiam se commississe hinc olim
o fateretur, ostendens tacitam
ideoq; trium dierum Penitenti
expiat. Ita Monachum Benedic
uo solenniter professus intra pauc
perā Episcopi Abbas efficitur. Spe
facti recenset Bartholomeus Ber
Quæstionibus Dominicalibus par
& seq. ubi multis argumentis prob
egitimè hoc factum fuisse. fecit Ep
scopus

Anno
Christi

scopum quod non poterat. Sed iura sunt
clara. Quod in fine addit nomen Abbatis
nomen esse Ministerij non honoris, parum
ad rem facit: Certè Abbatiam inter Digni
tates numerari, & Abbatem alijs dignitati
bus inferioribus Episcopo præferri scribit
Decius c. Decernimus, de Iudic. & alij. Ob
tinuit ergo Marquardus hanc Dignitatem
eaque XX. annis gauisus est.

Principes Electores discordes in Germaniā
duos eligunt Cætares, alij Ludouicum Bauarum;
alij Fridericum Austriacum; Hinc bellum Ciuile
in Germaniā diuturnum. Augustani Ludo
uicum recipiunt.

1322. Ludouicus cum Friderico pro summā Impe
rii dimicat prope Mülldorfium in Bauariā,
quo conflictu Ludouicus Victor euadit, Fri
dericus viuus capitur.

1324. Ludouicus Austriacos bello petit, & Mar
chionatum Burgouianum cum auxilio Au
gustanorum inuadit. In eā expeditione Ci
uis quidam Augustanus Berchtoldus Bit
schlinius occumbit, & in sacello iuxta eodem
S. Vdalrici, quod ipse nuper cum veniā Ab
batis honori Omnium Sanctorum extru
xerat, sepelitur.

Ludouicus Imp. Monasterium SS. Vdalrici
& Afræ in suam tutelam & Imperiali aucto
ritate defendendum suscipit.

1333. Cænobium S. Vdalrici totum cōflagrat, quod
dum Marquardus Abbas restaurare incipit ex
hac vitā euocatur.

Conradus VVinckler Augustanus succedit
Vir integer vitæ, clarus eruditione, pruden
tiā conspicuus, rei q; familiaris administran
dæ summè gnarus. Ludouico IV. Imp. à Con
fessionibus fuit, cuius etiam Liberos è sacro
fonte suscepit, multa & præclara ab eo bene
ficia

B b

ficia

Anno
Christi

176 BASIL. SS. VDAL. ET AFR.

ficia & priuilegia accepit. Monasterium totum ædificijs ac diuitijs adeo auxit, vt eius alter conditor merito dici meruerit.

Sub huius regimine aliud incendium Templum ac Monasterium inuadere cepit, inuocato ab Abbate D. Afræ & aliorum Patronorum auxilio sopitum fuit.

1354.

Carolus IV. Imperator dono dedit Monasterio S. Vdalrici Tabulam argenteam auro obductam ad includendum Caput S. Dionysij primi Episcopi Augustani.

1355.

Conradus Abbas diem claudit, eligitur successor *Joannes* de Vischach vir nobilis & re-ctus. Priusquã ad Abbatiam eucheretur scribendi arte multum excelluit, & libros aliquot grandes suã manu exaratos in sui memoriam & posterorum vtilitatem reliquit. Scripsisse tractatum de Immunitate Ecclesie affirmat Possuinus in Appar. ex Eisingren.

Ioannes
XXXIII.

Fridericus
XXXV.

1366.

Ioannes Abbas moritur, quem excipit *Fridericus* de Gummingen genere quidem nobilis sed factis obscurus.

Henricus
XXXV.

1379.

Fridericus inter viuos esse definit, eligitur eodem anno *Henricus* de Gabelbach ex nobili stirpe, sed in rei familiaris administratione parum vtilis.

Ioannes
XXXVI.

1396.

Cogitur abdicare Prælaturam, & habet successorem *Joannem* Lauingerum ex VV. deã Sueuicã oriundum Abbatem Monasterij S. Magni in Faucibus. cui cum feliciter aliquandiu præfuisse, idque pænè collapsum egregie restituisset, Augustam vocatur & D. Vdalrici Cœnobio præficitur, vbi non tam in Monastica disciplina quam re domestica propagandã suã probè monstrat industria.

1403.

Ioannes Abbas ipso die Diuo Benedicto sacro moritur.

Joannes

priuelegia accepit. Monasterium
dificijs ac diuitijs adeo auxit, ut
conditor merito dici meruerit.
b huius regimine aliud incedens
lum ac Monasterium inuadere
ato ab Abbate D. Afræ & aliorum
rum auxilio sopitum fuit.
olus IV. Imperator dono dedit Mona
S. Vdalrici Tabulam argenteam
etiam ad includendum Caput S. D
orimi Episcopi Augustani.
radus Abbas diem claudit, eligitur
Joannes de Vischach vir nobilis de
Priusquã ad Abbatia euectus
arte multum excellere, & libere
grandes sua manu exaratos in
am & posterorum utilitatem reli
sisse tractatum de Immunitate
firmat. Possuimus in Appar. et
ren.
annes Abbas moritur, quem ex
de Gummeringen genere quib
lis sed factis obscurus.
idericus inter viuos esse definit.
em anno Henricus de Gabelbach
e, sed in rei familiaris administrat
um vtilis.
ogitur abdicare Prælatum, et
essorem Joannem Lauingerum et
Sueuicã oriundum Abbatem Mon
Magni in Faucibus, cui cum feliciter
andiu præfuisse, idque penè collap
giè restituisse, Augustam vocat
lrici Cœnobij præficitur, vbi nou
monastica disciplina quam re dom
pagandã suã probè monstrat
annes Abbas ipso die Diuo Benedicti
moritur.

Anno Christi

1404.

Joannes Küßinger Augustanus ex Monasterio S. Vdalrici postulatus ante quatuor annos in Abbatē Ottoburanū, hoc anno magno Monasterij cōmodo repetitur & assumitur in Abbatē Cœnobij S. Vdalrici. Vir erat animi sagacis & prouidi in consilijs. Adificijs etiam aliquot Monasterium auxit.

1411.

Sigismundus Rex Hungariæ vnanimi Electorum consensu Imperator Romanorum creatur.

1414.

Cum Schisma grauissimum & longissimum esset in Ecclesiã, operã Sigismundi Imp. cogitur Concilium Cōstantiense generale, in quo tres cedunt Pōtifices, Ioannes XXIII. Gregorius XII. Benedictus XIII.

Joannes Abbas S. Vdalrici cum in priori Monasterio Ottoburano Infulã Pontificali decoratus fuisset, & Monasteriũ S. Vdalrici nondum eo priuilegio gauderet, id sibi in Concilio Constantiensi confirmari curat.

In eodem Concilio de nouo statutũ fuit pro Reformatione Monachorum nigrorũ Ord. S. Benedicti in Prouinciã Moguntinã degentium, vt de triennio in triennium iuxta antiquam consuetudinem Prouincialia haberentur Concilia.

1417.

Vacante adhuc Sede Apostolicã, Constãtiã, durante adhuc Concilio, in Monasterio Petri domus dicto primũ habetur Prouinciale Capitulum Abbatum Ordinis S. Benedicti Prouinciã Moguntinã ac Diocesis Bambergensis.

Eodem anno sublato Schismate Otto Columna Romanus S. R. E. Cardinalis creatur Summus Pontifex dictus Martinus V.

1418.

Moguntinã in Conuentu Fratrum Eremitarum S. Augustini celebratur secundum Prouinciale Capitulum Abbatum Ord. S.

Bb 2 Bene-

Anno
Christi

178 BASIL. SS. VDAL. ET AFRE

Benedicti, in quo president Abbates Fuldenfis, Campidunensis & Ioannes S. Vdalrici Augustæ.

1424.

Petrus à Schaumberg nobilis OstroFrancus auctoritate Martini Papæ V. ex Canonico Herbipolensi & Bambergensi Augustæ sit. Episcopus.

1428.

Joannes Abbas ob aduersam valetudinem ad Thermas proficiscitur & ibi moritur. Cadauer Augustam deferitur, & in consueto Abbatum sepulchreto terræ mandatur.

In eius locum venit *Henricus Heuterus* Augustanus.

Eodem anno *Martinus Papa V.* Episcopo Frisingensi iniungit munus reuocandi bona iniuste à Monasterio S. Vdalrici ablata, Pontificatus sui anno XI.

1431.

Auctoritate *Martini Papæ V.* cogitur Concilium Generale Basileæ; Mortuo Martino V. Pöt. Max. succedit *Eugenius IV.* cuius auctoritate continuatur Concilium Basileense.

1432.

Octauum Prouinciale Capitulum Ord. S. Benedicti habetur Augustæ Vindellicorum in Monasterio SS. Vdalrici & Afræ.

1435.

Durat adhuc *Concilium Basileense*, à quo Immunitates, Priuilegia, Indulgentiæ & Indulta per Romanos Pötifices ac Imperatores Cœnobio S. Vdalrici vnquã cõcessa approbantur.

Istud Concilium in fine *axé Qadov* docet aliqua quæ à Summis Pontificibus & posteris Concilijs improbata fuere; Dissoluitur ergò per se.

1438.

Conuocato scilicet auctoritate *Eugenii IV.* Pont. Max. alio Concilio Ferrariæ. quod postmodum cogente Peste Florentiã transferitur ibiq; finitur sequenti Anno. Adhuc Græci, Armeni, Rutheni, & Indiqui cum Romanâ Ecclesiã concordiam ineunt & vniuntur.

Henricus
XXXVIII.

Anno
Christi
1439.

Henricus Abbas viuere definit, succedit *Joannes ab Hobenstein* nobili ex Baioaria stemmate oriundus. Is primò in Cœnobio Eberspergenſi Monachum profeſſus, deinde facto eum dirigente Auguſtam venit, Conuentui S. Vdalrici inferitur, demùm fit Abbas. Multa præclare geſſit quæ famam meretur, Aedificia ab antecęſorib⁹ ſuis cœpta, partim abſoluit, partim noua molitus eſt. Domum Prædicatoriã, vt vocãt, ampliãuit & tabulauit. Multa prædia emit, inter ea pagum *Finningenſem*. Diſciplinã quoq; Monãſticã hortatu Petri Epifcopi Auguſtani iuxta ſtatutũ Concilij Conſtantięſis reſtituit, vocatis ad hoc ex Monãſterio Mellicenſi quatuor uiris Religioſis qui à Monachis Sublacęſibus Religioſas cęrimonias iã ante probè edocti fuerant. Alia plura egit cũ laude, hoc ſolo infelix quod pleraq; Monãſterij Priuilegia ac Diplomata ſub eius regimine incendio perierint. Abdicat Abbatiam vigefimo anno & alijs viginti annis priuatam agit vitã, moritur Anno MCCCCLXXVIII.

1440. *Fridericus* Archidux Auſtriæ, *Erneſti* F. Frãcofurti eligitur in Imperatorem Romano- rum huius nominis Tertium.

Hoc anno Sodalitas S. Vdalrici & Afræ initium ſumit.

1447. *Nicolaus V.* Pont. Max. hoc anno eligitur, qui primus Diuo *Simperto* Epifcopo Auguſtano diuinos decreuit honores, viuæ vocis oráculo.

1450. *Petrus* Epifcopus Auguſtanus creatur Cardinalis Tit. S. Vitalis à *Nicolao V.* Pont. Max. Anno Iubilei.

Nicolaus Papa V. priuilegijs ornat Monãſterium S. S. *Vdalrici* & *Afræ*.

1454. *B. Joannes Capiftranus* Ord. S. *Franciſci* à *Nico-*

Anno
Christi

180

BASIL. SS. VDAL. ET AFR. E

à *Nicolao V. Pont. Max.* in Germaniam missus
Auguste magno cū fructu cōcionatur. Nam
Auditores animis percussi trahas pīctas, car-
tulas & alucos luforios, & alia eiusmodi ad
pedes eius tulere & flammis tradidēre. Is *Di-
lingā* ad Abbatē *S. Vdalrici* rescripsit, eumq;
cum *Conuentu* meritorum *Ordinis* sui par-
ticipem esse voluit.

1455.

Ludovicus Dux *Bauariæ* suscipit in suam
protectionem *Monasterium S. Vdalrici* cū
omnibus bonis tam intra quam extra *Ba-
ioariam* sitis.

Georgius *Marchio* *Moraviæ* *Presbyter*
ac *Professus* *Monasterij D. Vdalrici* hoc an-
no fato fungitur.

1458.

Pius II. Pont. Max. antea dictus *Aeneas*
Sylvius ex familiā *Piccolomineorum* ex
Cardinali S. Eustachij & *Episcopo Senensi*
hoc anno eligitur.

1459.

Melchior XL.

Ioannis Hohenstemio *Abbati* sponte cedenti
subrogatur communi *Fratrum* consensu
Melchior de Stambaim, *Vir* non tam stirpe quā
animi viribus & præstantiā nobilis. Is a iu-
uentute bonis literis eruditus *Viēne* in *Au-
striā* grauiorib⁹ *Theologiæ* & *Pontificij* *Iuris*
studijs operā dedit, imo & meritos honoris
Titulos ex utroq; reportauit. Demū huma-
na fastidiēs ad diuiniora applicuit animū, ac
Mellicense *Cœnobium* ingressus *Monachū*
professus est. Inde paternū solum aliquādo
inuisurus in *Sueuiā* venit, & in *VViblingē*
celebri *Monasterio* aliquādiu permansit. Ibi
agnitā ei⁹ virtute operā *Cardinalis* & *Episco-
pi Augustani*, huic loco *Abbas* præfectus est.
Ille mox *Mellicū* profect⁹ *Viros* *Diuinā* lege
eruditos exciuit, quorū consilio & ope *Mo-
nasticā* disciplinam plenius restaurauit. Fuit
Illustrissimo *Cardinali Petro* eiusq; successori

10400

o V. Pont. Max. in Germaniam missis
te magno cum fructu concionatur. Non
dres animis percussit trahas pichaze
e alucos lusorios, & alia eiusmodi
eius tulere & flammis tradidit. In
ad Abbatē S. Vdalrici rescriptis, cum
conuentu meritorum Ordinis sui pe
m esse voluit.

lonicus Dux Bavarie suscepit in sua
tionem Monasterium S. Vdalrici
bus bonis tam intra quam extra le
m fitis.

orgius Marchio Morauie Presbiter
fessus Monasterij D. Vdalrici
o fungitur.

us II. Pont. Max. antea dictus Astr
us ex familiā Piccolominorum et
inali S. Eustachij & Episcopo Senni
anno eligitur.

anni Hohenstemio Abbati sponte cedat
ogatur communi Fratrum conuentu
vor de Stambaim, Vir non tam impo
ni viribus & praestantia nobilis. In
ute bonis literis eruditus Viennē
grauiorib⁹ Theologie & Pontificij
operā dedit, imo & meritos docer
losex utroq; reportauit. Demū huius
stidiēs ad diuina applicuit animā
license Cœnobium ingressus Monasti
cessus est. Inde paternū solum aliq
urus in Sueuiā venit, & in VV
ri Monasterio aliquādiu perma
ā ei⁹ virtute operā Cardinalis & Ep
gustani, huic loco Abbas praefectus
nox Mellicū profect⁹ Vitos Diuina
litos exciuit, quorū consilio & ope
cā disciplinam plenius restaurauit. P
trissimo Cardinali Petro eiusq; successo

Anno
Christi

Ioanni à Verdenberg Episcopis Augustanis &
Ludouico Baioariae Duci à secretioribus cōsi
lijs. Monasteria quaedā huius Diocesis *Orto
buranum, Thierhauptanū* & alia reformauit. *Ful
tenbacense* ab Ordine penitus auulsū ab E
piscopo Ioanne à Verdenberg multis precibus
obtinuit, & ad Benedictinū, missis illuc Fra
tribus, institutum reduxit. In Monasterio S.
Nicolai extra moenia Vrbs Augustanę olim
fito Virgines sacras instituit easq; Monasti
cis disciplinis probe instruxit, lectiores ex ijs
aliquas ad alia Monasteria Virginū *Kūbacense*
& *Holzense* transtulit, eaque pristino rigori &
decori restituit. Bibliothecam ampliavit
& conquisitis vndique libris tam excusis
quam scriptis auxit. Ut Fratres ad literas
magis animaret, & otium, perniciem Mo
nasteriorum fugaret, artem impressoriam
à Ioanne Gubenbergo nuper * inuentam in
Conuentum suum introduxit. Templum
ruinam minitans diruit, & nouum à fun
damentis eduxit magno ausu sed non felici
succesſu.

Hoc anno Maximilianus I. Imperator
postea futurus, in die Cœnę Domini Neo
stadij nascitur; Serenissima Leonora Impe
ratrix & Mater felicissima hoc faustum nū
tium Augustanis per literas significat. In die
Paschæ sacro fonte abluitur.

1464.

Pius Papa II. expeditionem in Turcas parat
editā Cruciatā; Inde exciti Augustæ MCC.
viri, acceptis à Magistratu Augustano armis
apud Patres Frāscanos cōscietie maculas e
luūt, in Cathedrali Ecclesiā per D. Suffragā
neū sacro viatico muniti Cruce rubeā signā
tur; demū ad D. Vdalricū e dē ascēdunt terni
vbi per Abbatē in medio Tēpli ingeniculātes
breui oratione animati omnes ex Calice D.
Vdal-

* Anno
MCCCCXII.

Anno
Christi

182

BASIL. SS. VDAL. ET AFRE.

Vdalrici bibunt, & iter contra hostem ag-
grediuntur.

Eodem anno habetur Capitulum Pro-
uinciale Patrum Ord. S. Benedicti Herbipo-
li, in quo præter alios Abbates præfidet *Mel-
chior* Abbas S. Vdalrici Augustæ.

1467.

Iterum habetur Conuentus Bambergæ
in Monasterio Montis Monachorum, ubi
rursus præfidet Abbas *Melchior*.

Eodem anno in die Assumptioni D. Vir-
gini sacro *Petrus* Cardinalis & Episcopus Au-
gustanus primarium lapidem pro noua Ec-
clesiæ S. Vdalrici structurâ in magnâ homi-
num frequentia ponit.

1469.

Joannes Comes à *VVerdenberg* eligitur post
Petrum Cardinalem in Episcopum Augu-
stanum.

1470.

Erphordiæ habetur Capitulum, præfidet
cum aliis *Melchior* Abbas.

1471.

Restituitur Ordini Benedictino Mona-
sterium *Fultenbaceuse*.

1474.

Melchior Abbas diem claudit, Eidem suffi-
citur *Henricus Fries* Augustanus, Vir Religio-
sus, insignis castimonie, Diua Virginis a-
mator singularis, vnde & Virgineus dictus.

Is primo sui regiminis anno Nouercam
habuit Fortunam cum in ipso festo die A-
postolorum Petri & Pauli tempesta maxi-
ma nouam Templi fabricam vix absolutam
deiecit, & Parochum cum Coadiutore ac
triginta tribus alijs vtriusq; sexus hominibus
oppressit *Friderico* Imp. cum Principibus Im-
perij Comitia Augustæ celebrante.

1475.

Henricus Abbas nouam eamque vltimam
Templi S. Vdalrici molitur structuram.

1482.

Moritur *Henricus* Abbas, succedit *Joannes*
de Giltlingen Melchioris Nepos vir genere ac
virtute nobilis. Præest feliciter, auget & il-
lustrat Cœnobium.

SIXTU

Henricus XLII.

Joannes XLIII.

Anno
Christi

1483. *Sixtus IV. Pont. Max.* omnia Monasterij Privilegia ab antecessorib⁹ concessa approbat & confirmat.

1485. Celebratur Capitulum Provinciale Abbatum Ord. S. Benedicti in Cœnobio SS. Vdalrici & Afræ Augustæ.

Innocentius Papa VIII. de nouo concedit Abbati S. Vdalrici & successoribus Ius mitræ Pontificiæ gestandæ cum potestate consecrandi calices & alia ad Diuinum vsu necessaria. Anno Pontificatus I.

1486.

Maximilianus *Friderici* Filius viuente ac uolente Patre Rex Romanorum eligitur & Coronam accipit Aquisgrani.

1492.

Sacra ossa *Diui Symperti* Episcopi Augustani in ultimâ Templi S. Vdalrici ruinâ ruderibus operta ac perdita, superiori anno rursus inventa, hoc demùm cum solenni pompâ præsentè *Maximiliano* Rege ac pluribus Imperij Principibus, Episcopis, Abbatibus, Comitibus & Baronibus ad honestiorem locum transferuntur.

1494.

Maximilianus Austriacus Romanorum iam pridem Rex, hoc anno Imperator acclamatur hoc nomine Primus.

1496.

Joanni Abbate *Giltlingen* succedit *Conradus Mörlnus* Augustanus uir magnæ prudentiæ & eloquentiæ, *Maximiliano* Cæsari à Consilijs, à quo etiam multa beneficia consecutus est. Animi sui magnitudinem tam in ædificijs quàm alijs rebus præclare gestis egregiè monstrauit.

Alexander Papa VI. Parochiam S. Vdalrici vnit Monasterio, & concedit Abbati potestatem instituendi in Curionem Sacerdotem siue secularem siue regularem ad nutum amouibilem.

Cc

Carolus

Vdalrici bibunt, & iterum contra hostes grediuntur.

Eodem anno habetur Capitulum provinciale Patrum Ord. S. Benedicti in loco in quo præter alios Abbates præfatus est Abbas S. Vdalrici Augustæ.

1467. Iterum habetur Conuentus in Monasterio Montis Monachorum rursus præfides Abbas Melchior.

Eodem anno in die Assumptionis facti *Petrus* Cardinalis *Augustanus* primarium lapideum clesie S. Vdalrici struere curam frequentia ponit.

1469. *Joannes* Comes a *VV* Petrum Cardinalem in Episcopatum.

1470. Erphordie habetur Capitulum cum alijs *Melchior* Abbas.

1471. Restituitur Ordini Benedicti Monasterium *Fuldenbach*.

1474. *Melchior* Abbas diem dedit *Henrico* *Fries* Augustanus, insignis castimonie, & Dilectorum singularis, uide & *VV*.

Is primo sui regimini non habuit Fortunam cum in postolorum *Petri* & *Pauli* ma nouam Templi fabricam deiecit, & *Parochum* cum *triginta* tribus alijs *triginta* oppressit *Friderico* Imp. cum *petij* Comitia Augustæ celebrata.

1475. *Henricus* Abbas nouam Templi S. Vdalrici moluit.

1482. Moritur *Henricus* Abbas, *de Giltlingen* *Melchioris* Neponi uirtute nobilis. Præfuit *triginta* lustrat Cœnobium.

Anno
Christi

184

BASIL. SS. VDAL. ET AFR. B

Carolus V. Imperator hoc anno nascitur.

Maximilianus I. Imp. Comitia Augustæ celebrat.

Finis Templi posterioris S. Vdalrici ædificio *Conradus* Abbas anteriorem partem quam Chorum vocant à fundamētis enolitur. *Maximilianus* Imperator cum *Fridrico* Sanseuerinate S. R. E. Cardinale Legato à Latere primarium lapidem in die, qui D. Margaritæ sacer est, summâ cum solennitate ponit.

1503.

Publica supplicatio præsentē *Maximiliano* Imp. ac Imperatrice cum magnâ Clericorum ac Ciuium vtriusque sexus turbâ ab Aede Principe Ciuitatis ad Templum S. Vdalrici instituitur propter prodigiosas Cruces in vestibus lineis hominum, mulierum præsertim, & quibusuis alijs linteis tam Augustæ quam vicinis locis apparentes.

1504.

Imp. Cæsar *Maximilianus* Bohemis hostibus non longè à Reginoburgo deuictis ac triumphatis, militare trophæum D. Simperto consecrat, & ad eius sepulchrum suspendit.

1510.

Conradus Mörlinus Abbas diem claudit, & in loco Capitulari sepelitur cum tali Epitaphio.

VIVVS. MIHI. HANC. SVB. QVA. MORTVVS.
QVIESCEREM. DOMVM. PARAVI. SVM. ETENIM.
CONRADVS. MÖERLIN. COENOBII. HVIVS.
ABBAS. NOLI. OBSECO. MORTVO. INI-
RIAM. FACERE. QVAM. NEC. TIBI. FECERIM.

Eodem anno eligitur in Abbatem *Johannes Schrot* Augustanus.

Sub hoc Abbate Religiosus quidam *Leunardus VVinstlinus* adeo scribendi artem calluit, vt centum diuersas scripturas felici manu suâ ex-

Iohannes XLIV.

134 BASIL. SE. VDAL. ET. APLA
Carolus V. Imperator hoc anno
m.

Maximilianus I Imp. Comitia
celebrat.

Finito Templi possessionis S. Viti
edificio Conradus Abbas amenior
quam Chorum vocantia fundavit
linc. Maximilianus Imperator
co Sanseuerinate S. R. E. Cano-
gato à Latere primatum habet
qui D. Margaritha sacerdot. linc.
lennitate ponit.

503. Publica supplicatio pater-
linc Imp ac Imperatrice anne
corum ac Civium vtriusque
Aede Principe Civitatis ad
dalrici instituitur propter
ces in vestibus lincis homin
preferunt, & quibuslibet
gustæ quam vicinis loca
1504.

Imp. Cesar Maximilianus
bus non longè à Regnobur-
triumphatis, milite impo-
perito consecrat, & ad eius
spendit.

1510. Conradus Mirbrun Abbas
loco Capitulari sepelitur
phio.

VIVVS MIHI HANC SVB
QVIESCEREM DOMVM ABBI
CONRADVS MBERLIN CEN
ABBAS NOLI OSSECO M
RIAM FACERE QVAM NEC
Eodem anno eligunt in Ab-

1511. Sub hoc Abbate Religio
dus V. V. ad deo scribitur
vt centum diuersas scripturas

Anno
Christi

suâ exararet. Extat is liber in Bibliothecâ S.
Vdalrici D. Maximiliano Imp. inscriptus.

Eodem tempore Ottomarus Lucinius
Argentiniensis Lector huius Cœnobij, quâ-
uis non Religiosus, vt Possuinus putavit,
vir haud vulgaris doctrinæ floruit, cuius ali-
quot ingenij foetus passim sunt obuij.

1517.

Martinus Lutherus Monachus Augustinia-
nus contra Indulgentias pessimo initio de-
clamare incipit.

1518.

Maximilianus Imp. Comitia eaq; vltima Au-
gustæ habet. Is cum Leoni X. Pont. Max.
de turbis à Luthero in Germania concitatis
conqueritur, Pontifex Thomam de Vio S.
R. E. Tituli S. Sixti Cardinalem Legatum à
Latere ad Comitia Augustana mittit.

In eo Conuentu Thomas Cardinalis Ca-
ietanus primâ die Augusti auctoritate Leo-
nis X. Pont. Max. Albertum Archiepiscopū
Moguntinum & Magdeburgensem Cardi-
nalitio galero donat & in supremum Eccle-
siæ Senatū publicâ pompâ in Aede Princi-
pe Maximiliano Imp. atq; Principibus Im-
perij præsentibus adlegit.

Martinus Lutherus ad hæc Comitia cau-
sam dicturus vocatur, qui nisi obtento ab Im-
peratore ac Principibus saluo conductu ve-
nire recusat. Comparet igitur Augustæ, ac
verò disputationem cū Ioanne Eccio Theo-
logo Ingolstadiensi nisi in partibus Saxonie
non vult inire. Cumq; Cardinalis Caietanus Iu-
ris processum contra eum tanquam hæreti-
cum meditatur, ab Imperatore ac Princi-
pibus ob datam Fidem liber abire permittitur
Colloquio Lipsiam translato.

Habuit Maximilianus Imp. Aedem Diui V-
dalrici in magna semper veneratione. Igitur
priusquâ dissolutis Comitij hinc migraret,
C c 2 fati

Anno
Christi

186

BASIL. SS. VDAL. ET AFRE

fati sui veluti ignarus quendam è suis sacro-
rū Mysten ad Cœnobîū mittit qui diceret,
*Cupere suam Maiestatem Rei Diuina apud Cognatum
suum (Vdalricum) interesse, nec velle vr Aulicus
sui Musici, sed Fratres eam peragant.* Venit reli-
giosissimus Imperator, rem diuinam inten-
te auscultat, oculos, in Fratres sæpè figit ipso
quasi vultu ac gestu vale vltimum facit. Ad
extremum Fratribus Bouem grandem do-
nat in solatium & memoriam; Cumq; car-
nium esus tunc in vlu non esset, ipse à Sum-
mo Pontifice indulcum habebat, vt vbicun-
que esset cum Religiosis, ipsi licite carnibus
vesci possent.

Augusta demùm emigrans vbi ad primā
ab vrbe metam peruentum, versus ad ean-
dem bene precatu ait, *Cara Augusta, Cari Cones
quos inter delicias sepe habuimus, Deus vos seruet,
nunquam vos posthac videbimus.* Et cum dicto
abijt.

1519.

Maximilianus Imp. migrat ex hac vita
XII. Ianuarij, Princeps inter Christianos Im-
peratores pace & bello laudatissimus.

Eodem anno in eius locum eligitur Caro-
lus Hispaniæ Rex *Maximiliani* Nepos Pietate,
Prudentiā, Animi magnitudine Auo non
impar, Fortunā etiam maior.

1525.

Clemens Papa VII. Legem abstinentiæ à
carnibus laxat tribus in hebdomada diebus
pro Monachis Ordinis *S. Benedicti* in Prouin-
ciā Moguntinā constitutis.

Ioannes XLV.

1528.

Ioannes Kōnlin Augustanus post fugā lapsū
antecessorem eligitur in Abbatem SS. *Vdal-
rici & Afre*, Vir bonus & rectus sed melioris
animi quam Fortunæ, Nam hæc cum cum
turbæ in Imperio toto, Augusta verò maxi-
mè essent, loco pepulit cum suis, nec, dum
viueret, restituit.

Caroline

fati sui veluti ignarus quendam...
rū Mysten ad Coenobii mittit qui...
Cupere suam Maestatem Rei Duce...
suam (Vdalricum) interesse, nec...
sui Musici, sed Fratres eum peragat. V...
giofissimus Imperator, rem diuina...
te aufcultat, oculos, in Fratres...
quasi vultu ac gestu vale vicin...
extremum Fratris Bouem gratia...
nat in solatium & memoriam: Cur...
nium elustunc in viū non esse, p...
mo Pontifice indolent habebat...
que esset cum Religiosis, ipsi...
velici possent.

Augusta demum emigrat vā...
ab vrbe metam peruentum, v...
dem bene precatus ait. *Cura huius...*
quis inter delicias sepe habuimus, Deo...
numquam nos possit videri. Et cur...
abijt.

Maximilianus Imp. migrat et...
XII. Ianuarij, Princeps inter Chri...
peratores pace & bello laudatissim...
Eodem anno in eius locum...
lus Hispaniæ Rex Maximilianus Nepot...
Prudentiā, Animi magnitudinē...
impar, Fortuna etiam maior.

Clemens Papa VII. Legem ab...
carnibus laxatibus in hebdomada...
pro Monachis Ordinis S. Benedicti in...
ciā Moguntinā constituitis.

Iohannes Kōnig Augustanus post legi...
antecessorem eligitur in Abbatem S...
nis Africæ, Vir bonus & rectus sed...
animumquam Fortunæ, Nam hæc cum...
turba in Imperio roto, Augustus vero...
me essent, loco pepulit cum suis, nec...
viveret, restituit.

CHRONICON SIVE PARS TERTIA. 187

Anno
Christi
1530.

Carolus V. Imperator Bononiæ à Clemente VII. Pont. Max. Imperiali Coronā donatur.

Eodē anno Comitum Imperialia habentur Augustæ præsentē Carolo atq; vniuersis Imperij Ordinib⁹ in quibus Lutherani nouā Confessionē suam quam Augustanā indigerarūt à Philippo Melāchthone confictā Imperatori approbandā offerunt, quam tamen ipse minimè probauit, sed potius Catholicis Theologis examinandam & confutādā dedit.

Circa finem huius anni Principes, vulgò Protestantes dicti, foedus Smalchaldiæ inueniunt, quod etiam sequenti anno in sui defensionem magis roborant.

1532.

Solimanno Turcarum Imperatore cum immenso exercitu Germaniæ imminēte Cæsar cū Principibus Noriberge pacem componit vsq; ad proximè futurū Conciliū. Cōiunctis ergo Germaniæ virib⁹ Tyrā⁹ in fugā agitur.

Carolus Cæsar obtentā victoriā Italiam petit, Bononiæ cum Papā Clemente VII. de Generali Concilio indicendo agit, inde in Hispaniam sequenti anno nauigat.

1533.

Augustæ incipiunt Lutherani insolefcere, Clero insultare, ad disputandum prouocare, & quasuis occasiones abolendi ritus Catholicos querere.

1534.

Catholicis Prædicatoribus Augustæ silentium imponitur, solis Ministris Lutheranis ex Senatus decreto Cancelli patent.

1535.

Carolus V. Imp. Guletā arcē munitissimam, mox Tunetū expugnat pulso Barbarossa & magno Turcarū numero caeso, Reb⁹ in Africā compositis & Muleasse in Regnum Tunetanum restituto Cæsar victor in Siciliam traicit, post Romam triumphans ingreditur, inde in Hispaniam reuertitur.

1537.

Abrogatis Augustæ per nouum Senatuf. Cc 3 consul.

Anno
Christi

consultum Misâ, Cærimonijs, Aris & quibusvis sacris Imaginibus iubentur Clerici & Monachi in partes Lutheranorum transire aut intra octiduum vrbe cedere.

Eodē anno ad XVIII. Ianuarij fit discessio totius Cleri; *Ioannes* Abbas S. Vdalrici cum Conuentu VVittelspachium in Baioariam secedit; Monasterio potiuntur Lutherani.

1538.

Ioannes Abbas moritur in Baioaria, & in Monasterio SS. Petri & Pauli Thierhauptano sepelitur.

Simon XLVI.

1539.

Simon Gollus Augustanus venit in locum Ioannis Abbatis S. Vdalrici.

Carolus Cæsar ex Hispaniâ in Belgium per Gallias proficiscitur, vbi à Francisco Rege Christianissimo perquam honorifice habetur.

1541.

Comitia Imperialia habentur Ratisponæ *Carolo* Cæsare & *Ferdinando* Rege presentibus; Controuersia de Religione rejicitur ad futurum Concilium.

Cæsar iterum in Africam nauigat, Algerium infeliciter oppugnat.

1542.

Concilium Tridentinum diu desideratum hoc anno à *Paulo* III. Pont. Max. indicitur.

1543.

Ottho ex illustri familiâ Truchtesiorum oriundus magnæ virtutis merito in Episcopū eligitur Augustanum, in locū *Christophori* à Stadion in Comitijis Norimbergensibus, vbi Cæsaris vices agebat, defuncti, post S. R. E. Cardinalis Tit. S. Sabine creatur.

1545.

Inchoatur Concilium Tridentinum, habeturq; prima Sessio XIII. Decembris.

1546.

Martinus Lutherus Reip. Christianæ Pestis infelicem exhalat animam.

Cæsar Comitijis Ratisbonæ habitis arma contra quosdam perduelles Imperij, quos Protestantes vocant. clāculum parat, cuius confilia

consultum Misa. Cerimonis, Aduer-
bulis sacris Imaginibus iubentur Clerici
Monachi in partes Lutheranoꝝ transire
aut intra octiduum vrbe cedere.

Eodē anno ad XVIII. Januarij factis
totius Cleri; Ioannes Abbas S. Vdalrici
Conuentu VVittelspachium in Bohemiam
secedit; Monasterio potiturus Lutheranus
Ioannes Abbas moritur in Baicaria
Monasterio SS. Petri & Pauli Thuringie
no sepelitur.

Simon Gollus Augustanus venit in
Ioannis Abbatis S. Vdalrici.

Carolus Cæsar ex Hispaniā in
per Gallias proficiscitur, vbi a Francis
ge Christianissimo perquam honorati-
betur.

Comitia Imperialia habentur in
Carolo Cæsare & Ferdinando Rege
Controuersia de Religione reuocanda
turum Concilium.

Cæsar iterum in Africam nauigium
rium infeliciter oppugnat.

Concilium Tridentinum diu desideratum
anno à Paulo III. Pont. Max. inditur.

Otho ex illustri familia Truchese
riundus magnæ virtutis merito in
eligitur Augustanum, in locū Chæri
à Stadion in Comitibus Norimbergensibus
vbi Cæsaris vices agebat, defunctis, pater
E. Cardinalis Tit. S. Sabine creatur.

Inchoatur Concilium Tridentinum
betur; prima Sessio XIII. Decembris.

Martinus Lutherus Reip. Christiani-
infelicem exhalar animam.

Cæsar Comitibus Ratisbonæ habitantibus
contra quosdam perduelles Imperij, quos
Protestantes vocant, claculum patris, etc.

Anno
Christi

CHRONICON SIVE PARS TERTIA. 189

consilia mox deteguntur. *Fridericus Saxo & Philippus Lantgravius* proscribuntur: Hi Cæsari bellum indicunt. Cæsar ad Ingolstadiū ex aduerso hostium castra metatur, quos breui in fugam versos cū toto exercitu insequitur. Interim Principes aliquot cum Ciuitatibus plurimis terrore percussos supplices recipit. Augusta quasi vltima in gratiam redit.

1547. *Carolus* Imperator coeptum prosequens bellum in Saxoniam mouet, *Fridericum Electorem* debellat, vincit & capit

Lantgravius capto Saxone rebus iam desperatis Cæsari fit supplex & captiuus ducitur, & totā Germania potitur Imperator.

Sub finem Iulij Cæsar Augustam venit, & eò cunctos Imperij Ordines ad Calendas Septembres conuocat.

Otho Cardinalis & Episcopus Augustanus redit Augustam, & VII. die Augusti quæ Diuæ *Afræ* sacra est, primò in Ecclesia S. *Vdalrici* sacris operatur.

Idem deinde facit in Aede Principe, quæ Cathedralē vocant, XII. die Augusti quæ Diuæ *Hilarie* sollennis habetur.

1548. *Simon* Abbas S. *Vdalrici* VVittelspachij diem claudit, cui sufficitur ibidem *Iacobus Iacobus* *Köplinius* vir ætate Iuuenis sed magni & excelsi animi. XLVII.

Cæsar Augustæ Senatu exauctorato nouum constituit, & Republicæ statum immutat. Scabinis in ordinem redactis.

Clerus Augustam reducitur & in integrum restituitur.

1549. *Iacobus* Abbas Monasterij sui restitutionē impetrat, & cū Conuentu in vrbe recipitur. Præfuit iste vir annis LII. queis Monasteriū pristino splendore magnā cum industria restituit,

Christi

stituit. Iura seruauit. multis etiā bonis auxit.
 1552. *Mauritius Saxo* qui Electoratus Dignitatē
 loco *Friderici* captiui ab Imperatore *Carolo*
 paulo ante acceperat, obtendens Landgra-
 uij liberationem Cæsari bellum infert.
 Augustā paruo praesidio munitā deditio-
 ne capit. Senatū à Cæsare nuper constitu-
 tum immutat, & veterem restituit.

Cæsar XX. die Augusti redit Augustā. Se-
 natum à Principibus institutum remouet, &
 priorem quem ipse crearat restituit.

1556. *Carolus V. Imp.* Maximis Imperatoribus æ-
 quādus, postquā Imperij Diadema *Ferdinādo*
 Fratri, reliqua regna *Philippo* Filio tradidit. i-
 pse in Hispaniā nauigat, & religiosæ vite stu-
 dio incensus in solitudinē secedit Deo ac di-
 uinis rebus vacatur. Imperij insignia Augu-
 stæ in Aede Principe Diuæ Virginis suscipit.

1558. *Carolus Imp.* æternā memoria dignus XXI.
 die Septemb. Deo reddit animam. Anno æ-
 tatis LIX.

1563. Concilium Tridentinū finitur sub *Pio IV.*
 Pont. Opt. Max. habeturq; vltima Sessio III.
 die Decēbris & absoluitur quartā sequenti.

1567. *Synodus* Diocesana Augustensis Diligēte
 habetur præfidente *Othone S. R. E.* Cardi-
 nale Albanensi & Episcopo Augustano, in
 quā multa Ecclesiasticā disciplinam & Ceri-
 monias concernentia iuxta ordinationem
 SS. Tridentinæ Synodi statutā fuere.

1575. Lutherani Ministri Confessionem suam
 quā Augustanā dicunt, *Jeremia* Cōstantino-
 politano Patriarchæ, vt in communionem
 illius Ecclesiæ admitterentur offerunt, sed
 repulsam patiuntur, insuper & scriptis con-
 futatur illa Confessio.

1579. Ossa S. *Simperti* Episcopi tertio & vlti-
 mō transferuntur in eum locū vbi hodie in
 veneratione sunt. *Greg.*

190
 2. stituit. Iura seruauit. multis etiam bonis
 Mauritius Saxo qui Electoratus Dignitate
 loco *Friderici* captiui ab Imperatore
 paulo ante acceperat. obtinens. Longe
 uij liberationem *Cæsari* bellum inter
 Augusti paruo praesidio mutua de
 ne capit. Senatum a *Cæsare* nuper
 tum immutat. & veterem restituit.
 Cæsar XX. die Augusti redit. Augusti
 natum a Principibus institutum conser
 priorem quem ipse crearat restituit.
 6. *Carolus V. Imp. Maximis* Imperator
 quidus. postquam Imperij Diademate
 Fratri. reliqua regna *Philippo* Filio
 pte in Hispania nauigat. & religio
 dio incensus in solitudine secessit.
 uinis rebus vacatur. Imperij in
 ste in Aede Principe *Duce* *Virgin*
 8. *Carolus Imp.* aeterna memoria digni
 die Septemb. Deo reddidit animam. Sa
 tatis LIX.
 63. Concilium Tridentino finitum
 Pont. Opt. Max. habeturq. vltima
 die Decēbris & absoluitur quatuor
 67. Synodus Diocesana Augustana
 habetur praesidente *Othone S. B. E.*
 nale Albanensi & Episcopo Augustana
 qua multa Ecclesiastica disciplina
 monias concernentia iuxta ordinem
 SS. Tridentinae Synodi statuta facte
 75. Lutherani Ministri Confessione
 qua Augustana dicunt. *Jerome* *Colum*
 politano Patriarchae. vti conuenit
 illius Ecclesiae admitterentur ostentat
 repulsum patiuntur. insuper & *Expres*
 futatur illa Confessio.
 79. Olla S. Imperij Episcopi temo de
 mō transferuntur in eum locū vbi
 ueneratione sunt.

CHRONICON SIVE PARS TERTIA. 191

Anno Christi 1582. Gregorij XIII Pont. Max. auctoritate Calēdarium per insignes quosdam Mathematicæ peritos correctum hoc anno Christiano Orbi promulgatur.

1584. Lutherani & quilibet alij ab Ecclesiā auulsi nolunt recipere Calendarium Gregorianum tanquam rem Conscientiæ contrariam, ducentes sibi Religioni Pontificis Romani auctoritati se submittere. Hinc seditio ciuilis Augustæ sat periculosa. quam tamen Magistratus sua auctoritate prudenter compefcuit.

1594. Turris illa S. Vdalrici præalta absoluitur sub *Iacobo* Abbate.

1600. *Iacobus Köpplinus* Abbas extremum claudit diem, in cuius locum eodem anno lubileo ipsis Calēdis Martij eligitur *Ioannes Merckhins* qui etiamnum præsidet. Eius in augendo ædificijs Cœnobio, Temploque ornandi studium facta ipsa satis edocent. Lapidem si lubet, Lector, inspice, pone Altare supremum & hæc verba leges.

D. O. M. M. M. VIRGINI. ΘΕΟΤΟΚΑΙ. RELIQVISQVE. COELITIBVS. PARTIM. HIC. AD. CVLTVM. PVBLICVM. EXPOSITIS. PARTIM. IN. TERRAM. DEMISSIS. CONDITISQVE. ODEVM. PRINCEPS. TRIPLICESQVE. CHOROS. SACELLVM. SVPERIVS. INGENS. ARAS. QVATVOR. MAXIMAS. CVM. NOVA. TOTIVS. PROPE. TEMPLI. SVBSTRVCTIONE. CERTE. INSTAVRATIONE. OMNIQVE. ORNATV. INTRA. PROXIMVM. DVDECENNIVM. MOLITI.

IOANNES. ABBAS. DVODEQVINQVAGESIMVS. GREGORIVS. PRIOR. TOTVSQVE. CONVENTVS. POSVERVNT. ANNO. POST. G. N. M. DC. XII.

1607. R. ^{mus} & Ill. ^{mus} Princeps ac Dominus *D. Hēricus* Episcopus Augustanus Arā Templi. S. Vdalrici ornibus iā numeris absoluti Principē sollenni pompā dedicat & consecrat.

Syno-

Anno

Christi

1610.

192 BASIL. SS. VDAL. ET AFRAE

Synodus Augustæ Diœcesana cogitur
Præsidente eodem Illmo Principe *Henrico* E-
piscopo Augustano, cuius Acta typis excusa
passim habentur.

Eodem anno Sodalitas SS. Vdalrici &
Afræ diu neglecta restituitur.

1618.

Ad. 7. Idus Octob. Reliquiæ SS. Dignæ &
aliorum septem Martyrum, & quatuor
Confessorum Pontificum VVicterpi, To-
fonis, Nidgarij & Adalberonis ex abdito &
angusto loco ad sacrarium solenni pompa
transferuntur & loco augustiori ponun-
tur.

1619.

Ferdinandus II. Romanorum Imperator
semper Augustus P. F. Francofurti hoc anno
electus Augustam venit, & diem S. Michaë-
li Archangelo sacrum in Aede D. Vdalrici
totâ Sueviâ & Bauariâ applaudentibus me-
dios inter fluctus rerum & procellas facit
lætissimum & celeberrimum.

O Fœlix Germania tam claro Sydere illu-
strata! Quot nebulæ ad Solem hunc exori-
entem diffugere?

Tu, ô Deus, Vos ô Diui Diuæque seruate
nobis illum, & caram Patriam tot bellis at-
tritam sub eius Imperio reuiuiscere. & Pace
tandem suauiter florere facite.

Imus iam ad Finem, Lector, quidquid e-
nim est in Mundo finem habet & in Funus
desinit. Ergo & hoc opus Funere aliquan-
do futuro claudere libuit; Id dabit, cum
Dijs placuerit, Ioannes iste Abbas, qui pluri-
mam huic libro scribendo dedit & rem &
ansam. Sapientem certè ex hoc dixerim,
quod Fati sui memor Monumentum

hoc Marmori incisum viuis si-
bi ponere vo-
luerit.

IOAN.

Coll. Johis Jesu pad. ibi.
1697

Synodus Augustæ Diocæsana
Præfidente eodem Illmo Principe
piscopo Augustano, cuius Acta typis
passim habentur.

Eodem anno Sodalitas SS. Vdal.
Afræ diu neglecta restituitur.

Ad. 7. Idus Octob. Reliquæ SS. Dis-
aliorum septem Martyrum, & con-
Confessorum Pontificum VVictori-
sonis, Nidgarj & Adalberonis ex
angusto loco ad sacrum tole-
transferuntur & loco augustinor-
tuit.

9. Ferdinandus II. Romanorum
semper Augustus P. F. Francofurm-
electus Augustam venit, & diem
li Archangelo sacrum in Aede Di-
toræ Suevia & Bauaria applauden-
dios inter fluctus rerum & proci-
lactissimum & celeberrimum.

O Felix Germania tam claro Symp-
strata! Quot nebulæ ad Solem hinc
entem diffugere?

Tu, o Deus, Vos o Diui Duce
nobis illum, & caram Patriam
tritam sub eius Imperio reuire
tandem suauiter florere facite.

Imus iam ad Finem, Lector, quoniam
nim est in Mundo finem habet & non
definit. Ergo & hoc opus Finire
do futuro claudere libuit; Id dabo
Dijs placuerit, Ioannes iste Abbas, qui
mam huic libro scribendo dedit
ansam. Sapientem certe ex hoc
quod Fati sui memor Monumentum
hoc Marmoris incitum vni-
bi ponere vo-
luerit.

Anno
Christi

CHRONICON SIVE PARS TERTIA. 193

A. P. Ω.

IOANNES. ABBAS.

VT. VIVVS. MORTIS. NVNQVAM. ESSET. IM-
MEMOR. ET. MORTVVS. ÆTERNVM. VIVERET.
HOC. SIBL. MONVMENTVM. FIERI. C. ANNO.
P. C. N. M. D. C. VI.
VIXIT. ANNOS. MENS. D. OBIIT.

*O Cenfor Mundi da cum lustraveris Orbem,
Stet pius electas Agnus hic inter Oves.*

F I N I S.

Corrections.

Pag. 4.	v. 4.	Euanscente,	scribe,	euanscente.
14.	12.	me.		mei.
68.	7.	MARIÆ,		MARIA.
69.	vlt.	Reliquias,		Reliquias.
70.	6.	Coronatum,		Coronatorum.
72.	7.	Reliquiarum,		Reliquiarum.
98.	2.	refecit,		refecit.
eod.	4.	Sacerdotali,		Sacerdotali.
136.	12.	Wolfangi,		VVolfangi.
152.	30.	alijq;		alijq;
157.	24.	Episcoporum.		Episcoporum.
eod.	28.	Longobardorum,		Longobardorum.
159.	35.	Cùm,		Cùm.
162.	23.	iustituit,		instituit.
167.	31.	Anagnæ,		Anagnæ.
169.	17.	profectionem,		profectionem.
186.	6.	Religiosissimus,		Religiosissimus.
188.	9.	moritur,		moritur.

Coll. Janki, seu p. 104
1697

